

GLASILO SVETIŠTA
MAJKE BOŽJE BISTRICKE

Milosti puna

God. XIX. • 2013. • 51-52

Cijena 15 kuna

»Duh Sveti kao djelitelj života jamči nam civilizaciju života i ljubavi te našim narodima daruje nadu i budućnost. „Život, dakle, biraj!“ (Pnz 30, 19), tako nas opominje Sveto pismo. To znači: Otvori se djelovanju Duha Svetoga poput Marije i Elizabete pri njihovomu susretu! Budi budan, kako bi ljudski život, naročito na svome početku i završetku, bio branjen! Gdje se pomirilo s pobačajem nerođene djece, tamo je čovjek spreman na eutanaziju, na ubijanje smrtno bolesnih ljudi. Čovjek ne smije umrijeti po rukama čovjeka, nego na rukama čovjeka. Europa je umirući kontinent. Nerođeno je dijete najjasniji znak uvjerljivoga jamstva za budućnost čovječanstva. U Europi je ono najmanje šticešno i branjeno. Duh Sveti djelitelj je života. On jamči životnu radost i životnu ispunjenost. On nije Bog mrtvih, nego živih. Duhovno opustošen narod postaje narod koji ubija svoju djecu; koji ima više ljesova nego kolijevki i kojemu prijete izumiranje.« (Iz homilije kard. Joachima Meisnera u misnom slavlju proslave Majke Božje od Kamenitih vrata 31. svibnja 2013.)

MARIJA BISTRICA OD PRVOG SPOMENA DO DANAS

Marija Bistrica smještena je svega četrdesetak kilometara sjeverno od hrvatskoga glavnog grada Zagreba, među razigranim bregovima i brežuljcima. U njoj je proštenije Majke Božje Bistričke. To veliko, važno, poznato i veoma posjećeno Gospino svetište među Hrvatima na uzvišici se doimlje kao grad. Kroz krasna vrata renesansne kule ulazi se u dvorište, pred visoki toranj na pročelju...

Mjesto Bistrica dobilo je ime po potoku koji protječe kroz mjesto, a spominje se prvi put 1209. godine u povelji kojom hrvatsko-ugarski kralj Andrija II. (t 1235.) vraća županu Vratislavu njegove zaplijenjene posjede, a među njima i Bisticu. Bistrička se župa, međutim, spominje prvi put god. 1334. Župna crkva bila je tada posvećena sv. Petru i Pavlu. Otkada je 1731. godine biskup Juraj Branjug (1723.-1748.) posvetio novo uređenu crkvu Snježnoj Gospi, svetište se i mjesto zove Marija Bistrica.

Kip Bistričke Gospe potječe iz 15. stoljeća i bio je u crkvi na Vinskom Vrh. Oko god. 1545. Gospin kip je zbog opasnosti od Turaka prenesen u župnu crkvu u Bistrici, a god. 1650. zazidan u jedan prozor.

Godine 1684. nastojanjem zagrebačkog biskupa Martina Borkovića kip je pronađen i postavljen na časno mjesto. Otada počinju velika hodočašća.

Godine 1715. Hrvatski sabor daruje glavni oltar na čast Bistričkoj Gospi.

Papa Benedikt XIV. (1750-1758.) podijelio je oprost hodočasnicima koji se ispovijede i pričeste.

Godine 1880. uoči Velike Gospe, požar je oštetio čitavu crkvu, ali je glavni oltar s kipom Majke Božje Bistričke ostao posve neoštećen.

Arhitekt Herman Bolle crkvu je obnovio i proširio te je izgradio cintor oko Svetišta.

Godine 1923. papa Pio XI. proglasio je crkvu Majke Božje Bistričke bazilikom minor.

Godine 1935. zagrebački nadbiskup dr. Antun Bauer okrunio je čudotvorni kip Marijin i Malog Isusa zlatnim krunama i proglasio Majku Božju kraljicom Hrvata. Govornik krunidbenog dana bio je nadbiskup koadjutor dr. Alojzije Stepinac.

Biskupska konferencija proglasila je 1971. bistričko svetište Nacionalnim proštenijem čitavoga hrvatskog naroda.

Godine 1984. održanje u Mariji Bistrici Nacionalni euharistijski kongres.

Slike u cintoru naslikao je Ferdo Quiqerec (Kikerec), a obnovio ih je akademski slikar Vladimir Pavlek od 1982. do 1984. godine.

Beatifikacija Alojzija Stepinca održana je 3. listopada 1998. Nezaboravno misno slavlje održano je u novouređenoj »crkvi na otvorenom« Hrvatskog nacionalnog svetišta Majke Božje Bistričke. Obred proglašenja blaženim kardinala Stepinca i misno slavlje u nazočnosti polumilijunskog mnoštva predvodio je papa Ivan Pavao II. - prvi papa koji je hodočastio na Mariju Bisticu.

Dana 12. veljače 2000. svečano je blagoslovljen Karmel Majke Božje Bistričke i biskup Alojzija Stepinca te je posvećena samostanska crkva. Slavlje je predvodio zagrebački nadbiskup Josip Bozanić.

U godini Velikoga jubileja 2000. odlukom nadbiskupa Bozanića, Bazilika MBB postala je jednom od četiriju oprosnih crkava zagrebačke nadbiskupije.

Bističkom hodočasniku papi Ivanu Pavlu II. podignut je 18. svibnja 2003. monumentalni spomenik podno Kalvarije.

Sadržaj

Uvodnik	2
Iz života župe i Svetišta	5
Riječ koja ostaje	30
Obnova sakralne baštine	40
Iz Marije Bistrice	50
Sa svih strana	83
In memoriam	103
Glas Karmela	106
Pastoralni plan i program	111

Milosti puna

GLASILO SVETIŠTA MAJKE BOŽJE BISTRIČKE

Izdaje: Župa i Svetište Majke Božje Bistričke, 49246 Marija Bistrica, Trg pape Ivana Pavla II. 32, Tel.: 049/469-156; faks: 049/468-320; e-mail: svetiste.mbb@gmail.com; www.svetiste-mbb.hr

Odgovara: Zlatko Koren, župnik i rektor Svetišta

Glavna urednica: Danica Ozimec

Uredničko vijeće: Vesna Brlek, Biserka Ciglonečki, Anica Gregurić, Danica Ozimec, Vesna i Ivančica Tomorad i Zvonko Franc

Fotografije: Sandra Haban, Fotoarhiv Glasa Koncila

Priprava za tisak: Glas Koncila, Kaptol 8, Zagreb

Izvršni urednik: Zvonko Franc

Prijelom: Blaženka Matić

Tisak: Grafika Markulin, Lukavec

Naklada: 5.000 komada – Tiskano u veljači 2012.

Zdravo Marijo, milosti puna! Neka Tvoje milosrđe živi!

Ovo je početak jedne marijanske pjesme Jeronima Kornera. Taj usklik je poznat širom svijeta i može biti izričaj radosti, molba, vapaj, zahvala,... Ja ću odabrati zahvalu.

Zahvaljujem svima koji su, na bilo koji način, dio priče glasila »Milosti puna«. Zahvaljujem na strpljenju onih koji su se zabrinuli i pomislili da se »Milosti puna« ugasila, ali naše glasilo ide dalje u nastojanju da uhvati ritam ovog vremena.

Što vam donosimo? Naći ćete na sljedećim stranicama odjek dvaju hodočasničkih ljeta. Jedno je prošlost, a drugo je započelo. Povezuje ih Godina vjere s mnogim događanjima. Podsjećamo na ljude koji su se trudili približiti znakove vremena, poticati na duhovnu obnovu. Mnogi propovjednici trudili su se približiti duh nove evangelizacije. Održane su korizmene tribine o izazovima u društvu i Crkvi. Od našeg posljednjeg javljanja su posebne okolnosti donijele da je našem župniku i rektoru Svetišta mons. Zlatku Korenu povjerena na upravljanje i zlatarska župa. Tako je tim bistričkih svećenika još više angažiran, ali i sve to pridonosi većem zbližavanju ljudi. Župa živi. Nižu se različite pobožnosti, obnove – duhovne i graditeljske. Organiziraju se hodočašća u svetišta širom Lijepe Naše i svijeta. Treba zahvaliti svima koji sve čine »za lijepu Bisticu i dobre ljude u njoj!« Svetište dočekuje i ispraća hodočasnike, posebno mlade koji bude elan i nadu. Naš Karmel živi svojim tihim ritmom i širi plemenitost. Pjesnici pretaču u riječi svoja nadahnuća. Župljani se u ove Marijine svi-banjske dane sa svojim svećenicima i časnim sestrama milosrdnicama okupljaju u molitvi krunice kod križeva krajputaša koji su rasuti diljem naše župe. Lipanj otvara vrata najmlađim hodočascima – djeci katoličkih vjerskih vrtića...

*Neka svima bude plodonosno
i ovo hodočasničko ljeto!*

Svibanj 2013.
Danica Ozimec

Dragi prijatelji!

Veliku nam radost učini Gospodin! Tim bismo riječima mogli opisati povijesne događaje izbora novoga pape Franje koji su zasigurno najsnažnije obilježili ovu 2013. godinu. Počevši od velikog svjedočanstva vjere i pouzdanja u Boga koje je svojim odreknućem od papinske službe posvjedočio papa u miru Benedikt XVI., do samog izbora kardinala Jorgea Maria *Bergoglia* za novog papu znakovitog imena Franjo

Znaci su to koji Crkvi svjedoče ponajprije da je Crkva Božje djelo i da je On vodi, dok smo mi samo *beskorisni slugu u Gospodarevu vinogradu*. S druge strane, dokaz je to kontinuiteta Crkve koji jamči sama Božja riječ i obećanje da će On biti s nama do svršetka svijeta.

Upravo snaga Gospodinova obećanja da će uvijek biti s nama, želja je kojom vam predajemo u ruke novi broj glasila našeg Svetišta »Milosti puna«. Neka nas ta Gospodinova snaga čuva i potiče da trajno čuvamo neizmjerne darove koje nam Bog svakodnevno daje u našim životima kako je to istaknuo papa Franjo u homiliji svoje nastupne mise.

Vaš Zlatko Koren

Homilija pape Franje na misi povodom početka papinske službe, 19. ožujka 2013.

Draga braćo i sestre! Zahvaljujem Gospodinu što mogu slaviti ovu misu uz početak petrovske službe na svetkovinu svetog Josipa, zaručnika Djevice Marije i zaštitnika opće Crkve: to je podudarnost vrlo bremenita značenjem, a i imendan je moga časnog predšasnika: blizu smo mu u molitvi, ispunjenoj ljubavi i zahvalnošću

Srdačno pozdravljam kardinale i biskupe, svećenike, đakone, redovnike i redovnice i sve vjernike laike. Zahvaljujem na prisutnosti predstavnicima ostalih Crkava i crkvenih zajednica, kao i predstavnicima židovske zajednice i ostalih vjerskih zajednica. Upućujem svoj pozdrav i vođama država i vlada, službenim izaslanstvima iz brojnih zemalja svijeta i Diplomatskom zboru.

U Evanđelju smo čuli da »Josip... učini kako mu naredi anđeo Gospodnji: uze k sebi svoju ženu« (Mt 1, 24). U tim je riječima već sadržano poslanje koje Bog povjerava Josipu: on je custos, čuvar. Čiji čuvar? Marije i Isusa. No, to se čuvanje proteže zatim na Crkvu, kao što je istaknuo blaženi Ivan Pavao II.: »Kao što je brižno i s ljubavlju skrbio za

Mariju i posvećivao se s radosnom zauzetošću odgajanju Isusa Krista, tako sveti Josip čuva i štiti svoje mistično tijelo – Crkvu, čija je Presveta Djevica slika i uzor« (Apost. pobud. Redemptoris Custos, 1).

Kako Josip vrši to čuvanje? Diskretno, ponizno, u tišini, ali s jednom stalnom prisutnošću i punom vjernošću, i onda kada ne razumije. Od trenutka kada je Mariju uzeo sebi za ženu pa do događaja s dvanaestogodišnjim Isusom u jeruzalemskom hramu, prati brižno i silnom ljubavlju svaki događaj. On je uz Mariju svoju zaručnicu i u radosnim i u teškim životnim trenucima, na putovanju u Betlehem radi popisa stanovništva i u tjeskobnim i u isti mah radosnim trenucima poroda; u dramatičnom događaju bijega u Egipat i u tjeskobnom traženju sina u hramu; a zatim u svakodnevici nazaretskog doma, u zanatskoj radionici gdje je Isusa učio zanatu.

Kako Josip živi svoj poziv čuvara Marije, Isusa, Crkve? U stalnoj pozornosti prema Bogu, otvoren njegovim znakovima, raspoloživ ne toliko za vlastite planove koliko za njegov naum; a to je ono što Bog traži od Davida, kao što smo čuli u prvom čitanju: Bog ne želi neku kuću koju je sagradio čovjek, već želi vjernost svojoj riječi, svome naumu; sam Bog je taj koji gradi kuću, ali od živog kamenja označenog njegovim Duhom. A Josip je »čuvar«, jer zna slušati Boga, pušta da ga on vodi po svojoj volji i upravo je zato osjetljiviji za osobe koje su mu povjerene, zna tumačiti s realizmom događaje, pažljiv je prema bližnjima i zna donositi najmudrije odluke. U njemu, dragi prijatelji, vidimo kako se odgovara na Božji poziv, s raspoloživošću, spremnošću, ali vidimo također što je središte kršćanskog poziva: Krist! Čuvajmo Krista u svome životu, da bismo čuvali druge, da bismo čuvali stvoreni svijet!

Poziv na čuvanje, međutim, ne tiče se samo nas kršćana, već ima jednu prioritetnu dimenziju koja je jednostavno općeljudska,

tiče se svijetu. To je čuvanje čitavoga stvorenog svijeta, ljepote stvorenja, kao što nam se poručuje u Knjizi Postanka i kao što nam je pokazao sveti Franjo Asiški: čuvati znači gajiti poštovanje prema svakom Božjem stvorenju i svijetu u kojem živimo. To znači čuvati ljude, brinuti se za sve, za svaku osobu, s ljubavlju, osobito za djecu, starije, one koji su najslabiji, koji su često posljednji na koje mislimo. To znači brinuti jedni za druge u obitelji: bračni drugovi čuvaju jedan drugoga, zatim kao roditelji brinu se za djecu, a vremenom i djeca postaju čuvari roditelja. To znači gajiti iskrena prijateljstva, koja su uzajamno čuvanje u povjerenju, poštovanju i dobru. U konačnici, sve je povjereno čovjeku na čuvanje, i to je odgo-

Čuvati Isusa s Marijom, čuvati čitavi stvoreni svijet, čuvati svaku osobu, osobito najsiromašnije, čuvati nas same: to je služba koju je rimski biskup pozvan vršiti, ali na koju smo svi pozvani, da zvijezda nade zablista u svem sjaju: čuvajmo s ljubavlju sve što nam je Bog darovao!

vornost koja se tiče svih nas. Budite čuvari Božjih darova! A kada čovjek ne vrši tu zadaću, kada se ne brinemo za stvoreni svijet i braću, tada se stvara prostor za uništenje i ljudsko srce otvrdne. U svakom povijesnom razdoblju, nažalost, bilo je »Heroda« koji kuju smrtonosne planove, uništavaju i nagrđuju lice muškarca i žene.

Ljubazno molim sve one koji su na odgovornim položajima u ekonomiji, politici i društvu, sve muškarce i žene dobre volje: budimo »čuvari« stvorenog svijeta, Božjeg nauma upisanog u svijet, čuvari drugoga, okoliša; ne dopustimo da znakovi uništenja i smrti prate naš svijet na putu njegova napretka! Ali, da bismo »čuvali« moramo se brinuti također za sebe same! Sjetimo se da mržnja, zavist, oholost kaljaju život! Čuvati život znači dakle bdjeti nad našim osjećajima, nad našim srcem, jer upravo odatle izlaze dobre i zle namjere: one koje grade i one koje uništavaju! Ne smijemo se bojati dobrote pa ni same nježnosti!

Želim ovdje još nešto nadodati: skrb, čuvanje traže dobrotu, zahtijevaju stankovitu nježnost. U Evanđeljima se sveti Josip pojavljuje kao snažni, hrabri čovjek, radnik, ali u njegovoj duši ima velike nježnosti, koja nije krepost slabih, naprotiv, ona je štoviše odlika snažnog duha i pokazatelj čovjekove sposobnosti da bude pažljiv, suosjećajan, otvoren prema drugome, da ljubi. Ne smijemo se bojati dobrote i nježnosti.

Danas zajedno s blagdanom svetog Josipa, slavimo početak službe novog rimskog

biskupa, Petrova nasljednika, koja uključuje i stanovitu vlast. Nema sumnje da je Isus Krist dao Petru vlast, ali o kojoj je vlasti riječ? Na tri Isusova pitanja Petru o ljubavi, slijede tri poziva: pasi jaganjce moje, pasi ovce moje. Nikada ne zaboravimo da je prava vlast služenje i da i Papa u vršenju svoje vlasti mora na sve potpuniji način ulaziti u onu službu koja ima svoj svijetli vrhunac na križu. Mora se nadahnjivati poniznim, konkretnim i vjernim služenjem svetoga Josipa i poput njega širiti ruke da čuva cio Božji narod i obuhvati s ljubavlju i nježnošću čitav ljudski rod, osobito najsiromašnije, najslabije, najmanje, one koje Matej nabraja na posljednjem sudu o ljubavi: gladnoga, stranca, gologa, bolesna, zatočena (usp. Mt 25, 31-46). Samo onaj koji služi s ljubavlju zna čuvati!

U drugom čitanju sveti Pavao govori o Abrahamu koji »u nadi protiv svake nade povjerova« (Rim 4, 18). Postojan u nadi, protiv svake nade! I danas kada su se nad svijetom nadvili tmurni oblaci, trebamo vidjeti svjetlo nade i mi sami davati nadu. Čuvati stvoreni svijet, svakog muškarca i ženu, s pogledom nježnosti i ljubavi, znači otvoriti obzor nade, znači omogućiti svjetlu da se probije kroz guste oblake, znači donositi toplinu nade. A za nas vjernike, za nas kršćane, poput Abrahama, poput svetog Josipa, nada koju nosimo ima Božji obzor koji nam je otvoren u Kristu i počiva na stijenama koje je Bog.

Čuvati Isusa s Marijom, čuvati čitavi stvoreni svijet, čuvati svaku osobu, osobito najsiromašnije, čuvati nas same: to je služba koju je rimski biskup pozvan vršiti, ali na koju smo svi pozvani, da zvijezda nade zablista u svem sjaju: čuvajmo s ljubavlju sve što nam je Bog darovao!

Zazivam zagovor Djevice Marije, svetog Josipa, svetih Petra i Pavla, svetog Franje, da me Duh Sveti prati u mojoj službi, a od svih vas tražim da molite za mene! Amen.

Majko Božja Bistrička, moli se za nas

od 1. srpnja 2012.

- slavili svete mise...
- hodočastili vjernici iz župa, udruga, škola...
- proslavili svetkovine, blagdane, spomendane...
- obilježili događaje...
- gostovali zborovi...

30. VI.

- hodočašće vjernika karlovačkog dekanata

30. VI. i 1. VII. – 324. ZAVJETNO HODOČAŠĆE GRADA VARAŽDINA

- središnje misno slavlje predvodio mons. Josip Mrzljak, biskup varaždinski
- hodočastili vjernici iz 18 župa grada Varaždina i Varaždinske biskupije

7. VII.

- susret KUD-ova u bistričkom Svetištu koje je okupio KUD »Lovro Ježek« iz Marije Bistrice

8. VII. – XIV. NEDJELJA KROZ GODINU

- održano zavjetno hodočašće vjernika Remeta, Gračana i Bešića

- - središnje misno slavlje predslavio o. Vjekoslav Mihetec
- - održan svečani koncert uz prigodni recital na XII. postaji bistrič-

ke Kalvarije, sudjelovali klapa »Nostalgija« iz Zagreba; limena glazba bistričkog KUD-a »Lovro Ježek«; Kajda iz Mača; recitatorska družina »Bistričko srce«

9., 10. i 11. VII.

- trodnevnu pripravu za Svetkovinu Majke Božje Bistričke i za proslavu Mlade mise ve-lečasnog Nikole Platužića predslavili su preč. Nedjeljko Pintarić, moderator NDS-a, vlč. Tomislav Kasić, mladomisnik i preč. Damir Vrabec, kancelar Bjelovarsko-križevačke biskupije i župnik u Novoj Rači

11. VII.

- održana godišnja sv. misa kod kapelice sv. Benedikta u Podgorju

12. VII.

- zavjetna procesija sa svijećama na Vinski Vrh okupila oko 2000 vjernika
- prvu svetu misu svetkovine na Vinskom Vrh predslavio je mons. prelat Juraj Batelja, postulator kauzi za proglašenje svetima i blaženima u Zagrebačkoj nadbiskupiji

13. VII. – SVETKOVINA MAJKE BOŽJE BISTRICKE

■ središnje misno slavlje, koje je ujedno bilo i slavlje Mlade mise predvodio je mladomisnik Nikola Platužić, a homiliju je izrekao biskup mons. Mijo Gorski; večernje misno slavlje predslavio je mladomisnik, a propovijedao je preč. Mirko Totović, prebendar i začasni kanonik varaždinskog Kaptola

Iz života župe i svetišta

15. VII. – XV. NEDJELJA KROZ GODINU – MARGARETSKO PROŠTENJE

- središnje misno slavlje predvodio je biskup mons. Mijo Gorski

21. i 22. VII. – ANINSKO PROŠTENJE

- središnja misna slavlja predvodio je mons. dr. Tomo Vukšić, vojni ordinarij u Bosni i Hercegovini
- godišnje proštenje u kapelici Marije Magdalenine u Humu Bistričkom

10

28. i 29. VII. – XVII. NEDJELJA KROZ GODINU

- središnja misna slavlja predvodio je mons. Valter Župan, biskup krčki

3., 4. i 5. VIII. – XVIII. DANI BOŽJEGA LICA

3. VIII.

- središnje misno slavlje predslavio je preč. Vlado Bogdan, župnik i dekan iz Samobora, a propovijedao je vlč. Luka Slijepčević, župni vikar iz Marije Bistrice

4. VIII.

- središnje misno slavlje predslavio je mladomisnik Renato Belčić, a propovijedao preč. Zvonko Vuković, župnik u Brezovici

5. VIII. – POSVEĆENJE BAZILIKE SV. MARIJE VELIKE, DAN POBJEDE I DOMOVINSKE ZAHVALNOSTI

- središnje misno slavlje predslavio je biskup mons. dr. Valentin Požaić
- vlč. gosp. Mijo Šibonjić, koji je više mjeseci pastoralno djelovao u zlatarskoj župi i pritom stanovao u župnom domu u Mariji Bistrici, preuzeo je župničku službu u Župi Rođenja Isusova u Zagrebu - Kajzerica

6. VIII. – BLAGDAN PREOBRAŽENJA GOSPODINOVA

- središnje misno slavlje predvodio je vlč. Dražen Radigović, supsidijar u Mariji Bistrici

7. VIII. – XXI. HODOČAŠĆE INVALIDA

- kod svete mise homiliju je održao vlč. Branimir Budinski, župni vikar u Mariji Bistrici

11. i 12. VIII. – XIX. NEDJELJA KROZ GODINU

- središnje misno slavlje predvodio biskup hvarski mons. Slobodan Štambuk
- hodočastili članovi zagorske Udruge uzgajivača konja

12., 13., 14. i 15. VIII. – DANI VELIKE GOSPE

- trodnevnu pripravu predslavio je vlč. Dražen Radigović
- središnje misno slavlje Svetkovine Uznesenja BDM predvodio je kardinal Josip Bozanić, nadbiskup zagrebački

18. i 19. VIII. – TREĆE HODOČAŠĆE SISAČKE BISKUPIJE

- središnja misna slavlja predvodio je biskup mons. dr. Vlado Košić
- hodočastila Udruga uzgajivača konja Krapinsko-zagorske županije
- godišnje proštenje kod Križa u Selnici (Vrhi)- predslavitelj biskup mons. dr. Valentin Pozaić
- godišnje proštenje u kapelici sv. Roka
- blagoslov obnovljene kapelice sv. Roka u godini Mlade mise vlč. Nikole Platužića predslavio je biskup mons.dr. Valentin Pozaić uz suslavlje preč. Mirka Totovića, prebendara i začasnog kanonika varaždinskog Kaptola

20. VIII.

- službe župnog vikara u Mariji Bistrici razriješen je vlč. Luka Slijepčević te je imenovan upraviteljem Župe sv. Jurja u Gornjoj Stubici
- u župnom domu Župe Bezgrešnog Začeca BDM u Maču izvršena je primopredaja župe između privremenog upravitelja Zlatka Korena i novoimenovanog župnika Stjepana Halužana. Primopredaju je vodio mons. Ivan Hren, ekonom Zagrebačke nadbiskupije u prisutnosti preč. Ivana Mikeca, dekana Zlatarsko - belečkog dekanata i vlč. Luke Slijepčevića

21. VIII.

- u župnom domu Župe sv. Jurja u Gornjoj Stubici izvršena je primopredaja župe između mons. Ivana Špoljara i novoimenovanog upravitelja vlč. Luke Slijepčevića. Primopredaju je vodio mons. Ivan Hren, ekonom Zagrebačke nadbiskupije u prisutnosti preč. Zlatka Korena, dekana Stubičkog dekanata, vlč. mr. Dubravka Škrlića Hrena i zauzetih župljana

22. VIII.

- brojni župljani bistričke župe hodočastili su na Trsat i pohodili Župu sv. Leopolda Bogdana Mandića u Orehovici te imali pobožnost kod novosagrađenih postaja križnoga puta oko već spomenute crkve

25. i 26. VIII. – BARTOLOVSKO HODOČAŠĆE

- središnja misna slavlja predvodio je biskup mons. dr. Đuro Hranić
- župljani bistričke župe hodočastili su na Trški Vrh
- 25. VII. glazbeni okvir liturgijskom slavlju darovao je župni zbor iz Kloštra Podravskeg

- 26. VIII. župničku službu u Župi sv. Ivana Krstitelja u Zlatar Bistrici nastupio je vlč. Ivan Kovačić, koji će smještaj i opskrbu imati u župnoj kući u Mariji Bistrici

29. VIII.

- o prvoj godišnjici smrti slavljena je sveta misa za pokojnog Ljubomira Hađinu
- održan je godišnji susret iz Hrvatske i BiH u Mariji Bistrici – Karmelijada

1. i 2. IX. – DVADESET I TREĆA NEDJELJA KROZ GODINU - HODOČAŠĆE VELIKOGORIČKOG DEKANATA (preko 2000 pješaka)

- središnja misna slavlja predvodio je biskup mons. dr. Ivan Šaško
- župljani bistričke župe hodočastili su u Ludbreg
- 1. IX. zahvalno misno slavlje u kapelici sv. Petra uz samu Baziliku predslavio je biskup mons. dr. Valentin Pozaić, a kod svete mise zahvalili smo za 100 napunjenih ljeta gospođe Kate Trčak koja je rođena 30. 8. 1912.

8. IX. – ROĐENJE BLAŽENE DJEVICE MARIJE

- središnja misna slavlja predslavio je mons. Dragutin Komorčec

8. i 9. IX. – 281. ZAVJETNO HODOČAŠĆE VJERNIKA GRADA ZAGREBA I NADBISKUPIJSKO HODOČAŠĆE MLADIH ZAGREBAČKE NADBISKUPIJE

- središnje misno slavlje predvodio je nadbiskup zagrebački kardinal Josip Bozanić
- svetoj misi prisustvovao je g. Milan Bandić, gradonačelnik grada Zagreba

15

10. IX.

- na završetku mise zahvalnice 281. zavjetnog hodočašća vjernika grada Zagreba u Mariju Bistricu u zagrebačkoj katedrali u ponedjeljak, 10. rujna 2012., zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić svečano predao diplome kojima je papa Benedikt XVI. imenovao svojim kapelanima s naslovom monsinjora prečasnog Nedjeljka Pintarića, moderatora Nadbiskupskog duhovnog stola i prečasnog Zlatka Korena, župnika, dekana i rektora Hrvatskog nacionalnog svetišta Majke Božje Bistričke u Mariji Bistrici.

15. i 16. IX. – DVADESET I ČETVRTA NEDJELJA KROZ GODINU

- HODOČASTILI ČLANOVI HRVATSKE SELJAČKE STRANKE
- proslavljene su godišnje sv. mise u Sušobregu i u Kladešćici koje je predvodio župni vikar Branimir Budinski
- 16. IX. proslavljeni svećenički jubileji svećenika iz Krapinskog, Tuheljsko - pregradskog, Zlatarsko - belečkog i Zaprešićkog dekanata. Misno slavlje predvodio je Milan Juranić, a propovijedao je Domagoj Vuletić. 55 godina - mons. Branko Ivanjko, umirovljeni svećenik, Hum na Sutli; 40 godina - Milan Juranić, dekan i župnik, Zagorska Sela i Sutlanska Poljana i Stjepan Sirovec, supsidijar, Sv. Križ Začretje; 35 godina - Ivan Režek, župnik, Velika Erpenja; 20 godina - Darko Horvat, župnik, Ivanec Bistranski; 15 godina - Vlado Mikšić, upravitelj župe, Prišlin i Stjepan Tenšek, upravitelj župe, Kraljevec na Sutli; 10 godina - Domagoj Vuletić, upravitelj župe, Mihovljan

23. IX. – DVADESET I PETA NEDJELJA KROZ GODINU

29. i 30. IX. – DVADESET I ŠESTA NEDJELJA KROZ GODINU HODOČAŠĆE BAČKIH HRVATA I HRVATSKE ZAJEDNICE BRAČNIH SUSRETA

- središnje misno slavlje predvodio je pater Josip Sremić
- rektor Svetišta predvodio je sv. misu u Župi sv. Mihaela arkanđela u Sračincu

5. X.

- vlč. Branimir Budinski predvodio je svetu misu u Župi Bezgrešnog začeca BDM u Maču na dan klečanja

6. i 7. X. – DVADESET I SEDMA NEDJELJA KROZ GODINU, VOJNO HODOČAŠĆE

- središnje misno slavlje predvodio je apostolski nuncij mons. Alessandro D'Errico

8. X. – HODOČAŠĆE BARANJSKOG DEKANATA, DAN NEOVISNOSTI

Iz života župe i svetišta

10. X.

- Svetišće su pohodili hrvatski katolički misionari koji djeluju diljem svijeta predvođeni biskupom mons. dr. Perom Sudarom

11. X. – GODINA VJERE

13. X. – HODOČAŠĆE VJERNIKA VRHBOSANSKE I BANJALUČKE BISKUPIJE

- središnje misno slavlje predvodio je kardinal Vinko Puljić

14. X. – DVADESET I OSMA NEDJELJA KROZ GODINU

20. X.

- održan 14. recital »Josip Ozimec«

21. X. – DVADESET I DEVETA NEDJELJA KROZ GODINU

22. X.

- blagoslovljen novopodignuti križ u Humu Bistričkom iznad zaseoka Košci

25. X.

- svećenici Stubičkog dekanata susreli su se djelatnicima policije i slavili zahvalnu svetu misu

28. X. – TRIDESETA NEDJELJA KROZ GODINU, ZAHVALNICA

- središnje misno slavlje predvodio je mons. dr. Mile Bogović, biskup gospičko - senjski
- 27. X. održano hodočašće Gospičko - senjske biskupije u Godini vjere

30. X.

- preminuo preč. Josip Čukman, župnik u Zlataru

1. XI. SVETKOVINA SVIH SVETIH

3. XI.

- proslavljen sv. Hubert, zaštitnik lovaca
- zagrebački nadbiskup imenovao je mons. Zlatka Korena upraviteljem Župe Uznesenja BDM u Zlataru, a vlč. Dražena Radigovića pastoralnim suradnikom u istoj župi

4. XI. - XXXI. NEDJELJA KROZ GODINU

- rektor Svetišta predvodio je sv. misu u Župi sv. Petra u Prišlinu

4. - 6. XI.

- održano hrvatsko zahvalno hodočašće u Rim u Godini vjere za pohod Svetoga Oca Benedikta XVI. Hrvatskoj. Zajedno s bistričkim hodočasnici hodočastio je vlč. Branimir Budinski, župni vikar

Iz života župe i svetišta

8. XI.

- rektor Svetišta predvodio je sv. misu u Župi sv. Ferdinanda Kralja u Ferdinandovcu

11. XI. - XXXII. NEDJELJA KROZ GODINU

16. XI.

- dan sjećanja na Vukovar koji su učenici naše bistričke škole sadržajno obilježili

17. XI.

- Svetište su pohodile časne sestre franjevke od Bezgrešne iz Šibenika

18. XI. XXXIII. NEDJELJA KROZ GODINU

- proslavljena 250. godišnjica posvete crkve u Zlataru. Slavlje je predvodio kardinal Josip Bozanić

- Svetište Majke Božje Bistričke pohodio je slobodni general Ante Gotovina i tom prigodom je rekao: »Otišao sam u Mariju Bisticu jer sam se zavjetovao da ću se prvu nedjelju nakon što me oslobode ići pokloniti Majci Božjoj u Mariji Bistrici. To je bio moj zavjet. Tijekom mise molio sam se za sve žrtve Vukovara i moje Škabrnje.«

22. XI.

- proslavljena sv. Cecilija zaštitnica crkvene glazbe, prikazano euharistijsko slavlje za pokojne članove bistričkih župnih zborova

25. XI. SVETKOVINA ISUSA KRISTA KRALJA SVEGA STVORENJA

2., 9., 16., 13. XII. NEDJELJE DOŠAŠĆA

4. XII.

- rektor Svetišta predvodio svetu misu u Župi svete Barbare u Bedekovčini

8. XII. SVETKOVINA BEZGREŠNOG ZAČEĆA BDM

- rektor Svetišta predvodio misno slavlje u Župi Bezgrešnog začeća BDM u Maču

15. XII.

- adventsko putovanje bistričkih župljana u Graz i Celje

24. XII. BADNJAK

25. XII. SVETKOVINA ROĐENJA GOSPODINOVA

30. XII. BLAGDAN SVETE OBITELJI: ISUSA, MARIJE I JOSIPA

2013.

22

1. I. SVETKOVINA MARIJE BOGORODICE

- središnje misno slavlje i blagoslov marelne djece predslavio je biskup mons. dr. Valentin Pozaić

6. I. - SVETKOVINA BOGOJAVLJENJA

13. 1. - BLAGDAN KRŠTENJA GOSPODINOVA

- kod svete mise u 11 sati pjevanje predvodila Folklorno – izvorna skupina iz Remeta

15. I.

- rektor Svetišta predslavio je svetu misu u Župi sv. Anastazije u Samoboru

20. i 27. I. NEDJELE KROZ GODINU

18.- 25. I. MOLITVENA OSMINA ZA JEDINSTVO KRŠĆANA

- rektor Svetišta predslavio je svete mise u sklopu molitvene osmine u Krapini, Karlovcu, zagrebačkom Brestju

29. i 30. I.

- svećenici Stubičkog dekanata bili su na duhovno studijskom putovanju u Splitu

2. II. BLAGDAN PRIKAZANJA GOSPODNJEGA

- redovnice milosrdnice sv. Vinka Paulskoga i redovnice bosonoge karmelićanke proslavile su Dan posvećenoga života
- rektor Svetišta predvodio je svetu misu u Župi sv. Blaža u Zagrebu

3. i 10. II. NEDJELE KROZ GODINU

- vjernici bistričke i zlatarske župe hodočastili su u Krašić i u zagrebačku katedralu te pohodili Nadbiskupijski pastoralni institut

4. - 7. II.

- svećenici Stubičkog dekanata bili su na duhovnim vježbama u Opatiji pod vodstvom patra Josipa Sremića

11. II. BDM Lurdska

- Papa Benedikt XVI. priopćio je da se odriče službe rimskoga biskupa, nasljednika sv. Petra, tako da će od 28. veljače 2013. godine u 20 sati stolica sv. Petra biti upražnjena

17. II. PRVA KORIZMENA NEDJELJA

- križni put svećenika i vjernika Stubičkog dekanata

15. II.

- KORIZMENE TRIBINE U KAPELI SVETOGA PETRA, MARIJA BISTRICA

- IZAZOVI CRKVE U HRVATSKOM DRUŠTVU

prof. dr. sc. Tonči Matulić, teolog i dekan KBF-a u Zagrebu; moderator Branimir Bilić

22. II.

- MEDIJSKA SLIKA CRKVE I DRUŠTVA
dr. sc. Danijel Labaš, komunikolog, Hrvatski studiji u Zagrebu i dr. sc. Igor Kanižaj, Fakultet političkih znanosti u Zagrebu; moderator Branimir Bilić

1. III.

- OPASNOSTI RASPRODAJE JAVNOG DOBRA RH

dr. sc. Neven Šimac, pravnik i politolog i mr. sc. Zdravko Mršić, publicist i analitičar društva; moderator Branimir Bilić

8. III.

- ISTINA O HRVATSKOJ OBITELJI DANAS

mr. Marijana Petir, prof. biologije i teologije i dr. sc. Vice J. Batarelo, Ured za obitelj zagrebačke nadbiskupije; moderator: Branimir Bilić

24. II. DRUGA KORIZMENA NEDJELJA

- 50 godina braka proslavili su Matija Pisk i Zora r. Gabud

1. III.

- - blagoslovljena i otvorena nova knjižara KS-a u Mariji Bistrici
- Na početku otvorenja sve je pozdravio direktor KS-a mr. Robert Šreter izrazivši zadovoljstvo što je ta naša izdavačka kuća sada bliže vjernicima u srcu Zagorja, ali i svim marijanskim hodočasnici.
- Novu je, ukusno uređenu, prodavaonicu blagoslovio župnik Marije Bistrice mons. Zlatko Koren koji je također izrazio zadovoljstvo rekavši kako je ovo već dugo očekivao.
- Nazočno je bilo više svećenika iz zagorskih župa te zainteresirani vjernici koji su izrazili veliku radost što po dobru knjigu, ali i nabožne predmete, više neće morati putovati u Zagreb.
- Nova će knjižara raditi tijekom tjedna od 9 do 15 sati, a subotom i nedjeljom od 9 do 18 sati.

3. III. TREĆA KORIZMENA NEDJELJA

- obilježen Tjedan solidarnosti i zajedništva s Crkvom u BiH

10. III. ČETVRTA KORIZMENA NEDJELJA

- 25 godina bračnog zajedništva proslavili su u Svetištu MB Bistričke:

SINIŠA SUDAR I MARIJA R. JAKŠIĆ; STJEPAN OZIMEC I JASMINA R. NOVOSSELAC; STJEPAN TKALČIĆ I ZDRAVKA R. GORIČKI; IVAN ČAČIĆ I VESNA R. CESAR; ZLATKO PAVLOVIĆ I LJILJANA R. OZIMEC; MILJENKO LISAK I MIRJANA R. NOVOSSEL; RATKO TUĐA I ANDRIANA R. ČAKOL; DAMIR KRKLEC I BRANKA R. GABUD; VLADO VALJAK I

IVANKA R. GALOIĆ; ŽELJKO HAVOIĆ I MIRJANA R. PISK; DARKO DVORSKI I ZDENKAR. ODORIJAN; IVAN HRASTOVIĆ I DANICAR. MIKUŠ; ZLATKO JURKI I BARICA R. PUGAR; ZDRAVKO OBADI MARIJA NADICA R. ČIČMAK; IVAN LEŠ I ŠTEFICA R. BUKVIĆ; IVAN VRĐUKA I BRANKA R. JURČIĆ; DARKO PEZIĆ I ŠTEFICA R. MUHEK; ROBERT MIČUGA I MARIJA R. HUDI; IVAN BOKUN I MIRJANA R. LISAK; LJUBOMIR KUŠT I ANA R. RADIĆ; IVAN PUGAR I ŠTEFICA R. VRABEC; ZDRAVKO PRUGOVEČKI I RUŽICA R. MESAR.

13. III.

- izabran papa Franjo

15. - 17. III.

- duhovnu obnovu u Bazilici vodio je vlč. Dražen Radigović, supsidijar u bistričkoj župi

17. III. PETA KORIZMENA NEDJELJA

- folklorni ansambl LADO održao korizmeni koncert u Bazilici

19. III. SVETKOVINA SV. JOSIPA

21. III.

- ispred Bazilike postavljena velika uskrсна pisanica dar TZ Koprivničko-križevačke županije i župana gospodina Darka Korena

22. III.

- križni put sa svijećama na bistričkoj Kalvariji

24. III. NEDJELJA MUKE GOSPODNE - CVJETNICA

- središnje misno slavlje predslavio je biskup mons. dr. Valentin Pozaić koji je predvodio i križni put na Kalvariji

27. - 29. III.

- vjernici bistričke i zlatarske župe hodočastili na Hvar i sudjelovali u *Procesiji za Križen*

28. III. VELIKI ČETVRTAK

- Misu Večere Gospodnje predslavio je župni vikar Branimir Budinski

29. III. VELIKI PETAK

- Službu Muke Gospodnje predvodio je isusovac dr. Niko Bilić

30. III. VELIKA SUBOTA

31. III. NEDJELJA USKRSNUĆA GOSPODNJEG - USKRS

- središnje misno slavlje predvodio je biskup mons. dr. Valentin Pozaić
- uskrsnje aranžmane koji rese za vjetni oltar Majke Božje Bistričke izradili su i oblikovali Brankica Šćuric i Ljiljana i Stjepan Cesar

1. IV. USKRSNI PONEĐJELJAK

- hodočastili hodočasnici iz Sessveta

6. IV.

- slavlje sakramenta sv. Potvrde
- svetu misu predslavio je i sakrament podijelio biskup mons. dr. Valentin Pozaić
- sakrament su primili:

MARTIN BABIĆ, JURAJ ŠESTAK, MARKO ŠUŠTIĆ, NIKOLINA ŠPOLJAREC, JOSIPA MESAR, ANAMARIJA PETRIC, MARTINA MUSTAĆ, ANTONIO GREGORIĆ, MARTIN HUSINEC, MATIJA MESAR, MIRKO BABIĆ, MARIO ČUKMAN, IVANA ŠIMUNEC, JURICA CRNIČKI, MARIO VINKOVIĆ, TIN DOMITREK, ANA MESAR, MONIKA KRUHAK, FILIP KREBER, IGOR IVAK, DALIBOR GERECI, JURICA DUMBOVIĆ, IVANA MAJSEC, PAULA NOVAK, KRISTINA MUHEK, VIKTORIJA KUŠIĆ, KARMEN KLANCIR, LUCIJA ŽABEC, MARIJA MAGDALENA OBAD, KLAUDIJA KLAPAČ, KATARINA GRGIĆ, MARIO SUŠINJAK (G. Stubica), LEON BARLafa, MATIJA BAŠIĆ, ANDRIJA HUDEK, MIHAEL BAJŠ, DARIO HAJNIĆ, GABRIJEL ŠĆURIC, KLARA KUREŠIĆ, MAGDA MILIČKI, IVAN JAGAR, ANTUN PISK, VALENTINA MILIČKI, MARIO MILIČKI

7. IV. DRUGA VAZMENA NEDJELJA

- otvorenje hodočasničkog ljeta
- misno slavlje predslavio biskup varaždinski mons. Josip Mrzljak
- hodočastili brojni hodočasnici predvođeni hodočasticima iz Gornje Stubice i Markuševca

28

8. IV. SVETKOVINA NAVJEŠTENJA GOSPODNJEG - BLAGOVJEST

14. IV. TREĆA VAZMENA NEDJELJA

- prvi puta euharistijskom stolu pristupili su:

LUCIJA BELKO, DOMENIKA BERTOVIĆ, SARA HUDEK BOSANAC, MAGDALENA CAR, TIN CAR, ANTONIJA CIPRIŠ, IVA ČUKMAN, IVAN GABUD, IVAN HABAZIN, JELENA HABAZIN, VALENTINA HABAZIN, IVAN JELEČKI, DOMINIK KEREŠA, NIKA KOVAČIĆ, MAGDALENA KOŽIĆ, NIKA KRAMAR, GABRIELA KREBER, EVA KRUHAK, TOMISLAV KULJAK, JANA LISAK, KLEMENTINA LISAK, MIRTA MEŠTROVIĆ, MARIJA MIKETIĆ, BRANKO MILIČKI, MATEJA MILOŠIĆ, MARIO MUSTAČ, PETAR OBAD, KARLO OZIMEC, LEONARDO PETRIC, EMA POZAIĆ, LAURA PRUGOVEČKI, MARKO PRUGOVEČKI, MATIJA PRUGOVEČKI, VIKTORIA PTIČEK, TATJANA ROGAR, NIKOLA SAMBOL, KRISTIJAN SEMPER, LUCIJA SEMPER, ANTONIO ŠTEFANEK, LEA ŠUŠTIĆ, MATEA ŠVALJEK, MARKO TUPEK, MELANI VAJDIĆ

■ prvopričesnike je s puno kreativnosti pripremala s. Tihomila Sente

■ 21. IV. ČETVRTA VAZMENA NEDJELJA

■ Dan svećeničkih i redovničkih zvanja

■ središnje misno slavlje predvodio je vlč. Ivan Grbešić duhovnik u sjemeništu uz sudjelovanje naših sjemeništaraca

■ kod svete mise u 11 sati pjevao je zbor Klasične gimnazije s pravom javnosti iz Slavnskog Broda uz orguljsku pratnju orguljaša p. Sebastijana Golenića i pod ravnanjem zborovođe Hrvoja Špicera

■ mladi vjernici hodočastili su u zagrebačku Katedralu na susret mladih vjernika Zagrebačke nadbiskupije, a euharistijsko slavlje je predslavio kardinal Josip Bozanić

28. IV. PETA VAZMENA NEDJELJA

Homilija mons. dr. Valentina Pozaića, pomoćnog biskupa zagrebačkog, uz proslavu 10. obljetnice postavljanja križa (Marija Bistrica, Selnica, 18. kolovoza 2012.)

Prije deset godina, zahvaljujući vjeri i nadi, domišljatosti, upornosti i ljubavi našega domaćina Drageca Pozaića i njegove obitelji, i drugih dobrih ljudi, ovdje je podignut i blagoslovljen Križ, znak našega spasenja, i simbol Božje ljubavi prema čovjeku, prema svakome od nas.

Križ je blagoslovio, i pred njim prvu svetu Misu služio, ondašnji naš marijabistrički župnik, mons. Lovro Cindori, sada zagrebački kanonik.

Na to sveto okupljanje sadašnji je marijabistrički župnik, prečasni Zlatko Koren, redovito slao barem ponekog svećenika i bogoslova, sa svime što je bilo potrebno za sveto slavlje, a po mogućnosti i sam bi nam se kasnije, nakon obaveza u Mariji Bistrici, pridružio, pa bi doveo i još kojeg biskupa ili kardinala. Tako je ovo obično mjesto, na ovom običnom putu između zagorskih selničkih šuma i vinograda, postalo sveto proštenjarsko mjesto.

Pobožnosti i ljepoti našega susreta do-prinosili su: i dragi tamburaši, i Hrvatska žena s ljepotom svojih nošnji i milozvučnim pjevanjem, i orguljaš sa sintesajzerom čak iz Gornje Stubice.

A svi oni, koji ovuda tijekom godine prolaze, prisjete se toga svetog zbivanja, pogledaju na Spasitelja na križu, skinu kapu i naklone se pred Onim koji je razapet, a Srce mu probodeno, zbog naših grijeha, grijeha čovječanstva, a sve radi našega spasenja: radi našega čovječnijeg života već ovdje na zemlji, i napose da, iz ove Naše lijepe domovine, sretno stignemo u onu konačnu našu domovinu koja je na nebesima.

Sveti križ nas prati od rođenja i krštenja, u svim našim molitvama ujutro i navečer, po svim svetim sakramentima, na našim osobnim i obiteljskim i nacionalnim križnim putevima, sve dok nas ne dovede na terminal života – za skok u vječnost, gdje više ne će biti ni boli, ni tuge, ni suza, već radost i mir. Sveti križ nam govori koliko je vrijedan svaki ljudski život: od začeca do smrti.

Da je taj čin posvete križa, i slavlja svete mise, bila dobra i plemenita zamisao, i ostvarenje, svjedoci ste svi danas ovdje, od kojih se neki kroz proteklih deset godina revno i pobožno, i ponosno, ovdje okupljate na pobožnost, i bratsko-sestrinsko druženje i veselje nakon svete mise: svi vi, od djece preko mladih i cijelih obitelji, sve do starijih i bolesnih.

Tako i danas. Evo nas ovdje: molimo, pjevamo, slušamo Isusa iz Evanđelja i razmišljamo o svemu što vidimo, čujemo, što nam jest i nije potrebno, na što sve trošimo naš napor, vrijeme i novac.

Svi smo već puno puta čuli, i čitali, kako ne živi čovjek samo o kruhu (Pnz 8, 2-3; Mt 4,4). Treba nam i kruh i vino, ali opet veli pjesnik: 'Ljudsko srce nikad posve zadovoljno nije... čim željenog cilja se dovreda, opet iz njega sto mu želja klije' (P.Preradović).

Poznat vam je onaj Felix, mudrac, što bude na zadnjoj stranici u novinama, a i u Glasu Koncila: u jednoj kockici gleda u trgovini mnoštvo stvari, pa misli: 'Kad bih imao sve ove stvari, moj bi život bio *ispunjen!*' – a u drugoj kockici, hrpa stvari oko njega, a on u depresiji: 'Evo, sve je ispunjeno, a ja osjećam *prazninu!*' (GK 32-33, Velika Gospa 2012). Ništa materijalno, propadljivo ne može za stalno usrećiti čovjeka.

Istina, oko nas je mnogo napasti, nezadovoljstva, neprijateljstva, prigovaranja, progona, nepoštivanja druge osobe i njezinih dobara, nepoštivanje zajedničkog dobara, pohlepa za svim što oči vide... i na kraju duša prazna, i još mora ići u Remetinec.

A Isus govori o kruhu života. Uz hranu i piće, spavanje i razonodu, za istinski ljudski život potrebno je prijateljstvo i zajedništvo s ljudima - i s Bogom, jer tu živi ljubav i solidarnost.

Za čovjeka nema života – ni ovdje na zemlji ni ondje na nebu – bez međusobnog povjerenja i poštenja, bez časne riječi. Naša povezanost s drugim ljudima – počevši od braka i obitelji pa nadalje – to je naš 'kruh svagdašnji', to je pravi kruh i hrana za naš život, za naše duše.

Taj kruh svagdašnji nije obična 'živežna namirnica' kojom hranimo naše tijelo, nego životna i životvorna namirnica koja namiruje i nasičuje našu glad i žeđ za onim što je istinito, trajno, vječno.

To je Kruh života, Kruh jakih, čestitih, poštenih, pravednih – to je kruh sa oltara. To je sam Isus, dobri Pastir – koji daje sama sebe, svoj život za nas.

Tko se tim kruhom hrani – ne umire nikada: kao čovjek, kao vjernik, kao pravednik. Njegovo ime ostaje časno zauvijek: i pred ljudima i pred Bogom; on ulazi u Božji život, a Bog je vječan.

To je ono za što molimo u presudnim trenucima našega života, često tako turobno, ništa ne misleći ili krivo misleći: 'Pokoj vječni daruj mu, Gospodine – i svjetlost vječna svjetlila mu!' Što to molimo? Molimo za postignuće punine života u radosti i ljubavi, u zajedništvu sa svima našima koji su otišli prije nas, ili će doći nakon nas, i ući u život Božje ljubavi - bez kraja! Ima li ljepše molitve!?

Sada možemo razumjeti Isusove riječi: 'Ja sam kruh živi koji je s neba sišao. Tko bude jeo od ovoga kruha, živjet će uvijek'. I to će biti divno i veliko iznenađenje: kada se jednom svi mi, koji smo se okupljali oko ovoga svetoga Križa, nađemo i prepoznamo u toj radosti i ljepoti života u nebu.

I tu nam ljepotu nikada i ništa više ne će moći pomutiti. To je naša vjera, naša nada, naš život. Tako neka bude. Amen.

Iz homilije mons. dr. Ivana Šaška, pomoćnog biskupa zagrebačkog Gospa Snježna - Dan domovinske zahvalnosti - Dan branitelja - 5. kolovoza 1995.- 2012.

Opako zlo komunističkog terora i zastrašivanja nije ishlapilo, štoviše nastavlja se obnavljati veličanjem zločina i podizanjem spomenika. I premda svakog dana izlaze na svjetlo javnosti nova zvjerstva i zla, nove masovne grobnice komunističkih pokolja, ovo društvo nije dekomunizirano.

(...) Naprotiv, položaje i vlasti i privilegije uživaju oni koji su počinili zločine, oni koji ih štite i brane i veličaju, i još im podižu spomenike. Nije poznato koliki i danas primaju velike prihode.

Progonitelji ljudi primaju nagrade za - promicanje ljudskih prava. U današnjoj se Hrvatskoj mračna komunistička prošlost ne kažnjava, već nagrađuje. Štoviše, uspoređuju se masovni ubojice i teroristi s hrvatskim braniteljima - što je znak krajnje moralne izopačenosti. I premda je ta ideologija jedno od najvećih zala u povijesti čovječanstva, nije ih sram.

Poznata je molitva Crkve 'Litanijs svih Svetih' u kojoj po zagovoru svih svetih i mučenika vapijemo Božanskome veličanstvu da nas čuje, i usliša, u našim mnogo-

brojnim potrebama i nevoljama. Duga je to molitva, mnogih zaziva.

Tim brojnim zazivima mi bismo u Hrvatskoj, trebali dodavati još neki novi, sasvim naročiti zaziv, za sasvim naročitu potrebu, koju su neki drugi narodi, proizašli iz istog komunističkog terora i ropstva, već odavno na svoj način razriješili.

Kad bi među onim brojnim postojao i zaziv 'Sveta lustracija: pohodi nas, oslobodi nas!' - trebali bismo moliti Litanije svih Svetih svaki dan.

Neka pođe lustracija od Pantovčaka, preko Markova trga s obje strane, neka se spusti na Zrinjevac, pa preko Prisavlja - neka pohodi cijelu našu Domovinu! I neka ne zaboravi: Guja u hrvatskim njedrima stoluje, i koti nove antihrvatske guje. (...)

mons. dr. Ivan Šaško
pomoćni biskup zagrebački

Iz homilije u euharistijskome slavlju s vjernicima velikogoričkih župa

na njihovu 21. zavjetnome hodočašću
u Hrvatskome nacionalnom svetištu Majke Božje Bistričke
subota 1. rujna 2012. u 18.00 sati

(...) Jedinствен je primjer u Hrvatskoj da cijeli jedan grad i kraj, potaknut suvremenim događanjima u našoj domovini, izazvan kušnjama rata, obnavljajući duboku vjernost i pouzdanje, dvadeset i jednu godinu spaja svakidašnji život i ovo marijansko svetište.

Majka Božja Bistrička, a s njome i Crkva, nas prihvaća, gleda s ljubavlju i blagoslivlja. Kada se dođe do cilja, srce se ispunja. Hodali ste i pjevali, molili i bili svjedočanstvo o ljudima koji prepoznaju svoj put. Od jutra do večernjih sati promatrali ste slike prirode i

najljepšu sliku – čovjeka, svoje bližnje; ponijeli ste i nosili one koji su dio vaših života, svoje i njihove nakane, cijeloga Turopolja i hrvatskoga naroda.

(...)

Gledajući u odmaku vremena, nije čudno što se iz župe Navještenja začuo poziv na korak prema Majci Božjoj Bistričkoj. U razgovoru anđela i Marije počinje obnova svijeta, temelj naše nade, koja se živi u nasljedovanju onoga što Bog od nas traži. Kad je u Kani Galilejskoj radosti prijetila tuga, Marija je otvorila susret s okusom radosti:

Što god vam rekne učinite. Onih smo godina osluškivali Boga i znali kojim nam je putem ići. Danas se divimo čudesnim djelima i ljubavi ljudi nošenih Božjim nadahnućem. I možda se ponekad zapitamo: kako smo sve to mogli? Pitamo li se danas; osluškujemo li danas što nam Bog govori. Ili tek oholo zatiskujemo uši i srce, jer mislimo da bez Boga znamo bolje? (...)

Braće i sestre, razmišljajući o naslovi-
ma velikogoričkih crkava, shvatio sam da
je divno gledati tu lepezu koja se rastvara
od crkve Navještenja, od prihvaćene vjere
i dolaska Boga na svijet, preko apostolskih
prvaka, sv. Petra i Pavla, temelja Crkve u
kojima je zaživjela vjera, proširena diljem
svijeta, do bl. Alojzija Stepinca, suvreme-
noga svjedoka vjere iz našega naroda. Uz
Mariju, upravo njih pronalazimo u ovome
svetištu, jer na oltaru u crkvi uz čudotvor-
ni Marijin kip su apostoli Petar i Pavao, a
ovaj prostor svjedoči snažnu prisutnost bl.
Alojzija. Velika Gorica se oslikava u ovome
svetištu i prepoznaje snagu vjere od koje
živi istinska radost. Vrijedi zastati u razmi-
šljanju o našim gradovima i selima upravo
pod tim vidikom, govorom vjere i svetosti.
Tako dopiremo do srži, do nutarnje dra-
gocenosti koja nastavlja živjeti, pa makar
bile osporavane, odnosno baš onda kada su
osporavane.

Marija je u Kani sačuvala radost sustol-
nika, ne dopuštajući da među ljudima za-
vlada tuga. U razgovorima s hodočasnici-
ma koji su se vratili s hodočašća često se osjeća
upravo taj prvi milosni dar: smirenost i za-
dovoljstvo, osobito kod bolesnika; milost
koja ide onkraj ljudskih granica. *Učiniti što
nam Bog kaže* jest jedini radosni put.

Ovdje smo, da bismo molili pomoć i za-
štitu u nebrojenim potrebama, ali zazivamo
ponajprije dar Duha Svetoga, kao apostoli
u dvorani Posljednje večere, da nas Bog
preobražava u svjedoke nade koju nam je
Gospodin darovao u Kristu po Mariji. (...)

mons. dr. Ivan Šaško
pomoćni biskup zagrebački

Iz homilije u euharistijskome slavlju dvadeset i druge nedjelje kroz godinu u Hrvatskome nacionalnom svetištu Majke Božje Bistričke nedjelja 2. rujna 2012. u 11.00 sati

(...) Ovamo ste došli kao obitelji. Znamo da je u obiteljima toliko puta teško živjeti otvorenost, opraštanje, očitovanje ljubavi. Ali, Bog vas je danas doveo ovamo, da biste se obnovili, ponovno ražarili ljubav koja ne može stati u odredbe; da biste mogli reći istinu sebi i bližnjima. Ako kao supružnici osjećate poteškoće, otkrijte gdje se nalazi dvoličnost, hipokrizija, i nju povjerite Bogu i Mariji: Bogu – da vam oprostí grijeha, da pročisti srce; i Mariji – da vam pokazuje kako se živi iskrenost, sloboda i otvorenost Bogu.

Propisi koji nisu pročišćeni ljubavlju ostaju teret, guše maštovitost, prijete napetostima i tjeskobama. Bog nas je u Kristu

oslobodio, a ne opteretio. Njegovo je breme lako, jer se kršćanska djela ne mjere time koliko su u skladu s ljudskim propisima, nego s ljubavlju, jer su samo tada ujedno i pravedna.

U Psalmu dvadeset i četvrtom pobožni su vjernici moleći pitali: »Tko će uzici na goru Gospodnju i tko će stajati na svetom mjestu njegovu?« U današnjemu Psalmu petnaestom, nad kojim je – kako prenosi predaja – Gamaliel (učitelj sv. Pavla) plakao, nalazi se slično pitanje: *Tko smije prebivati u šatoru tvome, Gospodine?* Čitajući taj psalam nalazimo se pred ispitom savjesti koji propituje našu suvremenost. U spomenutom je psalmu i odgovor: *Onaj komu su ruke čiste*

i srce nedužno. A čiste ruke ne znače 'prazne ruke'. Srce je čistije, ako su ruke zauzete u pomaganju bližnjima. Takve se 'prljavštine' ne trebamo bojati.

I ne zaboravimo: ovo je svetište mjesto nutarnjega razgovora, dijaloga s Bogom. Iz *logosa* našega srca rađa se stav o tome kako želimo živjeti, ljubiti, želimo li nositi i širiti gorčinu ili blagost. Ovo je mjesto nutarnje tišine i kada ima puno zvukova oko nas; mjesto molitve i razmišljanja koja pročišćuju.

Danas ste ovdje na početku školske godine i vjerujem da posebno mislite na svoju djecu. Kao Crkva se molimo za njih; preporučujemo ih Bogu, ali ovdje smo jednako tako kao Crkva koja istinsku brigu očituje u zauzetosti za dobro djece i mladih. Ovdje smo u molitvi, jer nam nije svejedno i jer osjećamo da trebamo biti vjerodostojniji. Djeca brzo uoče našu dvoličnost i ne možemo reći da im želimo dobro, ako ih ne odgajamo u Božjoj istini; ako živimo kao da Boga nema; ako svoj život prilagođavamo nekršćanskim načinima življenja, a nosimo kršćansko ime.

Iz dana u dan u hrvatskome društvu vidimo da ispod krize izvanjskoga postoji kriza nutrine, kriza srca. Ona s liječi odgojem za nesebičnost, odgojem koji polazi od Božjega dara istine, darovanoga u zakonitostima stvorenoga svijeta, a zatim u Isusu Kristu kao vrhuncu Zakona.

Dok se olako uklanja i jedno i drugo iz života naroda ne samo da nema zadovoljstva, nego je nemoguće odgojiti savjesti, odgajati za dobro. Dragi roditelji, zbog toga se ne bojte zauzeti za svoju djecu; ne dopustite da iz njihova odgoja i obrazovanja budu izgurani Bog i njegova ljubav. To nije posao samo biskupa i svećenika, nego ponajprije vas. Otkrivajte iznova vrijednosti vjere, svoje župne zajednice, vjerničke blizine i svjedočanstva. Naše su savjesti čiste, ako su nam ruke prljave od zauzetosti za bližnje.

Majko Božja Bistrička, razbistri našu dušu i pogled; oslobodi nas od dvoličnosti. Dok se iz dana u dan zakoni u našem društvu prilagođavaju tko zna čijim i kakvim hirovima, ne dopusti da mi, kršćani, budemo sukrivci u dvoličnosti. Majko Božja Bistrička,

pročišćuj našu vjeru da mi, službenici i svaki vjernik, u Crkvi ne budemo obeshrabreni licemjeri.

Zar ne čujemo glas poruge: *Pa, što se bunite i tugujete; zar ne kažete da je u Hrvatskoj većina katolika, kršćana? Pa vi ste suglasni s takvim zakonima i s takvim društvom. I oni koji se deklariraju katolicima slažu se s odgojem djece u kojemu se ne odražava Božja blizina niti iskustvo Božje prisutnosti u hrvatskoj povijesti.*

'Deklarirati se' – doslovno: jasno se očitovati, a to nadalje znači imati bistrinu i čistoću srca. Na to smo danas pozvani: ugraditi bistrički pogled u svoj život; nositi *deklaraciju* koja će u kršćanskoj slobodi i radosti pokazati da živimo jedni za druge i da je sebičnost *hipo-krizija* koja razara ljubav.

Zahvalimo za ljubav bližnjih, obnovimo ju i ruke uronimo u težinu života, izvlačeći iz ružnoće i zla sve koji čekaju kršćansku čistoću srca.

Draga braćo i sestre, od Majke Božje Bistričke se ne odlazi bez uzajamnoga pogleda u kojemu se bistri duša; i uvijek iznova treperi molitva za Domovinu. Ona nije samo lijepa; ona je i naša – onoliko koliko smo čista srca. Amen.

PAPA FRANJO

Novi, 266. papa, isusovac je, Argentinac, Jorge Mario Bergoglio, sedamdesetšestogodišnji dosadašnji nadbiskup Buenos Airesa. Novi papa izabrao je ime Franjo. To je prvi put u povijesti Crkve da je jedan rimski biskup uzeo to ime, a i prvi put da je jedan isusovac izabran za papu, te da papa dolazi iz Latinske Amerike.

Jorge Mario Bergoglio rođen je 17. prosinca 1936. u Buenos Airesu, u obitelji s petero djece, a otac mu je bio talijanski emigrant, te novi papa ima i argentinsko i talijansko državljanstvo. Diplomirao je kemijsku tehnologiju, no poslije se odlučio za svećenički poziv te stupio u bogosloviju. U novicijat Družbe Isusove stupio je 11. ožujka 1958. godine. Humanističke studije završio je u Čileu, a 1963., po povratku u Buenos Aires, završio je filozofiju na Filozofskom

fakultetu kolegija »San Jose« u San Miguelu. Sljedeće dvije godine predavao je književnost i psihologiju na kolegiju »Immacolata« u Santa Feu, a 1966. predavao je iste predmete na kolegiju »Salvatore« u Buenos Airesu.

Od 1967. do 1970. studirao je teologiju na Teološkom fakultetu kolegija »San Jose« u San Miguelu. Za svećenika je zaređen 13. prosinca 1969. godine, a unutar Družbe Isusove proveo je svoj treći probandat 1970. – 1971. u Alcali de

Henares u Španjolskoj, te je 22. travnja 1973. položio svoje doživotne zavjete. Bio je magister novaka u Villa Barilari u San Miguelu (1972. – 1973.), profesor na Teološkom fakultetu, konzultor u svojoj Provinciji te rektor kolegija.

Za provincijala Argentine izabran je 31. srpnja 1973. i tu je službu obnašao šest godina. Između 1980. i 1986. godine bio je rektor kolegija i Filozofskoga i teološkog fakulteta u istoj kući, te župnik u biskupiji San Miguel. U ožujku 1986. pošao je u Njemačku kako bi ondje dovršio rad na svojoj doktorskoj disertaciji, nakon čega su ga poglavari smjestili u kolegij »Salvatore« odakle je premješten u crkvu Družbe Isusove u gradu Cordobi, gdje je obnašao službu duhovnika i ispovjednika.

Blaženi Ivan Pavao II. imenovao ga je 20. svibnja 1992. pomoćnim biskupom Buenos Airesa, a 27. lipnja iste godine primio je u katedrali u Buenos Airesu biskupski red po rukama kardinala Antonija Quarracina. Suzareditelji su bili apostolski nuncij Ubaldo Calabresi i biskup Mercedes-Lujana Emilio Ognjenović. Nadbiskupom koadjutorom Buenos Airesa imenovan je 3. lipnja 1997., a 28. veljače 1998., nakon smrti kardinala Quarracina, naslijedio ga je u nadbiskupskoj službi. Kao nadbiskup putovao je javnim prijevoznim sredstvima, a umjesto biskupske palače, stanovao je u iznajmljenom stanu, te si je zaslužio nadimak »kardinal siromašnih«. Govori španjolski, talijanski, a služi se i njemačkim jezikom. Poznat je i kao dobar kuhar, ljubitelj opere, prijatelj grčke klasike, Shakespearea i Dostojevskoga te kao dobar plivač, premda od djetinjstva ima poteškoća s plućima.

Pastoralni rad

Napisao je knjige: »Meditaciones para religiosos« (Razmatranja za redovnike) 1982., »Reflexiones sobre la vida apostolica« (Razmišljanja o apostolskom životu) 1986., i »Reflexiones de esperanza« (Raz-

»Kada se Franjo vratio iz »sobe suza«, male sakristije pored Sikstinske kapele u kojoj se odjenuo u papinsko ruho, na povišenoj platformi već je bio postavljen papinski tron, ali je ostao prazan jer se Papa odlučio obratiti kardinalima iz stolice koja je bila u ravnini s njihovima«.

mišljanja o nadi) 1992. Bio je ordinarij i za vjernike istočnoga obreda koji prebivaju u Argentini, a nemaju ordinarija vlastitoga obreda. Usto je bio i Veliki kancelar Argentinskog katoličkog sveučilišta. Na 10. redovitoj općoj skupštini Sinode biskupa u listopadu 2001. bio je generalni relator. Od studenoga 2005. do studenoga 2011. bio je predsjednik Argentinske biskupske konferencije. Blaženi Ivan Pavao II. imenovao ga je kardinalom na konzistoriju 21. veljače 2001., a naslovna mu je crkva bila crkva Sv. Roberta Bellarmina. Bio je član Komisije za Latinsku Ameriku, Vijeća za obitelj, Kongregacije za bogoštovlje i disciplinu sakramenata, te Kongregacije za ustanove posvećenog života.

Poticaj i blagoslov Crkvi

Novoizabrani papa Franjo nije se poslije obraćanja vjernicima na Trgu svetog Petra vratio u Dom svete Marte u papinskoj limuzini, nego u autobusu s ostalim kardinalima, što pokazuje njegovu skromnu stranu, kazao je njujorški nadbiskup kardinal Timothy Dolan.

O karakteru novoga Pape, svjedoči dalje Dolan: »Kada se Franjo vratio iz »sobe suza«, male sakristije pored Sikstinske kapele u kojoj se odjenuo u papinsko ruho, na povišenoj platformi već je bio postavljen papinski tron, ali je ostao prazan jer se Papa odlučio obratiti kardinalima iz stolice koja je bila u ravnini s njihovima«.

Dolan je potvrdio da je Papa uzeo ime Franjo u čast svetog Franje Asiškog, te je izrazio uvjerenje da će njegov izbor biti »poticaj i pravi blagoslov« Crkvi u objema Amerikama. »Svi smo odahnuli jer znamo da imamo dobrog pastira. On je izvanredan čovjek, pouzdan i stabilan, krasne jednostavnosti i iskrenosti«, zaključio je svoj razgovor s novinarima Dolan.

Preuzeto iz www.bitno.net

»Bijedan, ali izabran«

Papa Franjo odlučio je da će zadržati svoj grb i geslo koje je imao i kao kardinal nadbiskup Buenos Airesa. Grb na plavoj podlozi ima znak Isusa u sredini, ispod kojeg je zvijezda koja označava Mariju i cvijet lavande koji označava Josipa. Oblik cvijeta je sličan grozdu, ali šef ureda za tisak Svete Stolice, otac Federico Lombardi objasnio je danas kako je riječ o cvijetu koji označava Josipa.

Dakle, u grbu je naznačena Sveta obitelj. Sa strane grba, umjesto kardinalskog znaka, postavljeni su Petrovi ključevi, znak pontifikata. Geslo Franje ostaje isto koje je imao kao kardinal Jorge Mario Bergoglio, odnosno »Miserando atque eligendo« (Bijedan, ali izabran) iz evanđelja po Mateju.

Crkva Majke Božje Bistričke

Pripremni radovi na obnovi južnog pročelja

Graditeljski sklop hodočasničke župne crkve Majke Božje Bistričke nalazi se na povišenom položaju u središtu Marije Bistrice. Osim jednobrodne crkve okružene cinktorom u koji je uklopljen župni dvor, tu je i novija kapela sv. Petra, kapele sv. Katarine i sv. Josipa na prostoru pred crkvom, te Kalvarija na susjednom brežuljku. Župa se spominje još 1334. g., a današnji izgled sklopa, u kojem se u duhu historicizma spajaju oblici gotike, baroka, firentinske i njemačke renesanse, rezultat je obnove i proširenja starije crkve, koju je vodio Hermann Bollé od 1879. g. Freska Z. Šulentića na trijumfalnom luku svetišta najmonumentalnije je ostvarenje zidnog slikarstva druge polovice 20. stoljeća na prostoru sjeverozapadne Hrvatske, dok se na lijevoj strani glavnog broda bazilike nalaze freske koje su još tijekom Drugog svjetskog rat započeli Krsto Hegedušić i

njegovi učenici Hlebinske škole, a dovršili E. Kokot i E. Budicin godine 2009.

Crkva Majke Božje Bistričke upisana je u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske – Listu zaštićenih kulturnih dobara pod brojem Z – 2361 kao prvorazredno ostvarenje sakralne graditeljske baštine u Republici Hrvatskoj. Kao takva, prilikom zahvata obnove, ona zahtijeva najstručniji pristup koji će uvažavati sve metodološke uzuse konzervatorsko-restauratorske struke i primjenu konzervatorski prihvatljivih metoda i tehnologija, kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri sačuvala autentičnost ovako vrijednog kulturnog dobra.

Stanje pročelja crkva Majke Božje Bistričke nije ocijenjeno alarmantnim, ali su s obzirom na protok godina od posljednje obnove te s obzirom na tada primijenjene, a konzervatorski neprimjerene materijale, uočena stanovita oštećenja pročelja, koja

Župa se spominje još 1334., a današnji izgled sklopa, u kojem se u duhu historicizma spajaju oblici gotike, baroka, firentinske i njemačke renesanse, rezultat je obnove i proširenja starije crkve, koju je vodio Hermann Bollé od 1879. godine.

su naročito bila vidljiva na južnom pročelju crkve kao i na pročeljima svetišta.

Iz tog je razloga u prosincu 2011. g. rektor Svetišta, msgr. Zlatko Koren, pokrenuo inicijativu za obnovom pročelja crkve, obrativši se nadležnom Konzervatorskom odjelu u Krapini radi upućivanja u stručnu problematiku i potrebne postupke koje je potrebno obaviti prije samog pristupanja radovima, kako bi se pročelje obnovilo u skladu s konzervatorskim načelima odnosno na način na kakav tako vrijedno kulturno dobro treba biti tretirano.

S obzirom da je već u samom početku bilo jasno da bi cjelovita obnova pročelja građevine takvih dimenzija (duljine 43 m, širine 24 m, visine 14 m do krova i visine zvonika oko 34 m) iziskivala znatna financijska sredstva, odlučeno je da se u prvoj fazi pristupi obnovi najugroženijeg, južnog pročelja. Kako vizualnim pregledom objekta nije bilo moguće, osim uočavanja površinskih oštećenja u smislu »rascvjetale« i djelomično oljuštene boje, ustanoviti pravo stanje pročelja, odnosno stanje žbuke ispod recentnog naliča, provedena su preliminarna konzervatorsko-restauratorska istraživanja, što je standardni postupak prilikom obnove pročelja povijesnih građevina.

Tako je u prosincu 2011. g. tvrtka »Ars restauro« d.o.o. iz Sinja otvaranjem restauratorskih sondi izvela istražne radove čiji su rezultati izneseni u konzervatorskom izvješću »Konzervatorska istraživanja naliča na vanjskim zidovima Bazilike Majke Božje Bistričke«, koje je sastavio Josip Marić, konzervator-restaurator. Istraživanja su pokazala da se na pročeljima crkve ne može naći niti jedan stariji sloj žbuke od žbuke iz faze Bolléove obnove, što znači da je sva ranija žbuka iz vremena barokizacije crkve bila u potpunosti otučena.

Za vrijeme Bolléove obnove cijeli je korpus crkve, osim glavnog zapadnog pročelja, bio ožbukani s vapnenom žbukom, na način ožbukaniog fugiranog žida, nanošenom u jednom sloju debljine 4 - 5 cm, s pijeskom različite granulacije (1 - 5 mm), boja (sivih i žutih tonova) i oblika (zaobljenih i lomljenih). Ovakva se žbuka nanosila izravno na nosilac u debljem sloju te se, kada bi bila napola prosušena, zaglađivala kako bi na površinu izbile različite granule pijeska, koje su površini davale specifičan titrav i organski izgled, koji je skladno korespondirao s glavnim zapadnim pročeljem, izvedenom u lokalnom kamenu pješčenjaku (tzv. *maček*, *mačak*), bez ožbukivanja. Žbuka je zatim

Crkva Majke Božje Bistričke upisana je u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske – Listu zaštićenih kulturnih dobara pod brojem Z – 2361 kao prvorazredno ostvarenje sakralne graditeljske baštine u Republici Hrvatskoj. Kao takva, prilikom zahvata obnove, ona zahtijeva najstručniji pristup.

bojana transparentnim slojem oker vapnenog naliča, kroz koji se nazirala struktura materijala, što je sve pridonosilo jednom prirodnijem i prozračnijem karakteru pročelja, za razliku od postojećeg neprozirnog plastičnog premaza, koji je izveden neprijemljenim sintetskim naličem iz obnove 70-ih godina.

Stoga je na temelju istraživanja, a zbog pomanjkanja nalaza starijih od Bolléove faze, odlučeno da se prilikom obnove, pročeljima vrati izgled pročelja kakva su ona imala nakon Bolléove intervencije.

Kako je čitava crkva 70-ih godina bila nanovo ožbukana produžnom žbukom i premazana slojem sintetskog paronepropusnog naliča, koji su nepovoljno djelovali na stanje zidova i pročelja zadržavajući kapilarnu vlagu i sprečavajući normalno prozračivanje zida, to je i doprinijelo ustanovljenim oštećenjima pročelja, koja su i bila poticaj za pristupanje njihovoj obnovi.

S obzirom da je osnovni preduvjet za izvođenje bilo koje vrste građevinskih ili sanacijskih radova postojanje odgovarajuće izvedbene dokumentacije, tako je kao prvi korak naručena izrada snimke postojećeg stanja crkve, na temelju koje će biti moguće izraditi izvedbeni projekt obnove pročelja. Snimku postojećeg stanja i dodatna konzervatorsko-restauratorska istraživanja s troškovničkim opisom radova izradila je

tvrtka »Diagonala« d.o.o. za arhitektonsko snimanje i projektiranje u povijesnom i recentnom graditeljstvu iz Zagreba, autori elaborata: Melinda Trbojević, dipl. ing. arh. i Vjekoslav Varšić, viši konzervator-restaurator.

U mjesecu kolovozu 2012. g. investitor, Župni ured Marija Bistrica, proveo je postupak odabira izvođača radova te je istog mjeseca uz južno pročelje crkve postavljena skela. Za izvođača je izabrana tvrtka »Krovopokrivač, limar i izolater vl. Ivan Šlogar« iz Desinića, a za građevinski nadzor i tehničko savjetovanje tvrtka »G.H. inženjering d.o.o.« iz Donje Stubice koja je nadzornim inženjerom imenovala Jadranka Horvata, dipl. ing. građ. Nakon postave skele obavljen je detaljan pregled pročelja, kojega su zajednički obavili predstavnici izvođača, nadzora i konzervatora, kako bi se točno utvrdilo stanje žbuke i naliča te definirao način i opseg njihova uklanjanja i ustanovila mjesta eventualnih većih oštećenja, a čiji su nalazi uputili na tehničke i tehnološke promjene u projektiranim radovima.

Nakon obavljenog pregleda, uslijedilo je mehaničko uklanjanje recentnog sintetskog naliča te uklanjanje svih trusnih dijelova žbuke. Potom se pristupilo izradi probnih uzoraka žbuke na bazi hidrauličnog i gašenog vapna, kako bi se odredila vrsta žbuke i način njenog nanošenja, ne bi li se postigao izgled i struktura što bliži izgledu žbuke iz razdoblja Bolléove obnove, vodeći pri tome računa da žbuka osim estetskih, zadovoljava i sve potrebne tehnološke zahtjeve. Također su na izrađenim uzorcima učinjene i probe bojanja transparentnim naličem, kojim je bilo potrebno postići izgled transparentnog oker naliča Bolléove obnove. Na temelju uzoraka utvrđen je način izrade i vrste materijala koje će biti korištene za obnovu pročelja te je sastavljen novi troškovnički opis radova, kako bi se sljedeće godine u povoljnom vremenskom periodu moglo pristupiti izvođenju samih radova.

(L.K., 11. studenog 2012.)

Uprava za zaštitu kulturne baštine
Konzervatorski odjel u Krapini

Klasa: 612-08/13-05/0055
Ur. broj: 532-04-04/1-1
Krapina, 22. prosinca 2012.

Župni ured
n/r prečasnog msgr. Zlatka Korena,
rektora svetišta
Trg pape Ivana Pavla II. 32
49 246 Marija Bistrica

Predmet: Marija Bistrica, Svetište Majke Božje Bistričke
uklanjanje Planićeve dogradnje
mišljenje, daje se

Na inicijativu rektora svetišta, prečasnog msgr. Zlatka Korena, koji je višekratno izrazio želju za uklanjanjem Planićeve zgrade u sklopu svetišta Majke Božje Bistričke, dana 5. prosinca 2012. g., obavljen je terenski očevid i održan sastanak s arhitektom dr. sc. Tomislavom Premerlom, kako bi se razmotrila problematika predmetne građevine odnosno kako bi se ona ispravno valorizirala te donijela utemeljena odluka o njenom eventualnom uklanjanju ili rekonstrukciji/adaptaciji.

Već i prije samog očevida i sastanka, msgr. Koren upoznat je s procedurom koju je potrebno provesti prije eventualnog uklanjanja predmetne građevine, s obzirom da se ona nalazi unutar međa zaštićenog kulturnog dobra – Crkve Majke Božje Bistričke u Mariji Bistrici, koja je temeljem rješenja Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu kulturne baštine, Klasa: UP-I^o-612-08/05-06/1200, Ur. broj: 532-04-01-1/4-05-2 od 8. studenog 2005., upisana u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske – Listu zaštićenih kulturnih dobara pod brojem Z-2361.

Slijedom navedenog, na cijeli se sklop primjenjuju odredbe Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, pa tako i one koje se tiču uklanjanja zaštićenih građevina. O tome govori čl. 64. citiranog Zakona, prema kojemu »nadležno tijelo može izdati suglasnost za uklanjanje nepokretnog kulturnog dobra ili njegova dijela kada utvrdi da se radi o dotrajalosti ili većim oštećenjima kojima je izravno ugrožena stabilnost građevine ili njezina dijela, te ona predstavlja opasnost za susjedne građevine i život ljudi, a ta se opasnost ne može na drugi način otkloniti.«

Dokumentacija koju je potrebno dostaviti na prethodno mišljenje Hrvatskom vijeću za kulturna dobra Ministarstva kulture RH, kako bi nadležno tijelo, temeljem članka 64. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara moglo izdati mišljenje u vezi zahtjeva za uklanjanje nepokretnog kulturnog dobra, sastoji se od:

1. zahtjeva (obrazloženja) stranke
2. arhitektonske snimke postojećeg stanja i elaborata stavičara koji ima Dopuštenje za obavljanje poslova na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara Ministarstva kulture
3. idejnog projekta (rješenja) zamjenske građevine

4. mišljenja nadležnog Konzervatorskog odjela¹

5. powerpoint prezentacije².

Nakon pozitivnog prethodnog mišljenja Hrvatskog vijeća za kulturna dobra, nadležni Konzervatorski odjel izdaje posebne uvjete i prethodno odobrenje na projekt, a nadležni Upravni odjel za prostorno uređenje i gradnju (Donja Stubica) na temelju Projekta rušenja izdaje dozvolu za rušenje.

Što se pak tiče same Planićeve nadogradnje / novogradnje, ona se u samom rješenju o zaštiti crkve Majke Božje Bistričke, koje obuhvaća i prostor na kojemu se nalazi i Planićeva zgrada, izrijeком nigdje ne spominje, pa tako nije prepoznata kao bitan element cjelokupnog svetišnog sklopa.

U stručnoj literaturi (»Umjetnička topografija Hrvatske : Krapinsko-zagorska županija«, Zagreb : Institut za povijest umjetnosti i Školska knjiga, 2008., str. 440-442), dogradnja s otvorenim svetištem Stjepana Planića (1968.-1971.) također nije naročito povoljno ocijenjena: »Sklonost eksperimentiranju, iskorištavanje taktilnih kvaliteta građevinskih materijala te međuigra arhitekture s okolnom prirodom, uobičajeni u arhitekturi snažnog autora kakav je bio Stjepan Planić, možda jedino na dogradnji crkve u Mariji Bistrici (a podno raskošna Bolléova zahvata) nisu ostvarili očekivani uspjeh.«

Nadalje, Urbanističkim planom uređenja središnjeg općinskog naselja Marija Bistrica (UPU Marija Bistrica 1), »Službeni glasnik općine Marija Bistrica«, broj 3/10, kojega je izradio Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu pod vodstvom prof. dr. sc. Nenada Lipovca, dipl. ing. arh., a čiji je sastavni dio i Konzervatorska podloga za UPU naselja Marija Bistrica mr. sc. Biserke Bilušić Dumbović, dipl. ing. arh., propisana je izrada posebne konzervatorsko-restauratorske studije graditeljskog sklopa svetišta, kako bi se preispitale mogućnosti prenamjene i uređenja prostora. Posebice se ističe potreba ispitivanja mogućnosti intervencija i građevinske sanacije izvornih struktura nakon uklanjanja dogradnji na Planićevoj zgradi.

U siječnju 2012. isti stručni tim izradio je i nacrt konačnog prijedloga I. izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja središnjeg općinskog naselja Marija Bistrica (UPU Marija Bistrica 1), koji daje osnovne smjernice za postupanje s Planićevom zgradom. S obzirom da današnje stanje kao ni izgled građevine nisu izvorni, upućuje se na izradu arhitektonskog snimka postojećeg stanja, konzervatorskog i arhitektonskog vrednovanja zgrade te izvješća o stanju nosivosti i stabilnosti konstrukcija i materijala. Ovisno o tim pokazateljima i procjeni isplativosti zadržavanja originalnih dijelova Planićeve zgrade, Konzervatorski odjel u Krapini (uz prethodno mišljenje Hrvatskog vijeća za kulturna dobra), odredit će daljnju sudbinu građevine, između dva moguća rješenja:

1. obnova izvornih obrisa zgrade uz zadržavanje izvorne prostorne organizacije i karakterističnih detalja vanjskog i unutrašnjeg oblikovanja (što bi podrazumijevalo uklanjanje jednog ili dva kata čime bi se otvorile vizure na građevine iz Bolléove faze i umanjio ambijentalni konflikt).

2. povrat svetišta u stanje prije Planićeve novogradnje, tj. zadržavanje i održavanje pejzažno oblikovanih vanjskih neizgrađenih prostora.

Osim ispravnog konzervatorskog i arhitektonskog vrednovanja te nalaza statičara, bitnu ulogu u donošenju konačne odluke o sudbini građevine odigrat će prostorni i funkcionalni zahtjevi s obzirom na potrebu osiguravanja komunikacije iz dijela svetišta unutar cinktora s

1 Dokumentaciju pod točkama 4. i 5. priređuje nadležni Konzervatorski odjel.

2 Dokumentaciju pod točkama 4. i 5. priređuje nadležni Konzervatorski odjel

crkvom na otvorenom te različitim popratnih prostorija (spremišta, sakristije, blagovaonice i sl...). »Planić je radeći u Mariji Bistrici, [...], izgradio nove zgrade prošteništa (s potrebnom infrastrukturnom podrškom posjetiteljima), s terasama i stubištem, novogradnju za ispo- vijedanje i natkriveni šesterokutni oltar na otvorenom 'podignut toliko visoko da se može vidjeti sa svih strana'³.

Naime, tijekom terenskog očevida, detaljno je pregledano i fotodokumentirano stanje zgrade i okolnih dogradnji koje ispunjavaju prostor na jugoistočnoj strani crkve, a naslanja- ju se na cinktor i protežu do zida koji omeđuje stari i novi dio svetišta i kojim »započinje« crkva na otvorenom.

Uočena je nefunkcionalnost i napuštenost većeg dijela prostora zgrade, kao i komuni- kacijskih prostora hodnika, stubišta, različitih podesta, nepotrebnih terasa nastalih uslijed neplanskog adiranja dograđenih u tom trenutku potrebnih sadržaja, koji su u međuvremenu izgubili svrhu ili su preseljeni na drugo mjesto.

Također je upitna autentičnost i krajnja granica Planićeve intervencije, a stanje kon- struktivnih i arhitektonskih elemenata, opreme i ugrađenih materijala je općenito loše.

Usprkos tome, danas Planićeva zgrada, iako dobrim dijelom izvan funkcije, zapuštena i neodržavana, još uvijek ispunjava dio funkcija radi kojih je izvorno bila i sagrađena. Stoga uprava svetišta mora temeljito preispitati svoje prostorne i funkcionalne potrebe i predvi- djeti budući smještaj sadržaja koji se trenutno nalaze u Planićevoj zgradi (prije svega blago- vaonice koja može primiti dovoljno velik broj hodočasnika, a koja u sadašnjim planovima novih izgradnji u Mariji Bistrici nije nigdje predviđena).

Također je nužno voditi računa o potrebi za natkrivenom, toplom vezom župnog dvora odnosno prostora unutar cinktora sa crkvom na otvorenom kuda će prolaziti svećenstvo odnosno oni koji će vršiti bogoslužja.

Sve te potrebe moraju biti formulirane u obliku projektnog zadatka koji se postavlja pred projektanta kojemu će biti povjerena izrada idejnog rješenja. U svrhu postizanja i odabira najpovoljnijeg arhitektonsko-urbanističkog rješenja, investitoru se sugerira provedba po- zivnog natječaja, na koji bi trebalo pozvati najmanje tri projektanta koji posjeduju dopu- štenje Ministarstva kulture za istraživanje te izradu idejnog, odnosno glavnog i izvedbenog projekta na kulturnom dobru.

Tek kad se definiraju sve potrebe svetišta u odnosu na postojeću Planićevu zgradu od- nosno crkvu na otvorenom i kada se procjeni isplativost zadržavanja i saniranja izvornih dijelova Planićeve zgrade u odnosu na novu izgradnju ili zadržavanje neizgrađenih pejzažno oblikovanih prostora, bit će moguće donijeti meritornu odluku o njenoj rekonstrukciji odnosno o njenom uklanjanju.

Po ovlasti ministrice:
Pročelnica:

mr. sc. Lana Križaj

3 Umjetnička topografija Hrvatske : Krapinsko-zagorska županija, Zagreb : Institut za povijest umjetnosti i Školska knjiga, 2008., str. 440-441

Restauriranje zidnih oslika u kapeli sv. Roka u Tugonici

Kapela sv. Roka u Tugonici spominje se prvi puta u kanonskoj vizitaciji iz 1677. g. Kapelu su 80-ih godina 19. st. prema nacrtima Hermana Bollea radikalno obnovili Antun i Franjo Venchierutti. Tom su prilikom srušeni stari krov, svod i mali toranj, zidovi su u cijeloj dužini povišeni opekom, pročelja su preoblikovana u duhu romantičnog historicizma, te su izgrađeni novi ulazni trijem i toranj. Unutarnji zidovi i svodovi kapele u cijelosti su 1878.g. ukra-

šeni zidnim oslicima izvedenim tehnikama mramoriziranja, šabloniranja i liniranja. Zidovi i pilastri oslikani su mramorizacijom, a svod i susvodnice ornamentalnim motivima. Središnji likovni motivi su Isusov monogram i motiv Božjeg oka, naslikani u svodu broda i u kaloti svetišta.

U jesen 2011. g. tvrtka »Ars restauro« d.o.o. iz Sinja izvela je pokusno sondiranje kapele i izradila prijedlog njene restauracije. Tijekom ovih radova na vanjskim i unutar-

njim zidovima kapele otvorene su ukupno 22 sonde. U sondama su ustanovljeni ostaci najstarijih, baroknih slojeva žbuke i naliča, te daleko bolje očuvani slojevi žbuke, naliča i zidnog oslika iz vremena Bolleove rekonstrukcije. Tom su prilikom ustanovljeni i glavni uzroci propadanja povijesnih slojeva kapele. Naime, prilikom mlađih obnova iz 20. st. starije su žbuke sustavno otucane i zamijenjene novom produžnom žbukom kojom su dekorativni elementi ponovljeni u istom ritmu, ali bez izvorne oštine bridova. Zidovi u nižim zonama bili su, pak, izloženi značajnoj koncentraciji kapilarne vlage, pa je ovdje dolazilo do još bržeg propadanja povijesnih žbuka i zidnih oslika.

Ovdje se uči mudrost života: molitvom posveti svoj rad; radom oplemeni sebe i svoju zemlju; ne uništavaj zemlju; to je rajski vrt tvoje egzistencije – tvoje, i djece tvoje, tvoga potomstva. Zaradi svoj kruh; bližnjemu podaj njegov zarađeni kruh; onome u nevolji podaj, u duhu solidarnosti, što je njemu potrebno, a tebi je moguće.

Tijekom proljeća i ljeta 2012.g. tvrtka »Ars restauro« d.o.o. iz Sinja izvela je cjelovitu restauraciju zidnih oslika u svodovima i na svim unutarnjim zidovima kapele i sakristije. Radovi su pod nadzorom Konzervatorskog odjela iz Krapine trajali od 16. travnja do 13. srpnja. Nešto ranije, u travnju 2012.g. tvrtka »Tisa-gradnja« d.o.o. iz Zlatar Bistrice sanirala je vlagom oštećene donje zone unutarnjih zidova broda i sakristije.

Sama restauracija zidnih oslika izvedena je prema prijedlogu kojeg je tvrtka »Ars restauro« izradila na jesen prošle godine, u okviru istražnih radova. Restauratorski radovi obuhvatili su konsolidaciju slikanog sloja i njegova nositelja, uklanjanje naknadnih slojeva žbuke, reintegraciju nositelja slikanog sloja, čišćenje slikanog sloja, te slikarsku reintegraciju i rekonstrukciju nedostajućih dijelova slikanog sloja. Rukopisni natpisi i hodočasničke poruke u nižim zonama istočnog zida su u dogovoru s nadležnim konzervatorima očišćeni, fiksirani i ostavljeni vidljivima. Prilikom restauracije korišteni su profesionalni materijali renomiranih europskih proizvođača, a zahvaljujući vještim rukama specijaliziranih restauratora unutrašnjost kapele sada je obnovljena u originalnom povijesnom dekoru koji značajno doprinosi njenoj valorizaciji.

Josip Marić

Iz homilije biskupa mons. dr. Valentina Pozaića

Blagoslovljena obnovljena kapela sv. Roka u Tugonici

Neka iz ove obnovljene i blagoslovljene kapele sv. Rok liječi od svake kuge, i pojedince i obitelji i cijeli rod Hrvata. A Majka Božja Bistrička, duša duše hrvatske neka nas sve čiste duše dovede pred sveto lice Božje.

(...) Danas možemo blagosloviti ovu kapelu sv. Roka jer je obnovljena i uljepšana vašim marom i vašim rukama, vašom dobrotom i vašim plemenitim srcima.

Ovo mjesto, i prostor crkve, sveti su: tu se slave sveta otajstva, napose euharistija-misa, ispovijed- pomirenje: sa sobom, s Bogom, s bližnjima. Upravo na ovom svetom mjestu, u ovom svetom prostoru događat će se ono što molimo u Krunici B.D. Marije, u novom otajstvu Krunice svjetla: 'Blagoslovljen plod utrobe tvoje Isus - koji nam se u otajstvu Euharistije darovao'. Na ovom blagoslovljenom mjestu vjerni narod dolazi, i dolazit će k Isusu i slušati njegov glas, onako kako nas je poučila njegova Majka Marija: 'Štogod vam rekne, učinite!' (Iv 2,5).

Ovdje se uči mudrost života: molitvom posveti svoj rad; radom oplemeni sebe i svoju zemlju; ne uništavaj zemlju; to je rajski vrt tvoje egzistencije – tvoje, i djece tvoje, tvoga potomstva. Zaradi svoj kruh; bližnjemu podaj njegov zarađeni kruh; onome u nevolji podaj, u duhu solidarnosti, što je njemu potrebno, a tebi je moguće. Poznata je istinita izreka: Samo sa zemlje čovjek može uzeti zalet i - skočiti u nebo. Ovo posvećeno mjesto, ova zgrada-crkva, omogućuje nam da u sabranosti i tišini, u zajedničkoj molitvi i pjesmi, svatko uрони u svoje srce, pita se i vidi: Kako hodam ovom zemljom? Kamo

sam usmjeren, na koji cilj?! Gdje je svjetionik moga života?

Često se pitamo: Kome pripada budućnost? Budućnost pripada onima koji vole život, koji prihvaćaju dar života velikodušno. Nažalost, i na našu propast, danas lijepim Hrvatskim zagorjem hara kuga smrti, strah od života, bijeg od života, izdaja života. Takvi se donose zakoni. A donose ih oni koje ste vi birali. Ništa manju odgovornost ne snose oni koji nisu izašli na izbore: prepustili su drugima da odlučuju o njihovoj budućnosti. To je strašna kuga našeg doba. Samo prijatelji života mogu biti prijatelji Isusovi.

Da bi se ovdje, i u svakoj kapeli i crkvi, mogla slaviti sveta misa, potrebna su duhovna zvanja: svećenik i časna sestra. Danas ovdje izričemo posebnu radost i zahvalnost, priznanje i čestitke za dar ovogodišnjeg mladomislina Nikole, iz obitelji Platužić. To je uzvišeni sveti dar koji jedna obitelj, kao i Božji odabranik, mogu pokloniti svojoj Crkvi, svome narodu.

Istina je kako nas uči Sveti otac Benedikt XVI: 'Svećenik je dar Srca Kristova' (13. 6. 2010), ali taj dar Srca Kristova dolazi po srcu jedne majke i jednog oca, po obiteljskoj molitvi.

Nije li Sveti Otac, prošle godine u Zagrebu, hrabrio hrvatske katoličke obitelji: 'Dragi roditelji, trajno se obvežite učiti svoju djecu moliti, i molite s njima' (5. 6. 2011).

Vitracji u kapeli sv. Ladislava

Novopostavljeni vitracji u kapelici sv. Ladislava izrađeni po nacrtima Josipa Bifela. Izradio vitražist Jure Žaja.

Kapela sv. Ladislava spominje se već 1704., a obnovljena je 1881. prema projektu Hermanna Bolléa.

To je jednobrodna građevina orijentirana u smjeru sjever-jug (ulaz na sjeveru, a apsida na jugu). Sa desne strane lučno nadsvođenih vratiju nalazi se u niši uzidana kamena posuda za svetu vodu. Dvokrilna vrata izrađena su od masivnog drva, a oba krila su kasetirana sa četiri kasete od kojih gornja slijedi luk okvira vrata. Ispred ovih drvenih vrata recentno su postavljena dvo-krilna željezna rešetkasta vrata. Na pročelju iznad ulaza u kapelu nalazi se zabat u vidu istaka.

Neposredno ispod zabata nalazi se sedam reljefno izrađenih ravnih krugova. Zona pročelja proteže se i iznad vijenca do samog vrha krovišta. Okrugli okvir prozora – rozete nalazi se u sredini tog produženog dijela pročelja, a na samom vrhu nalazi se kameni križ na profiliranom podnožju koje se nastavlja na istaku u vidu polustuba

smještenog na profiliranoj pužastoj konzoli. Krov je pokriven biber crijepom, a na dijelu krova iznad apsida nalazi se zvonik u vidu drvenog tornjića od rezbarenih dasaka sa krovicem od bakrenog lima. Na vrhu krovica nalazi se kugla sa križem na vrhu.

Unutrašnjost kapele sastoji se od prednjeg dijela te od apsidalnog dijela u kojem se nalazi svetište sa menzom i oltarom. U prednjem dijelu na lijevom i desnom zidu nalaze se veliki lučno nadsvođeni prozori. Na stropu se nalazi štukatura u vidu ovalnog medaljona u čijoj se sredini nalazi rupa iz koje je vjerojatno nekad visio na lancu obješen luster. U apsidalnom dijelu, koji je lučnim svodom odvojen od prednjeg dijela, također se na lijevom i desnom zidu nalaze lučno nadsvođeni prozori. Svod apsida sastoji se od četiri masivna luka koji se sastaju pri vrhu stropa. Pod kapele pokriven je kamenim pločama. Apsidalni dio povišen je za jednu kamenu stepenicu.

Preuzeto s web stranice
Restauratorskog ateliera Aranicki

Afrički fašnik u Mariji Bistrici

50

Ove je godine fašnik u OŠ Marija Bistrica obilježen na neuobičajen način: u utorak, 12. veljače 2013. u Domu kulture u Mariji Bistrici održana je priredba »Naš afrički fašnik«. Tako je nazvano fašničko događanje kojim je promoviran projekt učenika OŠ Marija Bistrica »Škole za Afriku«. Učenici su se maskirali u pripadnike različitih afričkih plemena noseći maske koje su sami izradili na satovima likovne kulture. Svaki razred pripremio je svoj pjevački, plesni ili glumački nastup u afričkom stilu. Tako su učenici učili o afričkoj kulturi na zabavan i zanimljiv način, a fašnik učinili poučnim. Ono što je posebno oduševilo bilo je uključivanje svih učenika, učitelja i odaziv velikog broja roditelja i posjetilaca. U sklopu priredbe postavljena je i prodajna izložba učeničkih radova nastalih na radionicama tijekom zimskih praznika. Sakupljen novac uplaćen je na račun UNICEF-a.

»Škole za Afriku« je humanitarno-edukativni projekt koji OŠ Marija Bistrica provodi u suradnji s UNICEF-om. Projekt će se provoditi do kraja školske godine kroz različite aktivnosti i kroz razrednu štednju. Cilj projekta je prikupiti što više novaca i time pomoći gradnju škola u Africi. U pro-

jekt se uključuje veliki broj škola u 24 europske zemlje, svaka na svoj način. Sakupljena sredstva bit će upućena u Etiopiju, u kojoj živi 5 milijuna djece bez roditeljske skrbi i još uvijek više od 50% djece nema mogućnost obrazovanja.

Osim svoje humanitarne vrijednosti, projekt ima i neprocijenjivu edukativnu i odgojnu vrijednost jer potiče djecu na brigu za druge, suosjećanje, i nesebičnost, toleranciju prema različitostima.... Omogućava djeci da se osjećaju aktivno i korisno.. Osvještava nam da su potrebe djece svugdje na svijetu iste, bez obzira na boju kože. Djeca trebaju igru, druženje i učenje, a milijunima djece to još uvijek potpuno nedostupno.

Skromnost afričke djece i radost s kojom primaju svaku novu bilježnicu i olovku dovodi nas do pitanja – možemo li se i mi više veseliti malim stvarima...i biti zahvalni na svemu onome što imamo?

Iz afričke kulture, gdje ljudi unatoč velikom siromaštvu i teškim životnim uvjetima ne prestaju pjevati, plesati i veseliti se, nek i do naših srca stigne poruka vedrine i ohrabrenja.

V. Tomorad

Jabuka za 5. obljetnicu rada u Svetištu

Tajnik Svetišta Marko Brestovečki u svakodnevnom susretima s hodočasnici koji pjesmom i molitvom slave našu nebesku Majku Mariju, uočio je nit koja povezuje sve bistričke hodočasnike; svi dolaze s prošnjom i molitvom pred crni kip Marije, a odlaze srca ispunjenog mirom i blagoslovom, rasterećeni, odmorniji... jer svoje su brige povjerali Njoj. I tako svakoga dana, nova lica, nove prošnje, nova uslišanja, a Marija je uvijek tu i strpljivo čeka da joj se povjerimo.

Želeći na poseban način ostaviti trag svog djelovanja u Svetištu, obilježavajući punih pet godina administrativno-pastoralne službe u župi i Svetištu Majke Božje Bistričke, Tajnik je na bistričkoj kalvariji zasadio jabuku sa željom da pruži hladovinu pod suncem i osvježenje budućim generacijama umornih hodočasnika koji će dolaziti u Nacionalno marijansko svetište.

»To vremensko razdoblje koje sam proveo s dragim župljanima i hodočasnici u Mariji Bistrici ispunjeno je mnogim lijepim uspomena-ma, obilježeno mnogim događajima i susretima s predivnim ljudima, no vrijeme je vrlo brzo prošlo. Želio bih ovim putem zahvaliti na svim dosadašnjim susretima i na suradnji svima Vama koji dolazite u Svetište. Iskreno me raduje svaki susret i svaki razgovor, prijedlog ili kritika koje ste mi ovih godina upućivali kao i svaki problem koji smo zajedno riješili ili ublažili.

Posebno želim uputiti radostan pozdrav svim svojim donedavnim vjeroučenicima te njihovim obiteljima, s pohvalom na uzornom i plemenitom ponašanju!

Upućujem pozdrav svim dragim župljanima i vjernim hodočasnici-ma te želim obilje Božjega blagoslova po zagovoru Majke Božje Bistričke!«

Zvonko Franc

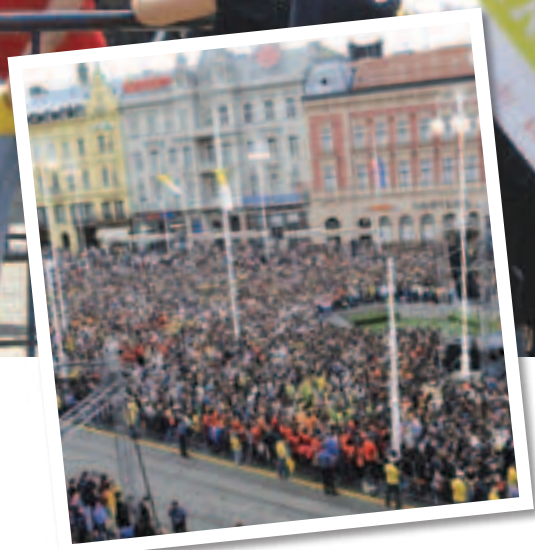

Papa: »Nosim vas u srcu i ostavljam vam svoj blagoslov! Radujte se u Gospodinu uvijek!«

Sada, u 2013. godini, s jednakim ponosom kao i tada, mi mladi radosno se sjećamo susreta s papom Benediktom XVI. na Trgu bana Josipa Jelačića u lipnju 2011. godine. S pjesmom, s osmijehom na licu i zastavicama u rukama tada smo došli po duhovnu hranu. Papa je došao u ime Gospodnje, svjestan kako je naša mladost »vrijeme velikih obzora, snažno življenih osjećaja, ali i strahova zbog zahtjevnih i trajnih odluka, teškoća u učenju i radu, pitanja o otajstvu boli i patnje«. Sveti Otac nam

je poručio da se ne bojimo i pustimo Isusa da nas uzme za ruku. Svjesni smo, ponekad nam ne uspijeva, ali trudimo se da ljudi u nama mogu prepoznati one mlade koji se raduju u Gospodinu, one mlade koji slušaju Riječ Božju i po Njoj se trude živjeti.

Bistričanci – Anita Lisec, Maja Crneko-
vić, Magdalena Obad, Matija Jagar i Stela Beljak, potaknuti Papinim odreknućem od službe prisjećaju se kako im je bilo na Trgu prije dvije godine.

Maja i Anita kažu da su sretni jer su mogle biti dijelom događaja koji je ispunio sva njihova očekivanja. Anita je tada bila iznenađena što je toliko mladih na jedan dan pustilo sve svoje svakodnevne obveze i došlo kroz pjesmu i molitvu pozdraviti Papu, a preko njega Gospodina u čije ime je došao. Maja se osvrće na lipanj 2011. te tadašnje osjećaje povezuje s onim kako se osjeća danas: »Svaki put kad prolazim trgov i gledam ljude kako užurbano trče s tramvaja na tramvaj, sjetim se koliko je taj dan bio poseban te kako smo mi mladi pokazali svijetu da u zajedništvu i vjeri možemo postati jedno u tišini i molitvi.« Stela nikad neće zaboraviti uzbuđenje koje

je osjećala kad je Papa u papamobilu dolazio na trg. »Bilo je lijepo zajedno pjevati i plesati na kiši koja nije uspjela pokvariti naše dobro raspoloženje. Zanimljivo je da se nebo razvedrilo baš prije dolaska Svetog Oca na trg. Trg ispunjen radošću, veseljem i razigranošću bez problema se pretvorio u trg tišine i smirenosti.« Sa Stelom se slaže i Magdalena koja se i danas sjeća riječi koje je Papa uputio mladima nakon molitve pred Presvetim potičući nas da plivajući protiv struje ovoga svijeta, uvijek težimo ka Kristu i Njegovoj ljubavi. Sve zajedno, djevojke se često sjete Papinih riječi »Pustite da Isus bude prijatelj i suputnik na vašem putu! Pouzdajte se u Njega, neće vas nikada razočarati!« te se svakodnevno uvjeravaju da zaista tako i jest. Matija smatra da vjernici u Hrvatskoj imaju posebnu milost – posjetili su ih i papa Benedikt XVI. i njegov ljubljani prethodnik Ivan Pavao II. Upravo posjet Benedikta XVI. za njega je bio vrlo poseban i važan. »Poslije susreta na Trgu bana Josipa Jelačića s Pe-

trovim nasljednikom moj život se u potpunosti promjenio. Događaji koji su se dešavali u mom životu tri mjeseca prije dolaska pape Benedikta XVI. u našu domovinu nisu mi bili u potpunosti jasni. Borio sam se sa duhovnim pozivom i nisam htio sam sebi priznati da me Bog poziva da ga slijedim. Tog popodneva i te večeri kroz klanjanje pred Presvetim Oltarskim Sakramentom i kroz druženje sa Svetim Ocem osjetio sam veličinu Isusa Krista te sam odlučio da ću se odazvati pozivu.«

Zbog svega što se dogodilo u našim životima za vrijeme pontifikata pape Benedikta XVI. na vrlo emotivan način primili smo vijest da će se papa Benedikt XVI. odreći papinske službe. Anita smatra da je Papino odreknuće od službe znak poniznosti i ljubavi za Crkvu te zbog toga osjeća samo još veće poštovanje prema njemu. S njom se slaže i Maja koja kaže kako su joj njegova poniznost, ljubav prema svim narodima i čvrsta vjera pokazali čemu treba težiti u svom životu.

Zahvalni na njegovom blagoslovu radosni smo jer se Papa sjeća nas mladih. Lijepo je čuti njegove riječi: »Na osobit način čuvam i nosim u svom srcu susret s mladima na zagrebačkom Trgu!« Kao što ga On čuva u srcu, čuvamo ga i mi. Rado se sjećamo Pape u svojim molitvama pred kipom naše bistričke crne Gospe, rado ga se sjećamo dok vidimo i čujemo tamburicu, rado ga se sjećamo dok u našim ušima odzvanja melodija pjesme *Krist na žalu* koja je obilježila susret u Zagrebu, rado ga se sjećamo noseći majicu s njegovim imenom. Matija zaključuje: »Zbog svega toga što je Bog učinio u mom životu preko pape Benedikta XVI. mogu samo reći - Hvala ti Sveti Oče za sve što si učinio za našu domovinu, za nas katolike i što si promjenio moj život zauvijek.« S Matijom se slažemo svi mi.

Manuela Prlić

KUD »Lovro Ježek« ove je godine po prvi puta dodijelio nagrade

KUD »Lovro Ježek« na sjednici Upravnog odbora od 03. listopada 2012. godine donio je pravilnik o dodjeli POVELJE »BRANKO JIRASEK« i POHVALNICE »MLADEN CIPRIŠ«.

POVELJA »BRANKO JIRASEK«

dodjeljuje se za izuzetni doprinos u unapređenju rada, razvoja i promociji KUD-a. Povelja se može dodijeliti članovima KUD-a (pojedinačno ili grupno) te fizičkim i pravnim osobama izvan KUD-a. Godišnje se može dodijeliti najviše jedna POVELJA »BRANKO JIRASEK« članovima KUD-a i jedna POVELJA fizičkim ili pravnim osobama izvan KUD-a.

POHVALNICA »MLADEN CIPRIŠ«

dodjeljuje se članovima KUD-a pojedinačno ili grupno, za posebne zasluge u unapređenju rada, razvoja i promociji KUD-a.

Godišnje se mogu dodijeliti do tri POHVALNICE »MLADEN CIPRIŠ«.

POVELJA »BRANKO JIRASEK« i POHVALNICA »MLADEN CIPRIŠ« mogu se dodijeliti istoj fizičkoj ili pravnoj osobi samo jedanput. Nagrade se dodjeljuju jednom godišnje na redovnoj, izbornoj, svečanoj skupštini ili na danu KUD-a.

Obrazloženje o imenu povelje »Branko Jirasek« (1926.-2004.)

Branko Jirasek rođio se 2. srpnja 1926. godine u Zagrebu. Kao dijete odlazi u Viroviticu gdje proživljava teško djetinjstvo. Nakon završene osnovne škole upisuje se u gimnaziju u Zagrebu, a potom na Pedagošku akademiju uz koju paralelno studira i solfedo te postaje nastavnikom glazbene kulture.

1962. godine gospodin Jirasek dolazi u Mariju Bisticu gdje se zapošljava u Osnovnoj školi Marija Bistrica u kojoj radi do 1987. godine (25 godina) kao učitelj glazbenog odgoja nakon čega odlazi u zasluženu mirovinu. Osim redovite nastave, gospodin Branko odmah počinje raditi s djecom kroz niz slobodnih aktivnosti kao što su: pjevački zbor za više i niže razrede te tamburaški orkestar za napredne i početnike. Jedno vrijeme vodio je i rukometnu sekciju. Od 1973. godine postaje dirigentom i voditeljem limene glazbe u Mariji Bistrici koju je vodio do 2004 (31 godinu). Zahvaljujući gospodinu Jiraseku limena glazba je doživjela velike uspjehe i obogaćivala kulturni život Marije Bistrice, a i mnogih drugih mjesta u zemlji i inozemstvu gdje je nastupala. Razvila je i prijateljske odnose s glazbom iz Buzeta koji su se održali sve do današnjih dana.

Među brojnim priznanjima i odlikovanjima za svoj bogat kulturni rad gospodin Jirasek je 1978. godine odlikovan Ordenom zasluga za narod sa srebrnom zvijezdom, a 1998. godine odlikovao ga je Predsjednik Republike Hrvatske Redom Danice Hrvatske s likom Marka Marulića. Može se reći da je Branko Jirasek - dugogodišnji učitelj glazbena kulture u Osnovnoj školi Marija Bistrica i dirigent limene glazbe u našem mjestu posijao sjeme ljubavi za glazbu iz kojeg je izrasla i današnja glazbena škola.

Obrazloženje za pohvalnicu »Mladen Cipriš«(1986.-2006.)

Mladen Cipriš rođen je 26. 3. 1986. u Zagrebu. Zanimanje prema plesu i glazbi pokazao je već u prvom razredu osnovne škole pa se 1993. godine upisuje u folklornu sekciju i limenu glazbu KUD-a. Nikada mu nije bilo teško doći na probu, a na nastupima je često znao otplesati kolo pa se brzo zatim presvući i svirati svoju trubu u orkestru. Bio je onaj mali kotačić mehanizma bez kojeg se nije moglo. Sve je radio »punim plućima«, kao da je osjećao trku s

vremenom. I kad nije više mogao svirati i plesati, tražio je da mu pričamo što se radi u KUD-u, gdje smo nastupali, kako je bilo. Mladen će uvijek biti tu, u našim srcima, u ovom priznanju na koje, svatko tko ga dobi, može biti posebno ponosan.

Na temelju glasovanja članova KUD-a i odluke Upravnog odbora ove godine dodjeljene se dvije Povelje »Branko Jirasek« i tri zahvalnice »Mladen Cipriš«

Prva povelja »Branko Jirasek« dodijeljena je gospodinu Rudolfu Mahmetu:

Kada netko navršši više od sedamdeset godina života, kažemo da iza sebe ima životno iskustvo, da je sigurno u svojoj obitelji, na svom radnom mjestu ili u svojoj sredini ostavio neki trag po kojem ćemo ga pamtili. A što se onda može reći za čovjeka koji je više od 70 godina u glazbenom svijetu?!

Gospodin Rudolf Mahmet ili kako ga svi članovi KUD-a zovu-naš Rudek, svoje prve glazbene korake započeo je još kao dječak. San mu je bio svirati u vojnoj glazbi pa je tako 1941. pješice otišao u D. Stubicu prijaviti se. Poslije drugog svjetskog rata glazbenu karijeru gradi u vojnom orkestru u Beogradu gdje kao vrhunski svirač roga nastupa i na

radiju. Nakon umirovljenja vraća se u Mariju Bistricu i neko vrijeme svira u limenoj glazbi. Od osnutka KUD-a 1974. godine voditelj je tamburaške sekcije i aktivni svirač. Iza njega su brojni nastupi u zemlji i inozemstvu, glazbeni aranžmani mnogih pjesama. Svoje stručno znanje prenosio je mlađima, ne samo u Mariji Bistrici, nego i u mnogim drugim mjestima po Zagorju. Njegov životni moto su riječi: »Važan je rad«. A Rudek nikada nije prestao raditi. I dan danas, unatoč zavidnim godinama, svoje znanje prenosi mladim sviračima i pjevačima.

Druga povelja uručuje se Općini Marija Bistrica:

Da bi jedno društvo godinama imalo dobre rezultate, uspješno se razvijalo i kontinuirano radilo, nisu dovoljni samo marljivi članovi. Jer, što je svirač bez instrumenta, plesač bez nošnje, društvo bez prostora za rad?

Srećom, naše društvo je prepoznato od samog početka svoga rada kao nositelj kulturnih i društvenih zbivanja u mjestu i promicatelj tih vrijednosti izvan njegovih granica. Stoga nije izostala pomoć mnogobrojnih sponzora (pojedinaца i organizacija). A glavni sponzor KUD-a »Lovro Ježek« koji ih prati od samog osnutka je nekadašnja Mjesna zajednica, a danas Općina Marija Bistrica. Pošteno je reći da bez pomoći i financijskih sredstava koje svake godine daje općina, ovo društvo jednostavno ne bi moglo opstati.

Prva POHVALNICA« MLADEN CIPRIŠ« dodijeljena je gospođi Mirjani Micak:

Mirjana Micak u mnogome može biti uzor članovima folklorne sekcije ali i KUD-a. Počevši plesati u folklornoj sekciji 1986. godine, u takozvanom velikom folkloru, pokazuje iznimnu talentiranost i predanost. Redovita na probama, požrtvovna na nastupima, odgovorna i maksimalno angažirana, školski je primjer aktivnog člana amaterskog folklornog društva. Uz folklornu sekciju bila je i član pjevačkog

zboru. Mirjana je aktivna u svim segmentima folkloru. Ne samo da pleše i pjeva, već se i dodatno educira na seminarima i završava školu dječjeg stvaralaštva u sklopu Sabora kulture. Kontinuirano prati razvoj folkloru posebno dječjeg. Godine 2008. u intenzivnoj kampanji KUD-a da se oformi jaki i stabilni folklorni pomladak, Mirjana se pokazala kao idealan odabir za voditeljicu. Rezultati rada vidjeli su se već u drugoj godini djelovanja kada se dječja folklorna skupina, na iznenađenje svih, plasirala na državnu smotru dječjeg stvaralaštva. Danas vodi preko 90-ero djece u 3 sekcije CICIBANA, angažirana je u velikom folkloru kao pomoćni voditelj, izrađuje koreografije za dječja kola, brine se o dječjoj garderobi, itd.

Druga POHVALNICA« MLADEN CIPRIŠ« dodijeljena je gospodinu Branku Mikšiću:

U KUD-u je od samog osnutka i predvodnik je jedne zlatne generacije folkloruša za čije nastupe će mnogi reći da su bili i blizu kvalitete profesionalaca. Plesao je i pjevao po Slovačkoj, Švedskoj, Njemačkoj, Francuskoj itd. Vjerojatno nema nastupa na kojem nije sudjelovao. Pjeva i pleše još uvijek. To je valjda jače od njega. Životni optimizam i ljubav prema plesu i pjesmi prenosi i na mlađe kao jedan od voditelja

sekcije. Ako bismo birali zaštitni znak folklorne sekcije- zasigurno bi to bio gospodin Branko Mikša.

58

Treća POHVALNICA »MLADEN CIPRIŠ« DODIJELJENA je gospodinu Ivici Micaku

Ivica Micak, osebujna je ličnost unutar sekcije limene glazbe KUD-a »Lovro Ježek«. Čovjek je koji ima viziju. I tu je viziju pokušao pretočiti kroz svoj angažman u limenoj glazbi na sveopće dobro i napredak. Počevši 1973. g u maloj limenoj kao i većina svih

članova orkestra do danas, uz aktivnog oca, također člana glazbe, pokazao je veliki talent i upornost u sviranju. Klarinet je instrument koji ga je posebno zaokupio. Zajedno s još nekoliko članova KUD-a osmislio je i realizirao Koncertno zabavnu večer u Hudekovoju »Bašči« koja je prerasla u tradiciju. Veliki angažman oko vizualnog identiteta, angažman oko prikupljanja sponzora, aktiviranja prijatelja i kolega u samoj provedbi večeri, iziskuje mnogo truda i troši mnogo vremena. Ivica ga je nesebično davao u tu svrhu.

Pripremila: V.Brlek

Razgovarala
Ivančica Tomorad

Intervju s Vinkom Hasnekom, autorom pobjedničke pjesme (na kajkavskom narječju) 14. recitala duhovno-refleksivne lirike *Josip Ozimec*

Dobri čovjek iz Glavnice

Vinko Hasnek, autor dviju kajkavskih zbirki poezije *Zdroblena idila* (1995.) i *Den prije, golubica* (2006.) suvremeni je kajkavski pjesnik čije su pjesme uvrštene u antologiju novije kajkavske lirike *Jože Skoka Reči sa zviranjka*. Rođen 10. ožujka 1952. u Glavnici, u susjednoj nam moravčanskoj župi, sudionik je i nagrađivani pjesnik našega recitala od njegovih početaka i iskreni vjernik i hodočasnik kojega često susrećemo u našoj crkvi i na našoj Kalvariji. U ovoj Godini vjere razgovarao je s nama o svojem pjesničkom i vjerničkom životu.

Dobili ste prvu nagradu žirija za pjesmu *Vreme leči rane, Vaša kći primila je nagradu umjesto Vas, Vi ste tada bili u bolnici, oporavljali ste se od teškoga pada. Vrijeme je zaliječilo rane?*

Oporavak je trajao dva mjeseca. Prvo bolnica Dubrava, operacija, vježbe. U tom trenutku, kad se to dogodi, čovjeku sve lađe potonu, ali prvo što mi je došlo na misao je

Majka Božja i pomislil sam si hoću li moći ponovo dolaziti pješice kak sam i godinama išel Majci Božjoj u Mariju Bistricu i Majci Božjoj Gorskoj.

I evo vas danas, treću korizmenu nedjelju, na našoj Kalvariji na križnom putu.

Nisam još danas došel pješice iz Glavnice, nego autom, ali na križnom putu sam bio.

Jeste li bili disciplinirani bolesnik?

Apsolutno, jer ne bi se tako brzo oporavil da nisam. Pet tjedana sam proveo u Varaždinskim toplicama na rehabilitaciji i oporavku. Nakon toga terapije u Sesvetama, a i dalje nastavljam s vježbama. Sad već malo treniram s unucima i s loptom, samo trčanje još treba usavršiti.

Čega se sjećate iz djetinjstva, koja je vaša prva slika vezana uz vjeru iz najranijega djetinjstva?

Prvo što pamtim iz djetinjstva su slike na zidu; Srca Isusova i Srca Marijina, Majke Božje s probodenim srcem. Kad sam se ujutro budio sam u sobi, ja sam jedina, sjećam se da sam gledal te slike. To su bili oni prvi dojmovi. Kasnije sam imao kojekakvih duhovnih iskustava o kojima nisam nikad javno govorio, bio sam dosta sramežljiv. Imam i iskustva milosnog ukazanja, čak i Marijinog ukazanja, tako da sam pokušao to izraziti u pjesmama. U petom razredu, jedno jutro, u zimi, (do četvrtog razreda imamo školu u Glavnici, a od petog idemo u Adamovec) ja dođem na stanicu, a autobusa nema. Mislio sam da je autobus već otišiel i uputio sam se pješice u školu. Došao sam do zadnje kuće u selu i videl sam na dvorištu ženu u bijelom. Preplašil sam se. Nisam znal tko je to. Uskoro me je stigel susjed koji je vozil autobus, koji je bil parkiram gore negde u selu pa je kasnio, i zvali su me da uđem u autobus, ali ja sam bio sav izvan sebe i nisam htio ući nego sam išiel pješice 4, 5 kilometara do škole, po zimi i snijegu. Poslije sam to pričal doma. Moja baka rekla je da je možda to bila Majka Božja. Ja si to onda nisam mogao predočiti, ali vjerojatno je bila u pravu.

Kad ste počeli pisati?

U šestom, sedmom razredu, 1966., 67. Nisu to odmah bile duhovne pjesme. Pisao sam u svoju bilježnicu, u tajnosti. Prvo sam ih pokazal svojem prijatelju iz razreda Stjepanu Škrapecu. On me prvi pohvalio.

Vi ste naš bistrički hodočasnik pješak. Kamo ste još hodočastili pješice?

Idemouglavnom k Majci Božjoj Bistričkoj i Majci Božjoj Gorskoj, od djetinjstva, od svoje pete, šeste godine, a zagovorno, svake godine od 1969. Do Lobora hodamo osam sati, ali polako i s postajama, prva nam je tu u Mariji Bistrici. Nije to nikakvo brzinsko hodočašće jer mi uvijek idemo ranije, idemo u subotu, a prije smo znali ići čak u petak pa smo prespavali dvije noći, u nedjelju smo bili kod glavne mise i onda se vraćali doma.

I supruga ide sa mnom, idu i kumovi Dragica i Zlatko, bratić Marijan i njegova supruga Nevenka, bratić Josip i supruga Đurđica, malo veća grupica.

Posebni doživljaji kojih se sjećate s hodočašća?

Ima svega lijepoga, a još su najljepša i najjača sjećanja iz djetinjstva, kad sam bil mali klinac kao što je danas moj unuk Lovro. Dok sam još išiel s djedom i bakom u Lobor, na Goru. Spavali smo na drugom bregu u štalama koje još nisu bile pokrivene crijepom nego sirkom. Te ljetne noći ostale su mi u sjećanju. Naša fara službeno ide za Malu Gospu. Baka i djed su išli za Veliku Gospu kad su još tople noći. Umivali smo se u potoku ujutro, tam je stvarno čista voda ispod Ivančice, čista, hladna, žuborila je...

Što Vama znači vjera?

A, puno, to je jedna obrana kroz život. Uvijek postoji borba u životu, naročito danas kad je tisuću zamki koje nas vuku na sve strane. Čovjek se treba obraniti i očuvati. Ja sam uvijek zazivao Majku Božju za pomoć. U mladosti, u školi, u, zanatu... u svakom trenutku života. Čuvala me i pri mojem zadnjem padu, a zahvaljujem joj i na milosti što sam se tako dobro i brzo oporavio.

Koje su Vas osobe u životu, i svećenici i laici, vjerski usmjerile?

Prvo su me usmjerili djed i baka. Još nisam išiel u školu kad smo išli prvi put za Mariju Bisticu. Baka, mamina mama, vodila me sa svojom sestrom. Pitala me hoću li ići vidjeti Majku Božju Bistričku. Ja sam rekao da hoću, ja sam nju gledao na svetim

slikama doma na zidovima. Išli smo baka, teta Barica i ja. Došli smo baka i ja do tete pa smo nastavili zajedno kroz šumu. Bile su zabrinute *jel bum ja mogel zajti* gore kroz šumu. A ja sam *si mislil bute vi vidle*. Tako ja danas idem sa svojim unukom Davidom i on nas je prošlu godinu ostavil 2,3 kilometra iza sebe. I onda sve mi razgovaramo kad bumo došli do Kraljevoga Hrasta. Onda se počelo daniti, svitati, iza brega se pojavilo svjetlo, a ja sve gledam gdje je taj Kraljev Hrast, hoću njih pitati. Ja sam si zamišljal da je to hrast veliki, od kralja, a toga nema, samo se mjesto zove Kraljev Hrast. Onda smo se spustili do pećine, tu opet kapa topla voda, sve je to mene interesiralo. Ja sam si zamišljao Majku Božju (*one su stalno govorile; iza ovog brega bude Majka Božja, iza ovog brega bude, a bregi su sa svih strana*), veliku crvenu Majku Božju iza brega, veličanstvenu, jer ja znam sa slika Majku Božju. Onda mene trgne glas tete koja veli: *znaš ti da ti je Majka Božja Bistrička crna kak z vuglenom namazana...* Joj, kak crna, sad je u meni sve potonulo, kak je sad crna? Ja sam tako ostal u mislima. I došli smo mi tu u crkvu, puna je crkva bila ljudi, stajali smo otraga, teta me je digla, ali sunčane zrake su bacale svoju svjetlost kroz vitraje na prozorima i ja sam ih vidio kao ruže na samom staklu na oltaru i od njihova sjaja nisam vidio kip. Tak da ja kip Majke Božje Bistričke nisam vidio taj prvi put. Ali je ona mene vidjela tak da me je cijeli život štitila i pazila i pratila.

Sjećam se i našega župnika iz Moravča Mateja Dudukovića koji mi je podijelio sakramente krštenja, pričesti i ženidbe, bio je moj vjeroučitelj i najveći moralni autoritet. U Loboru me uvijek radosno dočekivao velečasni Ivan Hrastović i čitao je moje pjesme pred mnogobrojnim narodom u predivnom prirodnom okruženju koje je za svoj stan odabrala Majka Božja Gorska. Riječima »to je naš pjesnik« uvijek bi me u Mariji Bistrici pozdravljao monsijor Lovro Cindori i srdačno me primao od prvog recitala pa sve

do odlaska na svoju novu dužnost; zahvalan sam mu na njegovoj potpori prilikom tiskanja mojih pjesničkih zbirki, a prvu od njih, *Zdroblenu idilu*, predstavljao sam 8. ožujka 1996. upravo u bistričkom Svetištu.

Često su motivi vaših pjesama, pa tako i ove prošlogodišnje pobjedničke, teški trenuci u životu, trenuci bola i sumnje.

Jednostavno, to su trenuci koji potresu čovjeka.

U pjesmi *Svjedočanstvo o Marijinom skazanju memu nevrednomu življenju pristigloj na prošlogodišnji recital Josip Ozimec* govorite o svojem nesvakidašnjem duhovnom iskustvu. Možda samo par riječi o tome.

To se dogodilo 1993. U noći, dok sam spavao. Ali to nije bio san. Gušilo me, jedan žižak u mojoj svijesti bio je živ, ja sam zazvao Boga i pomoć i mislio sam, ja ću se oduprijeti. Mislio sam, ako mi sad ne pomogne Bog i Majka Božja, gotovo je. I onda, nakon nekog vremena, najedanput je sve popustilo, osjetio sam se lagan kao pero, ničega se nisam bojao, kao da me u krilu netko nosi. Onda me je to ponijelo kroz nekakav tunel. Tu su bili šiljci, stijene i ja vidim da ću ih okrznuti, da ću se ozlijediti, ali ništa mi se nije dogodilo, bio sam u sigurnim rukama. Poslije tog tunela izađem na jednu čistinu, kao pustinja, sve je bilo žuto. Mislio sam da će tu sad biti neke kuće ili nešto, međutim, tu nije bilo ničega. Kad sam došao do te pustinje, onda sam opet osjetio da sam u krevetu, okrenut prema prozoru, i kao da mi je nešto reklo *sad dobro otvori oči*. Otvorio sam oči širom i pogledao; u sobu je došlo takvo svjetlo, nema takvih reflektora, bijelo ko mlijeko. I pogledam, na prozoru gospođa gleda u mene. Ja gledam u nju, ona u mene i u tom trenutku ja hoću reći: *O, Majčice, pa to si ti*. U tom trenu sve je nestalo. Nastavio sam spavati. Ujutro mi je zvonila ura za posao, idem autom u Zagreb, parkiram u Zvonimirovoj, idem preko Vojnovičeve, pogledam, crkva sv. Petra i Pavla u Vlaškoj,

vidim štandove i sjetim se koji je datum, 29. lipnja, na samo Petrovo. Onda mi je sinula u glavi misao da sam ja sinoć imao ukazanje, Marijino ukazanje. Poslije toga sam razmišljao kako da se sad ponašam, pokušao sam ispričati svim prijateljima, ljudima koji su se kretali u mom krugu. Ljudi su se malo začudili. Nisam nikad bio toliko odlučan da velečasnom sve ispričam, nego sam to rekao u svojoj poeziji.

Iako pjesničke nagrade govore o Vama kao pjesniku, oduvijek Vas doživljavam kao skromnu osobu koja ima plemenit odnos ne samo prema Bogu, nego i prema čovjeku i prema prirodi.

Pokušavam. I doma. Tu je jedno gospodarstvo, tata i mama su još živi, stari su i bolesni, više nas je generacija u kući. Borim se između svih tih obaveza.

Želite ...

Želim zahvaliti vama organizatorima i stručnom sudu i svima koji se trude da Recital *Josip Ozimec* traje već četrnaest godina, ja tu dolazim od prvog recitala... Zahvaljujem vam što sam milost dobivenu od naše Nebeske Majčice, ja, nevrjedan čovjek, grešnik, putnik ovozemaljski, uz pomoć premilostive Majčice Božje, mogao pretočiti ljudima, vjernicima i čitateljima glasila Svetišta Majke Božje Bistričke Milosti puna.

Želio bih da mogu još puno godina dolaziti i zahvaljivati se Majci Božjoj Bistričkoj i Majci Božjoj Gorskoj i da mogu tu dovesti svoje unuke isto kao što su mene vodili moji djed i baka, da im bude Majka Božja zaštitnica, da ih prati u životu.

Najvažnije je ono što nosimo iz obitelji, iz djetinjstva?

Pa, je, to je svetinja. Mnogi su probali i pokušavaju i dan danas izokrenuti te i ponuditi neke druge vrijednosti, ali ipak je obitelj na prvom mjestu. Mali Isus Krist dao nam je sve smjernice koje su nam potrebne u životu i mislim da je u tome spas. I za mlade ljude, i djecu i za cijeli narod.

Vinko Hasnek

ZAFRKNUTI ZAVUJ

Dečkarinec
Peljal božjeg pastira
Farnuga Veličasnuga
Kakti svega v duhu poštovanoga učitelja

Zafrknuti dogi zavuj
Pred njimi zaprežna kola
Dečkarincu v glave sfrkale dvije
mogućnosti
Mej tem tega zestavil od pozadi
zaprežnih kol
Z prvu brzinu za njimi
Taj cajt
Fijat tristač
Brundajuč šumaste doletel
Dečkarincu z kože zginula krv
Bravo mladiču
Ushičene su rekli gospon Velečasni

Zaprežna kola, japekov auto
Božji stra
I autoritet krej nega sedeči

Bez da teromu falel las na glave
Zišli celi na ravnicu
Zapopevali
Onu starinsku.

Vinko Hasnek

SVJEDOČANSTVO O MARIJINOM SKAZANJU MEMU NEVREDNOMU ŽIVLENJU

Svjedočanstveno prisežem vu svoje ime
pred Trojedinim Bogom
za vukazanje, čudnovata pripičenja,
još čudnovatija ozdravljenja,
mega na zemle nevrednoga življenja.

Pred Presvetim Trojstvom
dičnim
Ocem, Sinem i Duhom Svetim
pred vsem
sveticami i svecima Božjim
ki su na nebe i na zemle
i spredi
svokolikog nevolnog puka Božjega

Na den Gospodnji
Svetkovinu svetih apoštoluv
Svetog Petra i Pavla
dvajst devetoga lipovčaka leta Gospodnjega
jezero devetsto devedeset trejte
te noči
prve kaj mi dojde vu um Belzebubu oduprti
reči mu: »Otkani me se«
ž nim vu kuščje i sad če trjeba vmreti
za tem

Moje telo okokne
zgubim vse moči
vu svesti otpret žižek svetleči
poziva Božju pomoč i pita:
»Kaj mi se to spetilo«

za tem se najdem vu novem stanju
preukrene se
vusetim lefkek kak perce i bez straha
a Ti
si mi rasklečila oči
svetlost bela kak sneg
žena na obločecu
gledi vu me
oči nam zestale
ženine oči mecale
Vu tem pogledu
I vu svesti mi zleti reč
Majčica ljubljena, am si to Ti!

»To sam ja, naj biti sumnjičav,
naj biti nevjeren,
budi vjeren i vjeruj
sad me vidiš i vjeruješ
blago onem kojiteri ne vidiju a vjeruju«

Vu tem cajtu vse zgine
zbudi me vura, otpelam se na posel
sparkeram vu ulice drvoreda
prehajam vulice,
pogledim desne,
vidim cirkvu svetog Petra i Pavla
Vlaška vulica vu Zabregu
Spredi postavljeni štanti

I enda čez glavu prejde snočkanja milost.
Majčica Božja vu mene.

Prvonagrađene pjesme s 14. recitala Josip Ozimec

Nevenka Erman, Žminj

VA SAMINE

Tamo
kade od ljudi glasa ni čut
ni njihih ruok dela ni videt
kade groti još netaknjene spie
spot nuoh je travljif lancun
i šuška punjava od vieja
zgor glavi koltrina od
mehke paučini
met granjen glasi nebeskeh vierši.

TU SI
zasien blizu mane

Ćutin kat me podragaš
svojien dahon po lice
i ne rabi da već nič pitan
sve si mi reka
kat si me pušti da uživan
va Tvojie samine.

64

Moć se...
samo za hipčić
tu frmat
zapriet oči
umuknut
posluhnut

i....

samina - osama; netaknjene - nedirnite; spie - spavaju; spot nuoh - pod nogama; lancun - plahta; punjava - deka; vieje - suho lišće; koltrina - zavjesa; vierši - stihovi; hipčić - trenutak; frmat - stati; umuknut - zašutjeti; zasien - sasvim; podragaš - pomiluješ

Branka Jagić, Velika Gorica

ZRNCE MALO KAO DA SAM

bujaju zelenostaklasti dani-biljke
razbujano neobuzdano zelenilo
kao lasom straha misli hvata
valjajući grohot divljine preplavljuje me
kao veliki valovi / odu i vrate se
teško mi je ići / hodati / prolaziti valovljem
kao da sam zrnce malo! nezamjetno
a otporno na kostrijet kao grmlje u gustišu
ali niklo je toliko »bogova«
i drvlja i kamenja i sva sila »rogova«
staze od njih neprohodne
nužan oprezan je hod
a ja kao pravo malo zrnce da sam!

mraz mi lice omrazio / opario
prijbrano i sa strahom ulazim u svoju kožu
i pitam je / sebe
je li se sva ljubav životu prosijala
kroz prste nature pješčanog sata
i gdje mi je ljubav za *Tebe*
osvrnem se u / na svoje *krugove*
gledam što je niklo
pogleda ponikla šutim

kao neprimjetna / neprimjetno malo zrnce
polako »zaranjam« u svoj vir
osjećam snagu i težinu tereta vode
je li prošlo vrijeme oseka i plima / plivanja
sada samo ponirem
u meni rijeka ponornica traži put ispliva
brzacom u pregršti obećanja - *sutra ću* -

i na sve olovnih suza iskapano pokajanje
traži pomoć anđela

misao mi shrvana šćućurena zatvorena
drhturi u kutu obješene tame u mreži od straha
osluškuje pjev dalek ili je već blizu
kao oživljen san usamljenosti tišine samog trena
pitam se što ću reći
kad se budemo gledali oči u oči
ja i Ti ...
hoću li moći izdržati ...

oholost rijeke ponornice odnosi mi korake
još pokušavam izgovoriti molitvu
u strpljivosti iskonska mi nada
ponavljam molbu
bez odluke? bez odlike grijeha?
kao malo nedozrelo zrnce nemoć ponavljam
sjeti se da sam samo čovjek
... samo čovjek
a Bog da si ti ...

izgovoreno pokajanje vapi milost
ja sama / mi svi / jednaki isti
... ja i Ti jedan čovjek i njegov Bog

na križu življenja naših vlastita nas htijenja razapinjemo
i jad naš zasjenio nam križ *Tvoj*

oči u oči ... pitam se što ću reći ...
pitam se ... što ću reći ... što ću reći

* B. Bošnjaković, *Oči u oči*

Karolina Kuljak, Marija Bistrica, nagrada publike

ZA USTAVITI TI NEMAM NIŠ

Bile je male penez v kutije, vrmaru
S tiem sme doplatili struju kad je puskoupela...

Bile je male više penez v žepu plišanega zajca
Zajec je platil generalku na tatinem autu

Bile je dost penez na štedne knjižice (čak)
dok se nije criepl na krovu dodrl

I tak. Za ustaviti ti nemam niš.

Imam same milijun odgovoruf
na tvoje: *Maamaa?*
i milijun kušlecuf za laku nuoč i dober dan

Nije mi to teške i morti se čini male
al znala buš kad dojde vrieme
da sem ti ustavila poune.

Vinko Hasnek, Belovar

VREME LEČI RANE

Bregi mučali
Hiže ručale
Den primeren cajtu
Jabuke vu belem cvetu
Marelice vu belem cvetu
Žouti cveteki po zelene trave
Marne pčele z cveta na cvet
Komorica mebel
Bračna postel
Roditelji na skoki
Na dvurišču babica čuvaju dete
Dete fkanile babicu
Prešle vu komoricu
Zestale polek posteले
Mamek i japek spiju
Vu tem cajtu letišta
Vu novinami novi naslovi
Familija vu trnacu na trave sedi
Potirali glavu
Gdo bu maluga zdigel do mouža

Žmevke se snajti
Vse rešavaju
Vremenski cajti
A mamek i japek spiju.

Petra Gorički - dvostruka pobjednica Recitala ljubavne poezije »Željka Boc«

Petra Gorički, osamnaestogodišnja pjesnikinja iz Marije Bistrice, osvojila je prvu nagradu na 10. jubilarnom Recitalu ljubavne poezije »Željka Boc« koji se svake godine održava na Valentinovo (14. veljače) u Mariji Bistrici. Drugonagrađena je pjesma **Ne želim da se promijeniš** Tatjane Gredičak iz Zagreba, a trećenagrađena **Ostavljena** Cvijete Grijak iz Sesveta.

Petrinu pjesmu **B612** prosudbeno povjerenstvo u sastavu Ludwig Bauer, književnik i predsjednik povjerenstva, Enes Kišević i Dubravka Težak, proglasilo je najboljom u konkurenciji od 375 pjesama devedeset i jednoga autora. Njena pjesma **B612** najviše se svidjela i publici pa je Petra ponijela i nagradu publike.

Mi, domaćini manifestacije, od srca se radujemo pobjedi naše mlade pjesnikinje jer Muza nije zašutjela u našoj sredini i hod se uistinu nastavlja. Prekinuti hod Željke Boc ponovno je nastavljen ove godine ne samo pjesmama objavljenima u zborniku 10. recitala »Hod se nastavlja«, nego je organizator, prigodno, objavio i zbornik nagrađenih pjesama svih deset recitala naslovljen »Nemoj prekinuti šutnju«. U tom su zborniku po prvi put objavljene još dvadeset i četiri pjesme Željke Boc (iz njezine pjesničke ostavštine) u izboru Enesa Kiševića s popratnim tekstom Marije Lamot. (I.T.)

67

Petra Gorički

B612

Pričali su mi nekoć o poljima lavande
na jugu Francuske.
Sjetio sam se jutros,
tumarajući u magli buđenja,
kako bih mogao spakirati kofere,
staviti ti povež na oči
i potajno te odvesti tamo.
Ali bio sam prezauzet skiciranjem osobne slobode.
Htio sam te vezati za sebe,
a ujedno biti slobodan,
mijenjati boju sunca u plavičastome okviru neba.
Stvoriti od tebe zlatnoga kanarinca
u bijeloj shabby chic kretki
koji bi pjevao
u skladu s notama
Pachelbelova Kanona
u D-duru.

Bio sam prezauzet rušenjem polica
s knjigama o poznatim ljubavima
Paola i Francesce, Dantea i Beatrice, Tristana i Izolde,
koje su mi uvijek bile nesnosne,
čak i gore od mojih vlastitih.
Prezauzet slaganjem neodgovarajućih fragmenata
naše vlastite priče,
premještanjem oblaka sa svojega na tvoje nebo.
Možda i jesam bio sebičan,
glumeći pticu selicu
i odlazeći na jug svaki put
kada si od mene zatražila istinu.
Radije sam te prepustio
moru lažnih nadanja,
bio Mali Princ na asteroidu B612.
Pakiram kofere i odlazim,
bez onoga maloprije spomenutoga poveza na očima.
Spelujem ti objašnjenje:
Čitaj između redaka.

KORIZMENE TRIBINE

68

U godini smo vjere, a sa svih nas strana zapljuskuju valovi iskušenja, udarci na koje se nismo pripremili. Da bismo se kao vjernici lakše snašli u svim tim, često teškim i neočekivanim situacijama, bistrička je župa organizirala korizmene tribine. Tribine su se održavale petkom, nakon sv. mise, u 19.00 sati u kapeli sv. Petra. Moderator svih tribina bio je gospodin Branimir Bilić.

Održane su četiri tribine:

15.02.2013. – IZAZOVI CRKVE U HRVATSKOM DRUŠTVU – predavač je bio prof. dr. sc. Tonči Matulić, teolog i dekan KBF-a u Zagrebu

22.02.2013. – MEDIJSKA SLIKA CRKVE I DRUŠTVA – predavači: dr.sc. Danijel Labaš, komunikolog sa Hrvatskih studija u Zagrebu i dr.sc. Igor Kanižaj sa Fakulteta političkih znanosti u Zagrebu

01.03.2013.- OPASNOSTI RASPRODAJE JAVNOG DOBRA RH – predavači: dr.sc. Neven Šimac, pravnik i politolog i mr.sc. Zdravko Mršić, publicist i analitičar društva

08.03.2013. – ISTINA O HRVATSKOJ OBITELJI DANAS – mr. Marijana Petir, prof. biologije i teologije i dr.sc. Vice. J. Batarelo iz Ureda za obitelj zagrebačke nadbiskupije

Na tribinama se, unatoč lošem vremenu, okupio popriličan broj zainteresiranih mještana koji su otprva samo slušali, tu i tamo štogod pitali, no kako su tribine odmicala, prisutni su se sve više i aktivnije uključivali i time dokazali da su za takav vid okupljanja i razgovora i te kako zainteresirani.

U nastavku donosimo neke zanimljivosti sa održanih tribina.

Kroz ove četiri tribine čuli smo mnoge činjenice, ponekad i teške i zabrinjavajuće, no upravo ono što je dr. Batarelo rekao, mi vjernici ne bismo smjeli očajavati nego se u svim teškoćama obratiti Svetoj obitelji za pomoć koja sigurno neće izostati i u svojoj kreativnosti pokušati i sami pronaći rješenja za postojeće probleme.

Na kraju ću citirati gosp. Bilića i ostavljam vam za razmišljanje njegove riječi: *»Dok imate vlastitu glavu nitko živ na ovom svijetu ne može, nikakav medij i nikakva moć, nikakva sila, nikakav novac, ne mogu nadzirati jedno, a to je vaša misao!«*

A. G.

PRVA KORIZMENA TRIBINA

Gost tribine bio je **prof.dr. Tonči Matulić**, dekan KBF-a u Zagrebu. Tribinu je moderirao i vodio gospodin Branimir Bilić. U uvodnom dijelu gospodin Bilić zamolio je gosta da se osvrne na **Stepinčevo** koje je bilo 10. veljače, **na najavu odlaska pape Benedikta XVI. i izazove katoličke crkve u suvremenom i našem hrvatskom društvu.**

O važnosti 10. veljače, kao spomenu preminuća blaženoga Alojzija Stepinca, prof. Matulić kaže da se preklapa sa 11. veljače kojeg je najavljeno odreknuće pape Benedikta XVI. od službe. Obojica su živjela i postupala po slobodi svoje savjesti. O kardinalu Stepincu kaže: *«I u ne znam kakvim pritisicima ideološkim i u ne znam kakvim utjecajima možeš ostati slobodan. To je ono što zapravo resi lik Stepinčev.»* Vezano uz to profesor dodaje: *«Problem današnjega svijeta je da je čovjek izgubio osjećaj za grijeh. Međutim, tomu prethodi jedan dublji problem, a to je da mu se pomutila savjest.»*

O odreknuću pape od svoje službe prof. Matulić kaže: *«Mogu reći, stvarno, da se papa Ratzinger preispitao na način da ga je Duh Sveti temeljito pretresao. I da tu nije pravio nikakve ustupke. Papa je odlučio kad on ne može, da izaberu drugoga koji će moći nositi teret Petrove službe. Gledamo sada drugačije na tu službu. On svugdje govori kad ga izdaju psihičke, fizičke i duhovne snage. Ne govori kad me izda vjera, ljubav i nada. Postoje neke pretpostavke da se ta služba može obnašati. Papa sada izokreće da je katkad za dobrobit Crkve dobro odstupiti od službe.»*

B. Bilić je zaključio da su i kardinal Stepinac i papa Benedikt postupili po slobodi svoje savjesti. Zatim je komentirao život današnjeg čovjeka koji se nosi s mnogim problemima i upitao profesora može li taj čovjek postupiti po slobodi svoje savjesti na što je ovaj odgovorio: *«Katolik uvijek polazi od jednog prokušanog i nepromjenjivog načela, a to je da je uvijek dužan slušati i slijediti sud svoje savjesti. Jer ne slijediti sud svoje savjesti znači djelovati protiv sebe.»*

Najveći dio svoga predavanja profesor je govorio o izazovima i ulozi katoličke crkve u suvremenom društvu. Vezano uz tu temu odgovorio je na pitanja prisutnih. Istaknuo je da Crkva kao i svaki pojedinac snosi veliku odgovornost: *«Dragi prijatelji ništa nam nije oduzeto. Svatko tko misli da mu je nešto oduzeto zapravo je sam to ispustio iz ruke. Sve nam je kao zajednici Kristovih učenica i učenika dano upravo u toj Crkvi. I Crkva snosi ogromnu odgovornost. Ona je odgovorna za vječno spasenje naše. To je njezina zadaća da nas vodi, naravno, u nebo. Iz života vjere, nade i ljubavi valja onda pristupiti svim ovim suvremenim izazovima.»*

B. C.

DRUGA KORIZMENA TRIBINA

Ovu tribinu također je vodio gospodin Branimir Bilić. Tema je bila **»Medijska slika Crkve i društva«**. Gosti tribine su bili **dr. Danijel Labaš**, profesor na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu i **dr. Igor Kanižaj**, profesor na studiju novinarstva Fakulteta političkih znanosti u Zagrebu. Oni su govorili kako vodeći hrvatski mediji oslikavaju Crkvu i društvo u kojem živimo.

Na početku svoga izlaganja dr. Labaš iznio je pozitivne stavove i dobre stvari o medijima. Oni su nam otvoren prozor u svijet. Preko njih upoznajemo druge ljudi i društva i na taj način nas oni čine tolerantnijima. To je lijepa strana medija. S druge strane smatra da su mediji veoma često izloženi snažnim kritikama. U vrijeme digitalne revolucije ljudi su zatrpani informacijama i vezano uz to dr. Labaš kaže: *«Mediji nas otupljuju, a čine nas svemoćnima. Umišljamo si kako jako puno znamo i kako puno onda s tim informacijama možemo napraviti. ...» Kako god okrenuli, mi smo ovisni o medijima. ...» Mediji u Hrvatskoj su nezreli plodovi nezreloga društva. Trebali bismo si reći da smo svi mi, ako smo nezreli, zapravo suodgovorni za sve prilike kakve imamo u medijima.»*

Nakon dr. Labaša svoje uvodno izlaganje započeo je dr. Kanižaj postavivši prisutnima pitanje **»Tko od vas vjeruje medijima?»** Javio se mali broj prisutnih. *»Prema istraživanjima 80% ispitanika vjeruje svojim prijateljima, onima koji ih nikad nisu prevarili. Nakon prijatelja ljudi vjeruju znanstvenicima i znanosti, potom liječnicima, nakon liječnika Crkvi kao instituciji. Školstvu vjeruje 54% ispitanika. Samo 21% građana vjeruje medijima, a političarima i političkim strankama samo 4%. Zašto mediji kritički pišu o onima kojima se najviše vjeruje? Zato što im se najviše vjeruje, a ne zato što najviše griješe.»* Dalje

nastavlja: *»Tržište od kojega mediji žive će se samo urušiti onog trenutka kad mu uskratite povjerenje. Kad prestanete kupovati. I u tom smislu snaga je u svima vama. Vi imate snagu da sve promijenite. Je li možete to? Svatko od vas, pojedinačno, tako da ne kupuje ono što ga truje, nego da kupuje ono što ga čini zdravim.»*

Kao negativne strane medija dr. Kanižaj navodi to što svatko može biti novinar, svatko može pokrenuti portal koji želi, informacija je postala roba, vijesti pune stavova, plagijati, manipulacija izvorima, jednostranost u pristupu, nametanje, ucjene, osobni obračuni, ... Zbog svega toga istina često ne dolazi van. **Zato smatra da bi Crkva sama trebala nešto poduzeti da se o njoj iznosi istina. Trebala bi organizirati tribine, osnivati nove medije, obrazovati novinare i medijske djelatnike, provoditi enciklike, educirati ljude o medijima i prigrliti medije.**

Nakon uvodnih izlaganja razvila se zanimljiva rasprava. Prisutni su goste obasipali mnogim aktualnim pitanjima. Tribina je završila pitanjem gospodina Bilića: *«Kakvog će čovjeka odgojiti suvremeni mediji? Na pitanje je odgovorio dr. Kanižaj: «Mislim da ne bi bilo fer da sve prebacimo na medije. Sve ostaje u obitelji i sve kreće od obitelji. Ja opet tu vidim neku najveću snagu. Snagu Crkve kao institucije kojoj se najviše vjeruje.»*

TREĆA KORIZMENA TRIBINA

OPASNOSTI RASPRODAJE JAVNOG DOBRA RH (1.3.2013.)

Na ovom se skupu pokušalo odgovoriti na uvodna pitanja gosp. Bilića:

- Hoće li rasprodaja zemljišta, šuma, voda, onog što zovemo » obiteljsko srebro« u Hrvatskoj otići za vraćanje dugova, kredita i hoćemo li mi, nas 4,5 milijuna postati sluga i kmetovi u vlastitoj zemlji?
- Zašto se u Hrvatskoj mi, a posebice političke vlasti ne drže one narodne da se zemlja i obiteljsko srebro ne prodaju čak ni na samrtnoj postelji?
- *Kolika je stvarna opasnost od rasprodaje i zašto je do toga došlo?*

Prisutnima se prvo obratio dr.sc. Neven

Šimac obrazlažući zašto i kako je komisija » IUSTITIA ET PAX« (Pravda i mir) HBK reagirala na prijedlog zakona koji se, kako kaže dr. Šimac » *iznebuha pojavio 15. siječnja ove godine, a da nije bio najavljen, da ga nitko nije očekivao od nas običnih ljudi.*«

»Reagirali smo zato što smatramo da se radi o etičkom, građanskom i pravnom pitanju. U Zakonu o strateškim investicijskim projektima RH radi se o općim dobrima, dakle o onim prirodnim dobrima koja su dar Božji, koja su u općoj uporabi, koja nitko ne bi smio prisvojiti, a to je: voda, zrak, javne šume, obala mora, obale rijeka. Radi se zatim o javnim dobrima, to su ona dobra koja su nastala rezultatom rada ljudskih ruku, kao što su ceste, željeznice, luke, aerodromi, plinovodi, naftovodi, nepokretna kulturna dobra. (...) Treća kategorija u tom Zakonu je državna imovina koja je od vitalnog, od životnog, od strateškog značenja i interesa za ovu državu. To je, recimo, šumsko zemljište, tu je poljoprivredno zemljište, tu su tvrtke, tu su novčarske institucije (a Hrvatska ima još samo

jednu banku i jedno osiguravajuće društvo u javnom vlasništvu), ali tu su i tvrtke koje su strateški vitalne kao INA, kutinska Petrokemija o kojoj ovisi cijela poljoprivreda u Hrvatskoj i BiH; tu su, naravno, i znanstvene institucije, tu su zavodi. I sve to je itekako ugroženo ovim zakonom.«

Dr. Šimac je pokušao objasniti i što je sporno u tom zakonu, te je naglasio da je to svakako način donošenja, ali i same odredbe zakona. Svakako je zbunjujuća brzina kojom se htio progurati ovaj zakon gotovo bez ikakve javne rasprave, a građanima je dano 10 dana vremena za upoznavanje Zakona i reagiranje na isti. Za usporedbu, prema kodeksima i pravilima Vijeća Europe i Europske Unije svi građani trebaju biti pravovremeno upoznati s pojedinim zakonskim prijedlozima te im se ostavlja najmanje osam tjedana da bi reagirali na njih. Pojedine odredbe predloženog zakona su u protuslovlju s člankom 52 Hrvatskog Ustava koji određuje osobitu zaštitu za opća i javna dobra i ne omogućuje njihovu prodaju.

»Ovaj zakon govori o strateškim, velikim investicijama, a kad pogledate što se sve može proglasiti strateškom investicijom dolazite do 13 podosta nejasnih točaka. Prvi je kriterij svaka investicija veća od 150 milijuna kuna (20 milijuna eura), ali onda alternativno kaže zakon, ili 12 drugih, većinom nepreciznih kriterija. Ostavlja se puna sloboda Vladi da odlučuje, a po kojim kriterijima to nitko ne zna.«

Problem je i u tome, kako ističe predavač, što se te investicijske projekte u velikoj mjeri oslobađa od procjene utjecaja na okoliš i studija izvodivosti. Većina se odluka i dozvola za te strateške projekte donosi na nivou ministarstava, a lokalne zajednice nemaju pravo odlučivanja.

» Ono što bi trebalo revoltirati građane je da Vlada može neposrednom pogodbom prodati šume, šumsko i poljoprivredno zemljište, javne ceste, javno vodno dobro potrebno za provedbu nekog strateškog projekta. Tu je u pitanju ustavnost te odredbe.«

» Danas su kod nas stvari postavljene na glavu. Umjesto da onaj koji brine o općem i javnom dobru-država bude u primatu časti i vlasti, da ispod toga budu privatni interesi, ekonomija, a da novčarstvo, financije, budu samo servis gospodarstvu i državi, stvari su postavljene naglavce. Vi svi osjećate da novac vlada svijetom.«

Dr. Šimac se zalaže za osobnu političku odgovornost ministara. Smatra da bi javna uprava trebala biti stalna i nezavisna, a ne da se pri svakoj promjeni parlamentarne većine mijenja sav vrh javne uprave, sav vrh svih javnih poduzeća što uvelike šteti državi.

Mr. Zdravko Mršić pokušao je objasniti »kako je došlo do ove prijeteće da se možda i vjerojatno rasproda prostorno blago i što bi se i kako moralo poduzeti da se stanje naroda i države toliko poboljša da se ne mora posezati za prodajom prostornog blaga.«

Objasni zašto je došlo do sadašnjeg tegobnog stanja naroda istaknuo je: »U svakom društvu postoje četiri mreže utjecaja kojima se zadovoljavaju životne potrebe i kojima se ostvaruju ljudske svrhe. To su politika (država), gospodarstvo, zaštita ili sigurnost i sustav uvjerenja na temelju kojeg se gradi sustav ljudskih vrijednosti. Uz te četiri mreže bih spomenuo da se nevolje ili problemi pojave prvo u gospodarstvu i ti problemi vrlo brzo postaju politički problemi, ako ih politika na vrijeme ne riješi. Zatim se politički problemi pretvaraju u ljudske, a onda se ljudski pretvore u sigurnosne. Postoje još četiri elementa ili početka vladanja prostorom i narodom, a to su politička zajednica ili država, politički sustav, administracija i nositelji vlasti. Ali bitna komponenta je sustav uvjerenja.«

Naglasio je kako države nisu vječne i mogu biti ugrožene ako se pravo ne ugodi politički sustav. Politički pak sustav uređuje javne odnose, a nositelji vlasti bi za narod trebali nadzirati politički sustav, ugađati ga i rabiti. Mr. Mršić je istaknuo da su od Domovinskog rata svi hrvatski nositelji vlasti prihvatili liberalizam kao sustav uvjerenja po kojem je država putem politike privatizacije, liberalizacije i deregulacije uzela hrvatski politički sustav iz ruku naroda i predala ga slobodnom svjetskom tržištu, odnosno slobodnom svjetskom kapitalu koji stoji iza tog tržišta. Pošto to svjetsko tržište nije riješilo naše probleme kako se očekivalo, došlo je do zaustavljanja gospodarstva u Hrvatskoj. Da bi se izvukli iz propasti, kad već »prodajemo« svoju djecu, mlade obrazovane ljude, možemo prodavati i narodno prostorno blago. Ali i za to postoji rješenje.

»U hrvatskom narodu postoji volja da se spasi narod i država, a mogla bi se sažeti u ideju da Hrvati opet počnu sami sebe hraniti kao što su to činili u prošlosti punih 13 stoljeća.«

Predavač smatra da je izlaz za Hrvatsku i spas hrvatskog naroda u poduzimanju agresivne monetarne politike; ulaganju države u industriju, a ne infrastrukturu; promjeni izbornog sustava i uvođenju referendumata za rješavanje svih pojedinih strateških, nacionalnih pitanja.

»Hrvatska se može spasiti samo reindustrializacijom u okviru političke zamisli ili ideje koju ja nazivam gospodarski nacionalizam.«

Pojašnjavajući tu ideju rekao je da se slobodni svjetski kapital treba vratiti u prostor sadašnjim dužnicima – obiteljima, proizvodnim poduzećima i državi kako bi kapital ponovno služio radu. Također bi trebalo postaviti zaštitu ljudi i naroda, rada i vrijednosti rada, prostora, prirodnog blaga, okoliša i klime. Temeljno načelo je da se narod sam hrani tako što će svaki čovjek imati posao. I na kraju, narod, da bi se spasio, treba preuzeti politički sustav u svoje ruke.

ČETVRTA KORIZMENA TRIBINA

ISTINA O HRVATSKOJ OBITELJI DANAS (8. 3. 2013.)

Na samom početku tribine gosp. Bilić je, pozdravivši goste, gđi. Petir i svim ženama koje žele prihvatiti čestitku, čestitao Dan žena.

Današnje je predavače zamolio da pokušaju odgovoriti na pitanja:

Kakvu kalvariju i zašto danas prolazi hrvatska i globalna obitelj?

Koliko kriza, konzumizam, relativizam i teški egoizam rastaču hrvatsku obitelj danas; koliko to čine različite ideološke skupine u hrvatskom društvu i za čiji interes te kolika je vrijednost za čovjeka, za obitelj, za djecu, za društvo jedna zdrava hrvatska obitelj danas? Može li se ona održati na okupu? Koje vrijednosti i vrednote sobom nosi obitelj kao ljudska, društvena i božanska zajednica?

Prvo je svoje viđenje ovog problema iznijela mr. Marijana Petir.

» *Danas živimo u vrijeme kad se sve liberalizira i relativizira u hrvatskom društvu i kad gledamo u nekom globalnom segmentu dolazi do rastakanja sustava vrijednosti i zbog toga treba ponovno podsjetiti na važnost obitelji i to obitelji koju čine otac, majka i djeca (kako je to i regulirano Obiteljskim zakonom). Obitelj je temeljno mjesto nastajanja, rasta, ukupnog vrijednosnog odgoja svake ljudske osobe, svakog bića. U obitelji nas uče prve riječi, uče nas hrvatskom jeziku, uče nas Lijepu našu, uče nas moliti Boga, u obitelji nas uče kakvi ljudi trebamo biti.*«

RH je 2006. godine donijela svoju nacionalnu populacijsku politiku kojom je prepoznala i važnost obiteljskih potpora poput roditeljskih naknada i doplatka za djecu, usklađivanje poslovnog i obiteljskog života, pri čemu nije bila zanemarena ni ravnopravnost spolova. Mjere te popula-

cijske politike su istekle 2012. godine. Nekad je Hrvatska imala i obiteljsku politiku, ali njene mjere su istekle još 2007. godine. Danas, dakle, nemamo ni populacijsku ni obiteljsku politiku, a i Ministarstvo obitelji je ukinuto, a ni jedno drugo ministarstvo nije preuzelo nadležnost ovog tijela. Gđa. Petir smatra da se tako lako može steći dojam da vlasti nisu baš zainteresirane za tradicionalnu hrvatsku obitelj i njeno očuvanje, dok se pak s druge strane uvode neki predmeti u škole i daju se naznake da će se mijenjati temeljna zakonska regulativa koja regulira obitelj. Gđa. Petir, koja je po struci i biolog, zalaže se za zdravstveni odgoj u školi, ali je smeta 4. modul »*koji želi iz temelja promijeniti ono što mi smatramo tradicionalnom, hrvatskom obitelji, ono što smatramo da je uljudeno i poželjno i kršćansko i moralno.*« Smatra da je ovakvo uvođenje zdravstvenog odgoja samo prethodnica da dođe do promjena nekih drugih zakona, npr. Obiteljskog zakona, Zakona o državnim maticama, dok je novi Kazneni zakon, u kojem se izjednačuje istospolne zajednice s obitelji, već stupio na snagu 1.1.2013. godine.

Hrvatske se obitelji u takvoj teškoj i kriznoj situaciji doista moraju boriti za očuvanje svog statusa i preživljavanje.

» *Od početka siječnja do kraja studenog prošle godine (podatke je objavilo Ministarstvo pravosuđa) deložirano je 308 obitelji iz kuća ili stanova, dakle oko 1200 ljudi. Fina je objavila da je krajem prošle godine više od 245 000 građana imalo blokirane račune, a da su njihove neplaćene obaveze bile veće od 17,6 milijardi kuna. Ukupni broj nekretnina koje će na bubanj zbog ovrhe (prema Očevidniku HGK) trenutno je 1111. Oko 4,5 tisuća hrvatskih obitelji je samo ove godine od 1.1. do 25. 2. isključeno iz elektroenergetske mreže jer nisu*

mogli plaćati svoje račune. Svaka peta hrvatska obitelj nikako ne može svojim prihodima pokriti osnovne mjesečne troškove života, svaka četvrtina kasni s plaćanjem režija. 17% obitelji ne može si priuštiti obrok s mesom ili ribom svaki dan, 10% ne može osigurati grijanje u najhladnijim mjesecima, a godišnji su odmori odavno postali luksuz jer čak 70 % obitelji ne može si platiti tjedan dana odmora jednom godišnje.«

Iako svi ti negativni gospodarski čimbenici uvelike utječu na populacijsku politiku, a i demografi upozoravaju da smo nacija u izumiranju, na to svakako utječe i svojevrсна vrijednosna dezorijentacija koja je prisutna u našoj zemlji.

Svoje izlaganje mr. Petir završila je konstatacijama: » Obitelj je bazična jezgra društva. Čuvajući obitelj mi čuvamo hrvatsko društvo.«

Nakon ovih teških podataka o vremenu u kojem naše obitelji danas žive, **dr.sc. Vico Batarelo počeo je svoje izlaganje u ohrabrujućem tonu.**

»Naš Bog, Isus, je rođen u obitelji. On je imao mamu i zemaljskog tatu i mene to kao katolika osobno ohrabruje. Što god će biti ta institucija (obitelj) će opstati.« Kao potkrjepu svojih riječi naveo je i riječi Benedikta 16: »Bog se htio roditi i rasti u jednoj ljudskoj obitelji. Na taj ju je način posvetio kao prvi i redoviti put svojeg susreta sa čovječanstvom.«

Dr. Batarelo naglašava da nas u vrtlogu naše svakodnevnice uvijek može ohrabriti to da je Isus sa svojom obitelji također svakodnevno prolazio teške situacije, možda i teže nego mi danas, i sigurno imaju otvoreno srce za nas i naše molitve. A molitva nije neka apstrakcija i trebali bismo se Svetoj obitelji obraćati u svim našim životnim teškoćama.

»Obitelj je danas pod opsadom i ta opsada se događa na dvije razine, na osobnoj i društvenoj razini. Osobna razina je kad mi uništava-

mo svoju obitelj kroz svoje slabosti, sebičnosti, oholosti, egocentizam ili kako nas Crkva uči kroz naše grijehе. Umjesto da sijemo toplinu, nježnost, strpljivost, dobrotu, mi postajemo grumen frustriranosti.

Društvena razina je kada liberalne intelektualne političke elite sustavno mijenjaju definiciju obitelji te izglasavaju odredbe i zakone koji se protive prirodnom pravu.«

U današnje vrijeme raste broj rastava i razvoda koji razaraju obiteljsku zajednicu i stvaraju velike probleme djeci, nedužnim žrtvama takvog stanja.

Što je za nas katolike obitelj?

»To je slobodna odluka na doživotnu ljubav između jednog muškarca i žene. Kultura smrti želi potkopati obitelj promovirajući slobodnu ljubav – bilo kad, bilo s kim, sve dok se ja osjećam dobro. To je otvorenost prema novom životu (godišnje se u Hrvatskoj, prema službenim podacima, pobaci oko četiri i pol tisuće djece, a neslužbeno je to mnogo više). To je mjesto uzajamne ljubavi, topline, nježnosti, podrške i spremnosti na žrtvu.

Nadalje, smatra da je obitelj brak i ako u braku sve u redu obitelj funkcionira, ako pak ne obitelj postaje pakao. Svatko od nas trebao bi si na osobnoj razini postaviti pitanja: » Koliko mi kao bračni parovi provedemo vremena sami? Koliko je nama brak postao rutina? Imamo li mi neke svoje male zajedničke rituale? Koliko vremena provedemo s djecom? Kako odgajamo svoju djecu?«

Kako si možemo pomoći da nam obitelji bolje funkcioniraju?

Dr. Batarelo završava u ohrabrujućem tonu, kako je i započeo te napominje da postoje Zajednice bračnih susreta i razne druge kao Obiteljsko obogaćivanje na kojima se obitelji susreću i druže, dijele iskustva i tako si međusobno pomažu. Važno je vratiti zajedničku molitvu u obitelj. Od presudne je važnosti znati reći » oprosti« jedno drugome u braku.

Mali Gjalski osvojila je Mateja Lisak!

23. listopada 2012. u OŠ Ksavera Šandora Gjalskog u Zaboku održana je svečana dodjela 27. Male nagrade Gjalski za najbolje prozne literarne radove učenika osnovnih škola Krapinsko-zagorske županije.

Na natječaj je prijavljen 61 učenički rad, a stručno povjerenstvo odabralo je tri najbolja i pet radova za pohvalu.

Prva nagrada pripala je učenici OŠ Marija Bistrica Mateji Lisak iz 7.c razreda i njezinom radu Vinograd. U vrlo iskrenom i emotivnom promišljanju o rastanku od djeda koji je prošle godine preminuo, Mateja isprepliće dirljive slike vinograda koji ih je zbližio i sjećanja na zajednička druženja i vrijednosti koje joj je djed – njen najvažniji učitelj u životu, trajno usadio i ostavio u baštinu.

Druga nagrada pripala je Anici Rumihi (7.r.) iz Desinića za rad Kaukva so tou deca nes!, a treća Ines Vlahović (5.r.) iz Klanjca za rad Bila sam dječak. Sve nagrađene i po-

hvaljene radove pročitali su sami autori, a naša Mateja bila je toliko zatečena prvom nagradom da su je pri završetku čitanja rada svladale suze – što od sreće zbog nagrade, a što zbog ponovnog prisjećanja na djeda kojeg je iskreno cijenila i voljela. Matejinu iskrenost i neposrednost prepoznali su i mnogi u publici koja ju je, također suznih očiju, ohrabrila glasnim aplauzom.

Osim Mateje, našu je školu zastupala i učenica Tamara Jakopović svojim vrlo aktualnim i duhovitim radom na kajkavskom narječju Ljudi, kriza je!.

U vremenima u kojima živimo, dobro je znati da imamo mlade kroničare i literate koji su spremni i sposobni svojom riječju zabilježiti pravu povijest – onu ljudsku, istinski proživljenu.

M. Petriš Banovec

Vinograd

me mi je Mateja. Živim na selu. Kao i sve druge, i moja obitelj ima vinograd. Puno vinograda. Kao mala, jako sam voljela provoditi vrijeme u vinogradu, sa svojim djedom. Radili smo od proljeća do jeseni i kad je došlo vrijeme berbe, bili smo tužni jer smo znali da je našem druženju i lijepim danima došao kraj. Prošle jeseni i jest.

Moj djed se jako razbolio. To su bili dani ispunjeni suzama. Kad bi mi tata, s vremena na vrijeme, rekao da mogu poći s njim u bolnicu, ta bi neopisiva tuga prestajala. Djeda sam naprosto obožavala. Na žalost, tih je posjeta bilo malo jer sam i ja bila mala i nespremna za suočavanje s nečim groznim kao što je bila njegova bolest. Sjećam se kako me u šali znao pitati: » Jesi bila v trsju?« Ja bih se samo nasmiješila i zagrlila ga. Jako sam voljela njegove plave oči i njegov glas. On je bio sitnije građe, no u to vrijeme, meni je svejedno bio visok i snažan kao *super heroj*. On je bio moj stvarni junak. Naučio me računati, čitati i pisati. Bio je jako

ponosan na mene. Tako sam ja već sa četiri i pol godine znala sve to. Često mi je pričao razne priče za laku noć.

Jednog kišnog, studenog dana, tata mi je rekao da mogu posjetiti djeda u bolnici. To je bio zadnji posjet. Ušavši u djedovu sobu, vidjela sam kako je umoran i iscrpljen, no ja sam mislila da mu se samo spava. Što sam ja, malena, mogla znati? Pričao mi je o svome djetinjstvu. Bio je siromašan, imao je samo kravu, dvije kokoši i vinograd. On je zato od malena radiou vinogradu i toliko ga je njegovao da je grožđe bilo slatko kao med i veliko kao da je svaka boba zapravo šljiva. Rekao mi je na kraju: » Ti nisi siromašna. Ali, i ti imaš vinograd. Molim te da brineš o njemu. Nemoj ga zapustiti, niti mu okrenuti leđa. Jako te volim.« I to je bilo to. Zaspao je. Tata me je odveo jer je medicinska sestra rekla da se gospodin mora odmoriti. Razmišljala sam o njegovim riječima i obećala samoj sebi da ću ispuniti što me je djed zamolio. Tri dana kasnije, on je umro. Tuga

je ispunila kuću. Svi su plakali, a ja to nisam mogla slušati. Utočište sam pronašla u vinogradu u kojem se nije čuo plač. Na hladnom, studenom zraku, šetala sam dugim, bezbrojnim redovima loze. Ona me na neki način tješila. Sanjarila sam. Prisjećala sam se uspomena. Djedovu smrt doživljavala sam kao san. Moj i njegov. Smatrala sam da nešto tako tužno može biti samo noćna mora. S druge strane, mislila sam, on sad sigurno sanja naš vinograd i mene. To me tješilo. Provodila sam sve više vremena sama.

Na dan sprovoda, i ja sam plakala. Obuzela me ogromna tuga kad sam vidjela sve djedove prijatelje, braću, sestre, unuke, nećake, sinove... ostale... Znala sam da ga više nikada nećemo vidjeti. Začuo se veliki bubanj koji je kao čekić lupkao po mom umu, dok je truba živcirala bubnjiće. I ja sam »puknula«. Počela sam neutješno plakati. Odveli su me na klupu pored groblja da ne čujem ceremoniju i plač. Samo su mi još zvukovi bubnja i trube odzvanjali ušima. Neki su ljudi razgovarali i smijali se. To me je ljutilo. Dali su mi vode da se smirim. Nemoguća misija. Nakon što su se svi razišli, otišla sam do groba. Htjela sam ići svome djedu. Tata je još bio tamo. Sjela sam do njega, na hladnu zemlju prekrivenu brojnim aranžmanima i cvijećem. Govorila sam djedu kako ga volim, kako ga ja nikad neću zaboraviti i kako ću se brinuti o njegovom vinogradu. Odgovora nije bilo. Tada sam tek shvatila da se nikad neće vratiti. Tata me primio u naručje i odveo kući. Neki su ljudi jeli i smijali se svojim temama. Razgovarali su kao da ništa nije bilo. Sjela sam na stepenice. Ugledala sam neki vinograd u daljini. Nisam više mogla plakati. Nisam više imala suza. Samo tugu. Neopisivu tugu u neograničenoj količini. Mojim je umom svašta puhalo. Bio je već mrak. Inače sam se bojala mraka, no kad me je bilo strah, djed bi mi rekao da se nemam čega bojati jer je on tu, pored mene. I zaista, prestala bih se bojati. Sada je tuga tjerala strah. Ponovno

sam sanjarila o lijepim danima. Danima kada nisam plakala.

Djed je govorio da je znanje sve. Govorio mi je da učim makar mi to bilo teško ili dosadno. Rekao je da imam sreću koju on nije imao, što mogu ići u školu. Mislim da je to razlog što danas toliko volim školu i hrvatski jezik koji je on smatrao naj, najvažnijim predmetom. Sjećam se kako sam jednom bila u kazni i nisam smjela jesti slatkiše. Izdržala sam četiri dana, a djed je znao da ih jako volim, posebice čokoladu. Potajno je kupio jednu Milku koju smo zajedno pojeli. Bila mi je to najfinija čokolada ikad.

Mrak je padoo sve više. Moje misli prekinula je djedova sestra i sjela do mene. Upitala me kako sam i fali li mi djed. Samo sam je pogledala sa suzama u očima. I ona je, kao i ja, bila u tuzi. Nas smo dvije rođene na isti dan, samo s četrdeset godina razlike. Moja obitelj to smatra nekakvim simbolom, no djed i ja smo to vidjeli kao puku slučajnost. Ustala je i prepustila me natrag mojim mislima. Mjesec je izašao na nebo u svom cijelom i punom sjaju. Kao veliki krug obrubljen tisućama sitnih dijamanta. Oko njege na stotine malih sjajnih zvjezdica. Bilo mi je žao što ih djed ne može vidjeti, no on možda ima ljepši pogled, tamo negdje gore. Sjedila sam tako sama do dugo u noć. Svi su me zaboravili. Meni to nije smetalo, naprotiv, godila mi je samoća umjesto postavljanja pitanja na koja ne znam dati odgovore. Mrak mi je sve više godio. Svjetlo je boljelo. Znam da ni moj djed nije volio kad je previše svijetlilo, kao ni ja. Razmišljala sam o smrti. Uvukla mi se tema u um. Shvatila sam da je se bojim. Ne znam je li se moj djed bojao. Mislim da je. Mislim da se smrti svi boje. Zvono je naviještalo ponoć. Ljudi su sve glasnije razgovarali i sve se glasnije smijali. Zrak je vani bio hladan. Bio je već kasni studeni pa se mogao očekivati i snijeg. I dobila sam snijeg! Pahulje su počele padati i plesati valcer na studenoj mjeseci. Godilo mi je razmišljati da je to moj djed meni

poslao pahuljice da me razveseli. Sjetila sam se kako smo se sanjkali i... Mrak. Tišina. Zaspala sam. Sanjala sam prazno. Ništa. Ništa.

Probudila sam se u toplom krevetu. Roditelji su me sinoć samo snenu prenijeli. Tog dana su svi bili umorni, pa su spavali. Ja sam pronašla neke knjige na tavanu koje je moj djed kupio prije mnogo godina. Čitala sam cijeli dan. Jednu za drugom. Većinu toga nisam razumjela. Dok nisam došla do jedne koja se zvala Loza. Nju neću zaboraviti. Govori o čovjeku koji je imao samo jednu malu grančicu vinove loze. Zasadio ju je i toliko se brinuo o njoj da je dobio ogroman vinograd i stvorio je carstvo. Postao je milijunaš. Novac je trošio na nove biljke i pomagao je humanitarnim organizacijama. Bio je dobar čovjek. Sjetila sam se svog vinograda. Bio je blatnjav od otopljenog snijega i... pust. Poslije zadnje berbe sve je pošlo po zlu. Poslije zadnje berbe, umro je moj djed. Kao da su ljudi pokupili i sreću sa svim onim

groždem i pretvorili ju u tmurnu tugu. To je bilo prije godinu dana.

Danas smo imali berbu i morala sam svu svoju tugu pretočiti u riječi, da ju izdržim. Mislim da bi se mom djedu svidjele moje riječi, jer uvijek je govorio da je u znanju sve. Ljudi koji su bili u berbi samo su brali grožđe i smijali se. Djeda se nisu ni sjetili. Meni nije bilo smiješno. Obuzela me gorčina. Dolazi studeni. Ponovno proživljavanje neizbježnoga. U školi smo čitali priču o abecedi, za pravo o učenju i njegovoj važnosti u životu. Svaki put kad govorimo o učenju, čitanju, pisanju... ja se sjetim svoga djeda. Mene tome nije naučila učiteljica u školi, već moj najdraži i najbolji učitelj ikad – moj djed.

Zovem se Mateja. Živim na selu. Od dje-da sam naslijedila vinograd i obećala mu da ću ga njegovati, ma koliko mi teško ili do-sadno bilo. Jednog ću dana ubrati plodove svoga rada.

Mateja Lisak, 7.c
OŠ Marija Bistrica

Dan sjećanja na Vukovar 2012.

1000 bistričkih golubica odletjelo u vukovarsku bolnicu

79

U sklopu projekta »I u mojoj školi živi Vukovar«, pripremajući se za Dan sjećanja na žrtvu Vukovara, marljive ruke učenika naše škole i njihovih učitelja izradile su 1000 bijelih golubica za Vukovar.

Nakon prošlogodišnjih golubica koje su odletjele u OŠ Mitnica, ove godine su bijele bistričko-vukovarske golubice nošene mislima podrške i ljubavi poletjele u Opću bolnicu Vukovar – simbol patnje i stradanja, ali i zajedništva i ponosa Hrvatske. Izrađene čistim dječjim rukama one u sebi nose poruke istine, praštanja, ljubavi, hrabrosti, zajedništva, vjere, domoljublja... vrijednosti koje smo učili od Vukovara i koje prenosimo našoj djeci. One su u vukovarsku bolnicu prenijele naše pozdrave, misli i molitve u poruci na njihovim krilima – »Marija Bistrica ♥ Vukovar«.

U petak, 16. studenoga bilo je centralno obilježavanje 21. godišnjice žrtve Vukovara. S lampašima u rukama svi učenici i učitelji uputili su se u Kapelu sv. Petra. Tamo je draga gošća časna sestra Mladena Španjević, medicinska sestra iz vukovarske ratne bolnice, podijelila s učenicima svoja dirljiva i bolna iskustva. Učenici su u tišini, suspregnuta daha slušali dirljive priče o stvarnim ljudima s imenom i prezimenom te u njima prepoznali poruke ljubavi i zajedništva, vjere i nade, hrabrosti i ponosa. Nakon susreta sa s. Mladenom, u Svetištu Majke Božje Bistričke služena je sv. misa

za sve poginule i umrle hrvatske branitelje. Tijekom misnog slavlja, predstavnici razreda i s. Mladena prinijeli su bijele bistričko-vukovarske golubice podno oltara.

Zatim su svi dostojanstveno i u tišini krenuli u koloni do križa na Kalvariji. Učenci su se okupili oko križa i uzdignutih lampaša molili. Kolona je krenula dalje i živi zid molitve i svjetla protegnuo se od

križa do škole. Uz zvonjavu bistričkih zvona zapaljeni su lampaši. Kad su zvona utihnula djeca su poslala pozdrav Vukovaru i pljeskom mu poručila: Daleko od Vukovara, ali srcem blizu, s Vukovarem smo jedno.

NIKAD NEĆEMO ZABORAVITI VUKOVAR!

Županijska manifestacija Dani kruha

Povodom Dana kruha posebna odgojno-obrazovna skupina OŠ Marija Bistrica predstavljala je školu na Županijskoj manifestaciji »Dani zahvalnosti za plodove zemlje - dani kruha« koja se održavala u Osnovnoj školi Franje Horvata Kiša u Loboru.

Učenici su na svom štandu prezentirali jabuke i proizvode od jabuka (jabučni sok, ocat, džem od jabuka, te različite vrste kolača od jabuka). Nakon što je komisija obišla sve štandove učenici OŠ Marija Bistrica dobili su pohvalnicu za sudjelovanje na Županijskoj manifestaciji Dani kruha, a svojom prezentacijom osvojili su i izlet u Kumrovec kojem su se posebno obradovali.

Licitarско srce

Danas, u doba naučnih dostignuća vrijednih pažnje, u mom malom mjestu se održava tradicija izrade licitarskih proizvoda. Simbol licitara je srce, obično malo, šareno srce, pečeno od tijesta, premazano raznim bojama.

Promatrao sam ruke svoga djeda, kako s posebnom ljubavi obavlja licitarski posao. Zanat je izučio od svog oca.

Kad je radio licitarsku robu, uživao se u svoj posao i polako se, u mislima vraćao u najljepše dane, dane svoga djetinjstva.

Pažljivo sam slušao njegove priče o proštenjima, sajmovima i postavljanju »štanda«.

Gotovo srce bi pregledao i s posebnom radošću stavljaо mali natpis na njega: »GLE-DI MIŠKO IZ KOMORE - LJUBIO BI AL' NE MORE«.

Djed nije žalio truda kod izrade srca, samo je htio da u to srce ugradi svu svoju ljubav prema tom poslu koji je cijelog svog života obavljao.

Mog djeda više nema.

Kad danas uzmem u ruke srce rađeno tuđim rukama, divim mu se i pitam se da li je i u njega ugrađeno toliko ljubavi i strpljenja kao u sva srca mog djeda.

Mala licitarska srca vise u mnogim stanovima, vikendicama, a iz svakog zrači tračak mog Zagorja...

Zlatko Hubicki, VIII. c (1972.)

Priznanje Medičarsko-svječarskoj radnji Zozolly

Medičarsko-svječarska radnja Zozolly iz Marije Bistrice dobila je priznanje na sajmu HISTRIA 2013., održanom od 7. – 9. veljače 2013. godine u Puli. U sklopu izložbe dodijeljena su posebna priznanja za novi

proizvod kao i za dugogodišnje sudjelovanje na izložbi, pa je u toj kategoriji Vlasta Hubicki primila priznanje za dugogodišnje sudjelovanje Medičarsko-svječarske radnje Zozolly na ovoj manifestaciji.

Drugi vatikanski sabor

Pri govoru o Drugom vatikanskom saboru već na samom početku nailazimo na par poteškoća. Prva se odnosi na bogatstvo, dubinu i opširnost samih dokumenata, koji kao plod rada Sabora zahtijevaju i takav pristup, kojeg je nemoguće ostvariti u jednom kratkom izlaganju. Ipak ću pokušati učiniti okviran presjek tema i odluka koje su za nas od stanovitog značaja.

Druga poteškoća leži u činjenici da su neki biskupi, mnogi svećenici, redovnici i redovnice kao i većina vjernika laika rođeni nakon završetka Sabora koji je trajao od

1962. do 1965. godine, kada ga je papa Pavao VI. zaključio, te nisu imali prilike »okusiti« život prije njega. I sâm sam rođen gotovo dva desetljeća nakon završetka Sabora.

Ovo je važno napomenuti zbog činjenice opasnosti upuštanja u nekakvu vrstu komparacije prije-poslije, koja može dovesti do krivih zaključaka. Ipak, posljednja poteškoća olakšava ovu prethodnu jer ukazuje na činjenicu, o kojoj svjedoče i svi ostali

Sabori koji vjerno slijede njezinu istinitost, da je za promatranje plodova Drugoga vatikanskog sabora još veoma rano. Da bi Sabor zaživio, potrebno je barem jedno stoljeće; uostalom, provedba dokumenata Tridentinskog sabora trajala je gotovo dvjesto godina! A kako *valja staro* (usp. Lk 5,39) i kad novo dozrije, smatram da ne trebamo biti zbunjeni promjenama kojih smo svjedoci, kako na svjetovnom, tako i na crkvenom planu. Uvijek se možemo, što je uostalom i preporučljivo, hvatati za ono što je sigurno, jer se i sâm Drugi vatikanski sabor oslanja na Predaju (Tradiciju) Crkve koju samo potvrđuje, a ne mijenja; reaffirmira, ne dokida.

Novost treba tražiti jedino u načinu prenošenja trajnog nauka u suvremen ambijent vjerničkog života i djelovanja. Sabor nipošto nije donio neku radikalnu novost, dokinuo

koju dogmu ili promijenio nauk. Uostalom, Drugi vatikanski sabor samoga sebe definira kao »pastoralni sabor« i kao takav ne definira nikakvu novu dogmu. Unatoč tome, nedugo nakon završetka rada Sabora postojale su ozbiljne tendencije za odbacivanjem svega što je bilo prije, kao da bi bilo nadživljeno. Ubrzo se ustrajnost takvog stava i razmišljanja pokazala izrazito destruktivnom i razarajućom za čitavu Crkvu. S druge se pak strane javio otpor koji je odbacivao neke, većinu ili sve odluke koje je Sabor donio iz straha pred »novim«, smatrajući da je to »novo« u konfliktu s onime što je Crkva stoljećima naučavala i vjerno čuvala. Rješenje je stoga trebalo tražiti u srednjem putu (*via media*) i Crkva je još uvijek, kako smo već naznačili, u tom procesu.

Zavirujući u sadržaj dokumenata koje Sabor donosi, možemo zamijetiti da je glavna svrha njegovog saziva otvaranje Crkve suvremenom svijetu. U interpretaciji ovog traganja nailazimo na pojam *aggiornamenti* (posadašnjenja) koji je osobito povezan uz ime bl. pape Ivana XXIII. koji je i otvorio Sabor. U širem smislu on znači spremnost i otvorenost u traženju načina prenošenja vjere u aktualnoj situaciji. Budući da je Crkva i ljudska ustanova, ono što je u njoj promjenljivo mora se na određen način prilagoditi vremenu. No, takvo posadašnjenje ne znači nipošto dokidanje istina vjere, nego ponajprije unutarnju obnovu Crkve, oživljavanje vjere i zajedničkog života u crkvenoj zajednici koja će razvijati svoju prožimljuću snagu za sadašnjost i budućnost.

Drugim vatikanskim saborom u Crkvi je započeto i jedno novo povijesno razdoblje koje je iz dotadašnjeg vremena prešlo u moderno vrijeme zahvaćeno dubokim i kompleksnim društvenim i kulturnim preobražajem koji zadire i u vjerski život (usp. *Gaudium et Spes* 4). U tom vidu, Sabor se, osim unutarcrkvenim temama, bavi i gorućim pitanjima današnjice, osobito se zauzimajući za solidarnost i mir u svijetu.

Ovdje dolazimo do jedne kategorije koju Sabor naglašava, a to su »znakovi vremena«. Oni otkrivaju razloge okrenutosti Crkve prema svijetu i pokazuju način na koji spasenjska zajednica iz perspektive vjere motri svijet, kako na nj reagira, njemu daje i od njega prima.

Sabor ističe tri znaka svog vremena. Prvo, u globalnom pokretu za ljudska prava prepoznaje poticaje Duha (GS 12-22) te se zauzima za poštivanje dostojanstva svake ljudske osobe. Ta prava uvijek uz sebe vežu i obvezu odgovornosti u okviru imperativa ljubavi u istini, koja obvezuje svakog čovjeka. Drugo, sve snažnije gospodarsko povezivanje i umrežavanje našeg svijeta osobito putem suvremenih sredstava priopćavanja doprinosi jedinstvu čitavog čovječanstva (GS 23-32). Treće, naspram golemih društvenih promjena i napretka što ga donose znanost i tehnika (GS 33-39) saborski oci naglašavaju dužnost čovjeka da uskladi svoju zemaljsku zadaću izgradnje boljeg svijeta s eshatološkim pozivom u zajedništvo s Bogom. Tako napredak znanosti i tehničkih dostignuća mora uvijek poštivati načelo života i naravnog zakona ispunjavajući svrhu kojoj služe, inače postaju destruktivni.

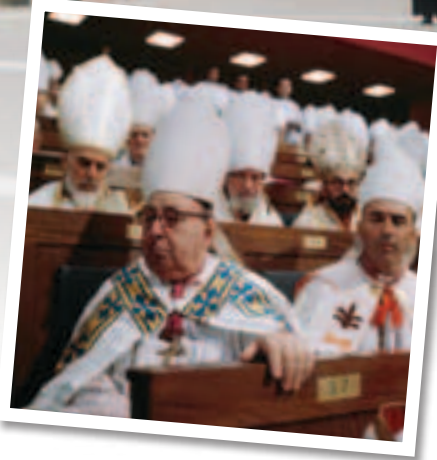
U skladu s izrečenim možemo konstatirati kako je Drugi vatikanski sabor rea-

firmirao nauk o univerzalnom pozivu na svetost, koji obuhvaća ljude svih staleža; laike jednako kao i svećenike te osobe posvećenog života. Podsjeća nas da svi članovi Božjeg naroda, kao udovi Mističnog Tijela Kristovog, dijele univerzalno poslanje Crkve. Pozvani su nasljedovati Isusa Krista, svećenika, proroka i kralja. Tomu će kasnije i bl. papa Ivan Pavao II. posvetiti osobitu važnost u svojoj postsinodalnoj apostolskoj pobudnici *Christifideles laici* iz 1988. godine.

Prvi izdanci plodova rada Sabora mogli bi se ogledati u jasnijem buđenju osjećaja osobne odgovornosti kod laika te zdravog laičkog mentaliteta koji se očituje u slobodi djece Božje.

Već se u svojoj prvoj konstituciji, o *sve-toj liturgiji (Sacrosanctum Concilium)*, očituje želja saborskih otaca za povećanjem aktivne participacije vjernika u liturgiji i približavanje bogatstva pisane Božje riječi u Svetom pismu. Tako je po uzoru na liturgiju rane Crkve uvedena sveopća molitva (molitva

vjernika), a tekstovi koji se čitaju u službi riječi za vrijeme sv. Mise ponovno su uređeni i prošireni. Osim toga, Drugi vatikanski Sabor reafirmirao je potrebu unutarnjeg sudjelovanja u prikazanju sv. misne Žrtve (usp. SC 14), potvrdio univerzalnost latinskog jezika kao jezika vlastitog zapadnoj liturgiji (usp. SC 36), kao i prvenstvo gregorijanskog pjevanja nad drugim liturgijskim glazbenim izričajima (usp. SC 116). S obzirom na jezik, novost je šira uporaba narodnog jezika u liturgiji, čime se vjernicima omogućilo da lakše razumiju molitve, što ne znači i da će ih sada moći u potpunosti shvatiti, a još manje da liturgijska kateheza postaje suvišnom. Naime, uvođenje narodnog jezika, kao i pojednostavljivanje liturgije ne znači da smo odjednom postali sposobni shvatiti ono što je po sebi nedohvatljivo, a time i neshvatljivo našem umu; počevši od otajstva utjelovljenja sve do misterija Križa koji se očituje u svakoj svetoj Misi. Latinski jezik i dalje ostaje kao živi podsjetnik na tu činjenicu nepromjenjivosti Objave koja je upravo njime prenošena stoljećima, čuvajući u sebi bogatstvo izričaja

vjere koju i danas ispovijedamo jednakom obvezatnošću.

S tim u vezi, naglašena je i uloga misterijalnog svećeništva koje se, snagom sakramenta sv. Reda, u osobi Isusa Krista vrši radi službe posvećivanja, naučavanja i vođenja naroda Božjeg. Jedino svećenik, snagom poslanja koje je dobio od samoga Krista, po službi sv. Reda koju je primio po biskupovim rukama, ima mogućnost vršiti pretvorbu kruha i vina u Tijelo i Krv Gospodnju, te činom sv. Pričesti obnoviti kalvarijsku Žrtvu prikazanu za otkupljenje svijeta. Dakle, bez svećenika i biskupa, sv. Mise ne bi bilo.

Izvioio bih *dekret o ekumenizmu (Unitatis Redintegratio)* kojim je Drugi vatikanski sabor pozvao katolike na dijalog s pripadnicima drugih kršćanskih zajednica i denominacija, koji nisu u potpunom zajedništvu s Katoličkom crkvom. Taj dijalog potaknut je s ciljem postizanja boljeg međusobnog

razumijevanja kroz zajedničku molitvu, druženje, pjesmu i ples, humanitarne susrete koji doprinose boljim međuljudskim odnosima i uzajamnom otkrivanju međusobnih bogatstava u okviru povijesno-kulturnih vrijednosti itd. Isti dekret ipak u svojoj prvoj glavi tvrdi: »A jasno je da rad oko pripreve i izmirenja onih pojedinaca koji žele puno katoličko zajedništvo nije po svojoj naravi isto što i ekumensko nastojanje.« Iz navedenog se nazire dvojaka nakana Sabora. Prva je uvođenje novog stila učiteljskog govora koji se temelji na dijalogu i suradnji s kršćanima nekatolicima. Druga je pak još intenzivnije i otvorenije pozivanje svih kršćana nekatolika »pod krov« katoličke Crkve, koja jedina sadrži puninu vjere i sredstava spasenja po Isusu Kristu. I sâm je bl. papa Ivan Pavao II. u svojoj enciklici iz 1995. godine (*Ut unum sint*) govorio da je to jedinstvo (nakon istočnog i zapadnog raskola) pak moguće samo ako je Petar glava. Naime, pravoslavci kao odijeljeni istočni kršćani ne priznaju papin primat, dok protestanti potpuno odbacuju autoritet crkvenog Učiteljstva na čijem je čelu papa kao nasljednik sv. Petra, prvaka apostola.

Ovime ulazimo u sljedeću nakanu Drugoga vatikanskog sabora, a ona se odnosi na deklaraciju o odnosu Crkve prema nekršćanskim religijama (*Nostra Aetate*). Sabor ističe da su »sve religije kao neka čežnja za spoznajom i štovanjem Boga« te »svi ljudi braća u Kristu Isusu, slika Božja«; Islam tako »i ne znajući teži za Isusom«. Deklaracija tomu pak dodaje nešto manje apstraktnu konstataciju i zaključuje: »Neka se svi trude oko među-

sobnog razumijevanja i da zajednički štite i promiču socijalnu pravdu, ćudoredna dobra, mir i slobodu za sve ljude.«

Ove misaone i veoma duboko sročene koncilске konstrukcije kao da sramežljivo između svojih redaka sa sv. Lukom žele posvjedočiti kako *nema uistinu pod nebom drugoga imena dana ljudima po kojemu se možemo spasiti* (Dj 4, 12b). Dakle, osnovno poslanje svakog katolika bilo bi da, suodgovoran za cijelo tijelo – Crkvu, s ljubavlju po Kristovom nalogu svakog čovjeka privede punini istine, Isusu Kristu, jedinom Spasitelju svijeta i jedinom koji je umro da bismo mi živjeli. Inače, svi ljudi dolaze na svijet da bi živjeli. Tako svi utemeljitelji nekršćanskih religija (od Lao Tsea, Bude preko Konfucija sve do kasnijih utemeljitelja krivih vjera) pokazuju put i ukazuju na vještine kojima čovjek može težiti u svojem hodu prema Bogu, no ta potraga postaje besciljna te u konačnici obeshrabrujuće uzaludna ukoliko se ne pronađe put do jedinog Puta, Istine i Života, Isusa Krista, koji je jedini došao ne da bi živio, već umro za spas svakog čovjeka! Da bi tu istinu svaki katolik i mogao izraziti, on najprije mora tu vjeru posvjedočiti svojim životom.

Sv. Ivan ide i dalje od toga: *Po ovom smo upoznali Ljubav: on je za nas položio život svoj. I mi smo dužni živote položiti za braću* (1 Iv 3, 16). Stoga, ukoliko želimo pokazati srdačnost i bliskost prema ljudima, smjelo razvijati poštivanje dostojanstva prema svakom čovjeku u svoj svojoj jednostavnosti te činiti dobro, kao što je i naš Gospodin činio, onda smo dužni svoj život utrošiti na privođenje sva-

kog čovjeka jedinoj Istini koju neumorno i vjerno čuva jedna, sveta, katolička i apostolska Crkva te položiti život za tu braću u ime Onoga koji je *dok mi još bijasmo nemoćni (...)* za nas bezbožnike umro (usp. Rim 5, 6).

A kako je upravo čovjekova tjelesna smrt kraj zemaljskog života (*Katekizam Katoličke Crkve 1007*) te nastupa kao posljedica grijeha (1008), možemo zaključiti da čovjek nikada ne bi iskusio tjelesnu smrt da nije sagriješio. Jedini, dakle, koji može povratiti život jest Onaj koji nam ga je i darovao po svome Sinu. O tome uostalom svjedoči i već spominjana i vrlo važna *pastoralna konstitucija o Crkvi u suvremenom svijetu (Gaudium et Spes)* u broju 18. Prema tome, Sin Božji, Isus Krist, druga božanska osoba, pravi Bog i pravi čovjek, jedini ima moć nad smrću koju je stekao svojim uskrsnućem darujući svoj život na Križu kako bismo mi posjedovali vječni život o uskrsnuću mrtvih – *Ja dođoh da život imaju, u izobilju da ga imaju* (Iv 10, 10b).

Od ostalih dekreta koji su plod rada Sabora nailazimo na: *dekret o istočnim katoličkim Crkvama, dekret o sredstvima društvenog saobraćanja, dekret o pastirskoj službi biskupa te o prilagođenoj obnovi redovničkog života*, zatim na dekret o odgoju i obrazovanju svećenika, kršćanskom odgoju, apostolatu laika, misijskoj djelatnosti Crkve te dekret o službi i životu prezbitera. Od ostalih konstitucija nailazimo na *dogmatsku konstituciju o Crkvi (Lumen Gentium)* te *dogmatsku konstituciju o božanskoj Objavi (Dei Verbum)*. Dokumenti sadrže i *deklaraciju o vjerskoj slobodi*.

Zaključujući ovaj kratki osvrt možemo primjetiti da smo tijekom proteklih desetljeća prošli kroz tri različite faze tumačenja i primjene Drugog vatikanskog sabora u Crkvi. Nakon početnog razdoblja euforije nastupilo je vrijeme otriježnjanja (razočaranih nada), a nakon svega toga ponovno se počela buditi nada u plodonosno ostvarenje poticaja koje predlaže Sabor.

Zgodno je naglasiti kako Sabor koji je Crkvu otvorio svijetu nailazi na dvojaku

interpretaciju. Svojevremeno je na nju upozoravao i blagopokojni američki nadbiskup Fulton J. Sheen ističući kako su po završetku Sabora nastale dvije krajnosti, konzervativna kritika i svjetovna interpretacija (ili, po riječima pape Benedikta XVI., tzv. »medijski Sabor«).

Ovi drugi, rado se pozivajući na termin »duh Sabora«, vole manipulirati tumačenjem njegovih odluka kao i neprovjereno interpretirati odjeka koje donosi. Tako se prije početka zadnjih konklava za izbor pape (u kojima je izabran papa Franjo) moglo čuti od strane medija kako postoje dvije međusobno suprotstavljene strane, koje se sastoje od konzervativnih, s jedne, i liberalnih kardinala, s druge strane. Međutim, unutar Crkve ne može postojati konzervativna i liberalna struja jer je nauk jedan i dužnost čuvanja pologa vjere imaju jednako svi biskupi u zajedništvu s papom, bez iznimke i isprike. Slične se stvari mogu čuti kada je u pitanju ređenje žena, celibat, neka bioetička pitanja (npr. pitanje umjetne oplodnje, pobačaja, kontracepcije itd.) pri čemu nerijetko se koristeći odlukama Drugog vatikanskog sabora mediji žele izazvati polemiku na temelju tobožnjih nesuglasica unutar samog crkvenog Učiteljstva u pogledu interpretacije zaključaka istog. Postavljanje takvih suprotstavljanja može biti potaknuto željom za što većim praćenjem pojedinog medijskog društva i programa, nipošto željom za istinoljubivošću u okviru traganja za konstruktivnim rješenjem nekog saborskog ili post-saborskog pitanja. Ona ipak ostaju u odgovornim rukama učiteljstva Crkve i zalaganju svakog pojedinog vjernika, živog uda Crkve, da se potaknute tim pitanjima odluke Sabora što uspješnije i plodonosnije primijene u vremenu kojemu su namijenjene. To je sadašnje vrijeme, a ono je tek malen dio vječnosti, u kojoj svi mi već živimo i po Božjem promislu pripadamo.

Dobrotvorni koncert Ansambla narodnih plesova i pjesama »Lado« za izgradnju crkve u Poznanovcu

Korizmeno vrijeme u Poznanovcu, Župa Bezgrešnog začeća BDM Mače, svojim korizmenim napjevima kajkavskih krajeva uveličao je Ansambl narodnih plesova i pjesama Hrvatske »Lado«. Koncert je održan u Vatrogasnom domu u Poznanovcu, u kojem se u zadnjih godinu dana služe i misna slavlja.

Pokrenuta je i inicijativa za izgradnju Crkve u Poznanovcu, pa je upravo ovaj koncert »Lado« održao, odrekavši se prihoda u korist kupnje zemljišta za izgradnju Crkve. Župnik u Maču vlč. Stjepan Halužan zahvalio je po završetku koncerta »Ladu« i svima koji su svojim priložima pomogli, kao i mons. Zlatku Korenu, rektoru Svetišta MBB-e u Mariji Bistrici, inicijatoru ovoga koncerta, a koji je 2012. godine obnašao dužnost privremenog upravitelja župe u Maču, nakon iznenadne smrti župnika vlč. Ljubomira Hađine.

Svojim su nastupom članovi »Lada« oduševili sve prisutne. Vatrogasni dom je bio ispunjen skoro do posljednjeg mjesta, a koncertu su prisustvovali uz spomenute župnika Halužana i mons. Korena i pomoćni biskup zagrebački mons. dr. Valentin Pozaić, koji je rodom iz Poznanovcu obližnje Selnice, kao i vlč. Luka Slijepčević, župnik u Gornjoj Stubici i vlč. Branimir Budinski, župni vikar u Mariji Bistrici.

I vlč. Slijepčević i vlč. Budinski dobro su poznati mještanima Poznanovca, župljanima župe Bezgrešnog začeća BDM Mače, jer su uz mons. Korena obavljali svećeničku službu u župi Mače, prije dolaska sadašnjeg župnika vlč. Halužana.

Ovaj je koncert označio početak prikupljanja sredstava za otkup zemljišta, a prikupljeno je ukupno 6.914,00 kuna.

Elvis Lacković

Naša bistrička hodočašća Od nejdga do denes

Od terega leta hodočastimo na Bistricu teške je reči, zapisane niesmo naši, ali smo prečitali da je bistrički kapelan Petar Berke 1765. leta zapisal vu svoje knige "Kinch oszebuini ...", vu popisu "meszt iz kotereh" dohajaju ruomari na Bistricu i našu Faru bistrajnsku!

Naše zavietne hodočašće k Majke Buože Bistričke je na 4. kolovoza – velikemiešnaka ili kak bi ma majka Duora rekla "krej Buožega lica". Mi jošće dienedenes klečeči opajamo okuol lontara i kak mi je bile za čujti ot mnuoge svečenikof, da naša klečeča pršecija ne ostavi nikega ravnedušnega.

Ufam se da to veruvajne boumo i dale prenesli na mlade, a sat prečitajte dva spo-
menke.

Prvi spomenek

Bile je to na 28. rujna - malemiešnaka 1864. leta kat se naš bistrajnski vlastelin Henrik Carion išel zafaliti Majke Buože Bistričke za vuslišane prošne. Na Bistre je bil tekar dvie lieta, a ot domačega plebanuša je doznal za Bistricu i zavetuval je sebe i svou obitel Majke Bouže. Za dar je f Parizu dal napraviti skoupi svilni barjak za Bistricu, a štuolu i albu za našega plebanuša. Žnim je došel negof prijatel Constantin Xavier Garson, župnik z Combraya – mesta f teriem je H. Carion rojen. Pribrali su se f dvuorske kapiele Sv. Jožafa na Guorne Bistre i fran-ceski je plebanuš služil Sv. mešu, a ounda su se zapoutili na Bistricu.

Cielega pouta su popievali na hrvackem, a psalme i na franceskem jeziku.

V Duolne Stoubice su dočakani od tamušnega župnika vlč. Ivana Kralja, skupa žnim služili su Sv. mešu, okriepili se i po obiedu su krenouli pout Bistrice. Ob pete vure popuoldan su došli na Bisticu, na pijacu jih je dočakal bistrički kapelan Janko Lacković, zvonila su sâ zvona, a igrala je bistrička "pleh banda". Spret vejlike cirkvene vrat dočakal jih je prečasni opat i marijabisrički župnik Mirko Tumpić, vu ornatu, ot-pelal je do lontara i pozdravil "prihodnike" i hodočasnike z liepem govorem.

Drugi dan, na 29. rujna, v jutre ob osme vure Sv. mešu je služil franceski plebanuš, a ob devete vure, popievanu mešu h koncelebracije z već napisanu gospuodu služil je naš plebanuš Jakob Cerovski. Po meše su bili pozvani na froštukel na župni dvor, a potem su Francuzi darovali barjak, prosili blagoslof i oprostili se od vlč. Tumpića i cielega mesta.

Domuof su se vrnouli "na kolih" do grada Bistre kam su prispeli pret mrak krej sedme vure popuoldan. F prešecije su došli v kapielu, tu se je naš plebanuš vlč. Cerovski zafalil i k temu pofalil vlastelina (na latin-skem) poradi prikazane pobožnosti i dara, a ounda je propoviedal na hrvackem, podelil blagoslof i potem su se rezišli - saki k svemu domu!

Drugi spomenek

Tak je mene poviedala ma majka, a tak pamtiju i naši mnuogi stareši. Na dan 2. kolovoza – velikemiešnaka, hvečer znali su se pribрати Bistrani ze sakega našega sela pri kapele Sv. Jožafa, tam je bil blagoslof i pešice su krenuli na Bisticu. Ze suobu su imali strošek za prigristi i male rakije za otešček i to su nosili v domače tuorba, košarica ili pak v mejnše kuorpe. Vuz pout su imali štacije de su si počivali i kriepili se. Cielega pouta su molili i popievali!

Bistra i Bistrica su već obiležile 800. lietnicu ot prvega pisanega spomena. Do pret par liet skupa smo bili v Stoubičkem dekanatu, denes već nie tak, nou one koj nas skupa drži čude je jakše ot onega koj nas deli. Sê skupa objedinuje nas Marija!

Kat su došli do Vušivega potoka, oprali su prašne noge, obuli cipele, čez pijac su došli v cirkvu i poklonili se Marije. Popuoldan su zbavili spovet i pokuoru, našli su "konak", počinuli si i drugi dan kat su pristigli oni ki su se dopelali s kuojnsku foringu ili pak ze cugem od Nuove Dvuoru do Zlatar Bistrice, molili su na Kalvarije pobožnost Križnega pouta, poklam je bila poldašna Sv. meša, a krej druge ili trejte vure popuoldan su v pršecije ot kapielice "Ave Marije" do cirkve išli popievajuč, a ot cirkvene vrat do lontara klečeči.

Skup z našu faru na isti dan bile su pršecije ze Sanobora, Carevdara, Vrapča, Priegrade ... Puce i pucice z Priegrade bile su v belina, a mouži su za škrlaki imali zateknoute kitice sparagusa ili rozinkrata. Mi smo pak bili v našem bistrajnskem ruhu, molili smo i popievali, klečeči zbavili zagovore, oprostili se i obečali da boumo i k letu došli.

Majka je poviedala da su v starine i domuof išli pešice, nekteri su se pelali na kuole, a si skupa su se nazajdnem pribrali pri Sv. Jožafu de je bil blagoslof i ounda su se rezišli.

Bistra i Bistrica su već obiležile 800. lietnicu ot prvega pisanega spomena. Do pret par liet skupa smo bili v Stoubičkem dekanatu, denes već nie tak, nou one koj nas skupa drži čude je jakše ot onega koj nas deli. Sê skupa objedinuje nas Marija!

Vera Grgac

Što je sveta Misa?

92

Euharistija ili sveta Misa je spomen-čin Kristovog Vazma: to jest djela spasenja koje je Krist izvršio životom, smrću i uskrsnućem, a koje se uprisutnjuje po liturgijskom činu (usp. *KKC 1409*). Euharistija je sakrament u kojem se po divnoj pretvorbi čitave biti kruha u tijelo Isusa Krista i vina u njegovu drogocjenu Krv nalazi pravo, stvarno i bitno Tijelo, Krv, Duša i Božanstvo samog Isusa Krista našeg Gospodina pod prilikama kruha i vina da bi bio naša duhovna hrana.

No, Euharistija nije samo sakrament nego je i neprestana žrtva Novoga zavjeta, koju je Isus Krist ostavio svojoj Crkvi da ju prikazuje Bogu po rukama svojih svećenika. Ova žrtva Novoga zavjeta zove se sveta Misa. Dakle, sveta Misa je žrtva tijela i krvi Isusove, koja se prikazuje na našim oltarima pod prilikama kruha i vina, a na uspomenu Kristove žrtve na križu. Žrtva sv. Mise je u biti ista kao žrtva na križu, jer se isti Isus Krist, koji se prikazao kao žrtva na križu, prikazuje po rukama svećenika, svojih službenika, na našim oltarima. Ali, što se tiče načina, na koji se prikazuje, misna žrtva razlikuje se od žrtve na križu, premda je s njom najuže i bitno povezana. Stoga, između misne žrtve i žrtve na križu razlika je u tome, što se Isus na križu žrtvovao prolivši svoju Krv i stekao zasluge za nas, dok se na oltarima žrtvuje bez pro-

lijevanja krvi, ali nam primjenjuje plodove svoje Muke i Smrti.

Euharistija je izvor i glava svih duhovnih dobara Crkve; po njoj svi ostali sakramenti postaju učinkoviti. Mnogo je toga napisano o ovoj temi i raspravljano u okviru brojnih teoloških susreta i dokumenata pa bismo se stoga u ovom izlaganju zadržali na ova dva polazišta: Što je sveta Misa u sebi, tj. što Bog čini u odnosu na nas; a zatim što ona za mene znači, tj. što mi činimo u odnosu na Boga, kako bi njezini plodovi ostavili traga u mom životu te bili za mene spasonosni.

Svi ćemo se složiti da je sve što od Boga primamo Njegov nezasluzen dar prema nama. Iz spoznaje te stvarnosti, kao i svijesti o vlastitoj grješnosti, čovjek je kroz povijest, potaknut Božjim zakonom, činio žrtvu hvale i okljanja. Ne moramo dublje zalaziti u po-

vijest spasenja kako bismo naišli na način, vrijeme i razlog prinošenja žrtve Bogu. Bogu su se prinosile razne životinje, ovisno o tomu što je Zakon nalagao prinijeti u pojedinom slučaju. Početkom posljednjih vremena, utjelovivši se, Krist je samoga sebe prinio kao jedincatu žrtvu za grijeha i na taj je način otkupio čovjeka od vlasti grijeha. Nakon toga više nije potrebno prinositi žrtava kako koje bi odnijele grijeh svijeta.

Ta se žrtva dogodila jednom zauvijek na Kalvariji. Gledano iz perspektive jednog Židova, to je bilo obično brutalno pogubljenje od strane rimske vlasti, moćnog imperija pod čijom vlašću se nalazio i sam Izrael. I zaista, ondje pod Križem, nije bilo niti svećenika koji bi prinosio nekakvu žrtvu, sve se odvijalo daleko od jeruzalemskog Hrama u kojemu se obavljalo bogoslužje; štoviše, raspeće se dogodilo daleko izvan jeruzalemskih zidina. Uostalom svi su farizeji, na čelu sa velikim svećenikom Kajfom, osudili Isusa tako da iz njihove perspektive nije bilo govora ni o kakvoj žrtvi, tek o pogubljenju jednog bogohulnika i dvojice razbojnika.

Iz tog razloga za nas danas vrijedi pitanje, kako je to smaknuće za nas postalo žrtvom iz koje će mnogi naraštaji nakon tog čina crpiti plodove otkupljenja za život vječni? Kako će na tom događaju participirati značaj sv. Mise i čitav katolički svijet nakon toga?

Sveti nas Pavao opominje: *Većje žrtvovana Pasha naša, Krist* (1 Kor 5, 7b). Isus, dakle, u četvrtak prije svoje Muke sa svojim učenicima slavi *Pashu* (spomen na čudesno oslobođenje Izraela, po Božjem zahvatu, iz Egipatskog ropstva) koju svojom božanskom vlašću pretvara u novi vid žrtve, predajući svoje Tijelo i Krv. Mi se sada s pravom, poput učenika za stolom posljednje večere, možemo pitati što Isus želi poručiti govoreći: *Uzmite i jedite! Ovo je Tijelo moje...ovo je krv moja, krv Saveza, koja se za mnoge proljeva na otpuštenje grijeha* (usp. Mt 26, 26b.28)? Postavljaju se pitanja što On time zapravo želi reći. Slično su se mogli pitati i Njegovi učenici,

što On to čini da nad kruhom i vinom govori kako je to njegovo Tijelo i Krv. Mogli su biti potpuno zbunjeni ne znajući o čemu se tu radi. I zaista neće znati o čemu je tu riječ, do idućeg dana, Velikog petka. Tek smaknuće sutradan, u petak, transformira euharistiju Velikog četvrtka u novi Savez, novu Pashu!

Dakle, na Križu dolazi do onog razdvajanja Tijela od Krvi (kako svećenik moli i nad kruhom i vinom razdvojeno podižući najprije Tijelo nakon riječi pretvorbe nad hostijom; pa tek nakon riječi petvorbe nad vinom podiže Krv Kristovu) što označava njegovu pravu smrt kao i pravo i potpuno predanje za nas – savršenu ljubav. Prisjetimo se što sâm Gospodin o tomu govori te kako sada samo svojim životom potvrđuje rečeno: *Ovo je moja zapovijed: ljubite jedni druge kao što sam ja vas ljubio! Veće ljubavi nitko nema od ove: da tko život svoj položi za svoje prijatelje* (Iv 15, 12-13).

Samo iz perspektive Velikog petka možemo shvatiti smisao i istinitost Kristovih riječi s posljednje večere Velikog četvrtka i vjerovati da ova Žrtva nadomiješta sve starozavjetne životinjske: *Jer krv bikova i jaraca nikako ne može odnijeti grijehâ...A ovaj, pošto je prinio jednu jedincatu žrtvu za grijeha, zauvijek sjede zdesna Bogu čekajući otad dok se neprijatelji ne podlože za podnožje nogama Njegovim. Jednim uistinu prinosom zasvagda usavrši posvećene* (Heb 10, 4.12-14).

Euharistija je ta koja transformira Kalvariju u Žrtvu u nepodijeljeno i nerazdvojivo jedinstvo u sebedarju. Kao što, dakle, Veliki četvrtak pretvara Veliki petak u Žrtvu (po brutalnom pogubljenju na Kalvariji!), tako i Uskrsnuće pretvara Žrtvu Velikog petka u Sakrament! To je naloženo apostolima, zatim i svim biskupima, nasljednicima svetih apostola, kao i valjano zaređenim svećenicima, da čine Njemu na spomen. Dakle, da obnavljaju tu istu Žrtvu, koja se dogodila jednom zauvijek. Svaki put kada služe sv.

Misu to čine na nekrvan način na Oltaru (koji predstavlja Isusa Krista).

Inače, dobro je spomenuti da je Pasha te godine pala u petak, a Isus ju je slavio u četvrtak, što većma potvrđuje da se u Euharistiji četvrtka događao petak.

U tom smislu, sv. Luka u 22. poglavlju svojeg Evanđelja rješava misterij Križa te pokazuje kako Krist nije žrtva Rima i njegove brutalnosti, već božanske ljubavi. On, Isus, ne gubi život na Veliki petak, nego ga sâm predaje na Veliki četvrtak. Sv. Toma Akvinski je primjetio da nije u pitanju koliko je mnogo naš Spasitelj trpio na Križu te nas je u toj mjeri i spasio, nego koliko nas je ljubio. A nije li ljubio do kraja jer *ponizi sam sebe, poslušan do smrti, smrti na Križu* (Fil 2, 8)?

Trpljenje po sebi ne zadovoljava Božje pravde (ne trpi li se u paklu vječno, k tomu toliko koliko niti jedan čovjek ne može zamisliti, strahovito mnogo, a nikomu na spasenje, dakle uzalud). Ljubav je ta koja zadovoljava pravdu Božju. Papa emeritus Benedikt XVI. to je jednom prilikom jasno istaknuo: Trpljenje bez ljubavi je nepodnošljivo; no ljubav bez trpljenja su prazne riječi, puki osjećaji. A kako mi izražavamo pravu ljubav nego patnjom? Tako, samo prava ljubav pretvara patnju i trpljenje u žrtvu.

To Krist čini u svakoj svetoj Misi, čime ulazimo u onaj drugi vid našeg pitanja, tj. kako plod te Žrtve utječe na moj život, što Ona za mene znači? Da bismo bili dionici žetve, uskrsnuća, moramo biti i dionici sjetve, žrtve. U trenutku prikazanja kruha i vina za vrijeme sv. Mise, svatko od nas je pozvan prikazati svoj život s tim darovima koje prikazujemo Bogu. Kako bi oni postali ugodna žrtva Bogu moraju biti posvećeni. Krist ih, prinoseći sebe na oltaru kao ugodnu žrtvu Ocu, preobražava u svoje Tijelo i Krv u trenutku Pretvorbe, umiranja za nas. Kako bismo i mi bili dionici Njegove smrti, a kasnije i proslave, već prineseni moramo umrijeti s Njime; umrijeti svojim grijesima, starom načinu života, svakoj oholosti,

neurednoj požudi, ogovaranju, bludništvu, navezanosti za ovozemaljsko, svađi, razdoru i svemu onomu čemu već robujemo jer *tko god čini grijeh, rob je grijeha* (Iv 8, 34b). Tek kada smo umrli s Njime, možemo s Njime uskrsnuti na novi život, primiti viši oblik života već u ovom životu predokusu budućeg, blagovanjem Njegovog Presvetog Tijela u sakramentu sv. Pričesti.

Dakle, tek *ako umrijesmo s Kristom, vjerujemo da ćemo i živjeti zajedno s Njime* (Rim 6, 8). U suprotnom, tj. ako Ga ne blagujemo, ostajemo mrtvi za život vječni – *Zaista, zaista kažem vam: ako ne jedete tijela Sina Čovječjega i ne pijete krvi njegove, nemate života u sebi! Tko blaguje tijelo moje i pije krv moju, ima život vječni; i ja ću ga uskrisiti u posljedni dan. Tijelo je moje jelo istinsko, krv je moja piće istinsko* (Iv 6, 53–55).

Ova zapovijed, naravno, pretpostavlja da to činimo (pričešćujemo se) u stanju milosti, ne u stanju teškog grijeha, koji nam se prašta jedino u sakramentu sv. ispovijedi. U suprotnom činimo svetogrđe i činimo grijeh na grijeh. Stoga je bolje ne pričestiti se, nego to učiniti u stanju teškog grijeha. Za lake je pak grijeha prije samog primanja sv. Pričesti dovoljno da se skrušeno pokajemo.

Dobro je prisjetiti se i riječi istoga pape emeritusa, Benedikta XVI., koji ističe vrijednost tzv. *posta od sv. Pričesti*. Odmah treba napomenuti da to nije isto što i *euharistijski post, pričestni post*, koji nam nalaže da u vremenskom okviru od jednog sata prije primanja sv. Pričesti ništa od hrane ne konzumiramo, osim vode i lijekova, ukoliko je potrebno. Dakako, za bolesnike koji leže kod kuće te ih svećenik pohodi sakramentom sv. Pričesti, euharistijski post je smanjen na petnaest minuta uzdržavanja od hrane prije primanja spasonosnog Sakramenta.

No, vratimo se na spomenut *post od pričesti* koji se može shvatiti jedino s polazišta od onoga što Euharistija po svojoj biti i jest – **zahvaljivanje** i nezaslužen **dar Otkupiteljev** prema čovjeku. Gledajući iz te perspektive

Trpljenje po sebi ne zadovoljava Božje pravde (ne trpi li se u paklu vječno, k tomu toliko koliko niti jedan čovjek ne može zamisliti, strahovito mnogo, a nikomu na spasenje, dakle uzalud). Ljubav je ta koja zadovoljava pravdu Božju.

tive post od pričesti predlaže ne pričestiti se baš svaki put kada smo na svetoj Misi, iako nismo u stanju teškog grijeha. Ovo treba ispravno shvatiti, ukoliko uzmemo u obzir da je svaki katolik pozvan pričestiti se na sv. Misi ako je u stanju milosti (tj. nije u stanju teškog grijeha). Naime, čim »svjež« izađemo iz ispovjedaonice, oslobođeni svih, pa tako i teškog grijeha, mi nemamo pravo na sveti Dar, nego smo na nj pozvani u poniznosti. *Post od pričesti* nam upravo pomaže razumjeti sv. Pričest kao dar, a ne kao nešto na što ja imam pravo, iako u stanju milosti! Stoga, ako netko ne bi izazvao sablazan ili čuđenje ostalih vjernika, a prisutan je na sv. Misi u tjednu te drugoj ili trećoj sv. Misi nedjeljom, može namjesto sv. Pričesti Tijelom Kristovim učiniti tzv. *duhovnu pričest*. Ovo nam ne smije biti strano, uzimajući uostalom u obzir 3. Crkvenu zapovijed koja nam nalaže da se *svake godine najmanje jednom o Uskrsu pričestimo*. To konačno rješava i ono vječno pitanje s kojim smo se toliko puta susrela glasi: smijem li se više puta pričestiti u istom danu? Eto odgovora.

S druge pak strane, mnogi danas zaboravljaju da je svaki neopravdan propust nedjeljne sv. Mise izravno kršenje treće Božje zapovijedi, a samim time i težak grijeh. Preporuka je odlaska na sv. Misu tokom tjedna, što dakako nije obaveza, no isto je činjenica da su tako i plodovi za naš duhovni rast bogatiji i obilatiji.

Naš stav koji bi posebno i svaki put trebao biti prisutan kod dolaska na sv. Misu jest već maloprije spomenuta poniznost. Zato se uvijek neposredno prije pristupanja sv. Pričesti prisjećamo stotnikovih riječi, riječi poganina koji stoji pred Spasiteljem: *Gospodine, nisam dostojan da udeš pod krov moj* (Mt 8, 8a). Iako na zavidnoj poziciji u rimskom imperiju, koji jednom nogom može zgaziti židovski narod, stotnik uviđa svoju malenost pred blagoslovljenim Spasiteljem. To je mogao uočiti jedino očima vjere, jer svakako da ljudskim očima gledano nije postojao razlog da se ponizi pred jednom Židovom, osim prisile s nečije strane koja nije postojala. Stotnik daje potpuno povjerenje i autoritet Isusu te se ponizuje iako mu je Isus kao Židov podložnik, gotovo neprijatelj.

Koliko je puta Isus nama bio zaista neprijatelj kada smo bili skloni odbaciti Ga iz svog javnog i privatnog života niječući Mu njegov božanski autoritet te odbili dati povjerenje i vlast nad našim životom, odbijajući se pokoriti i podložiti, pasti ničice pred Njim moleći za milost?

Koliko smo puta samo poput djece s grčem u licu i negodovanjem vikali kako nam je sv. Misa dosadna, zašto baš moramo na nju; činili smo to samo zato jer ju nismo upoznali i shvatili koliki su plodovi svake sv. Mise već na ovom svijetu, a vječni život nakon smrti. I zaista, niti jedan student neće se pitati zašto mora učiti, t uvidio je intelektualne plodove učenja; niti će orač reći zašto mora raditi, također znajući da materijalni plodovi neće izostati. Posrijedi može biti tek lijenost ili nemar, a oni su uvijek neopravdani i pogubni za naš tjelesni i duhovni život.

Neki od plodova sv. Mise, osim vječnog života jesu: oprostjenja lakih grijeha, očitovanje zajedništva s Bogom i ljudima, dublje poniranje u vlastitu savjest i preispitivanje o dostojnosti primanja sv. Pričesti što u nama nužno izaziva samokritičnost te rađa pravim unutarnjim mirom, otklon od lažnog mira

koji je manifestacija udaljenosti od Boga i bližnjega, a zarobljenost lažnim mirom kojeg je tvorac i promicatelj Sotona; zatim budi u nama čežnju za Bogom, pruža moć i snagu da druge promatramo očima vjere nikoga ne osuđujući, nego privodeći na put vjere ukoliko je tko zalutao; pomaže u borbi protiv grijeha, napasti i đavolskih zavodača te održava ravnotežu između duhovnog i praktičnog u našem djelovanju i radu. Zapravo, milosti su tolike da ih oslonjeni na vlastite snage ne možemo prepoznati. Ne događa li se često puta da ih primamo bez nama vidljivog učinka, pri čemu izostaje obraćenje i promjena života, umiranje sebi. Iako takve sv. Pričesti nisu bile svetogrdne, ostaju nedjelotvoran Dar u nama.

Međutim, znajući da bez Boga taj besplatan Dar ne možemo uživati, uočimo sljedeće; On nas sâm poziva na Gozbu svoga Sina i takve, *siromahe, sakate, hrome, slijepi* (usp. Lk 14, 12-14). Ne zove li Gospodar upravo takve da budu dionici Neba na zemlji, koje se ostvaruje u svakoj sv. Misi?! Nismo li upravo toliko puta *siromašni* da spoznamo veličinu i bogatstvo otkupiteljske snage svake sv. Mise; *sakati* za sabranost u molitvi; *hromi* slijediti Isusa na putu prema Kalvariji *da dovrši za nas žrtvu*, djelo spasenja, kako molimo i u pobožnosti toliko nam poznatog križnog puta; *slijepi* prepoznati vrijednost i proslavu Sina Božjega na drvu Križa koji se kao neokaljani Jaganjac za nas prinosi? O da, jesmo! Stoga nikada nemojmo propustiti doći Gospodaru, Domaćinu koji nam svakodnevno pripravlja Stol, predokus vječne gozbe na nebesima, za kojim blaguju svi oni koji su spremni položiti svoj život za Njegovu neokaljanu zaručnicu – svetu Crkvu. Anđeli kao duhovna bića ne mogu jesti, doli slaviti Boga na toj Gozbi. Mi pak, duhovna i tjelesna bića, svaki dan možemo jesti Kruh živih. Činimo li to pomireni s Bogom rado i sa zahvalnošću?

vič. Branimir Budinski

Zaručnički tečaj očima polaznika

Zaručnički tečaj priprema je za brak namijenjena parovima koji žele sklopiti sakrament kršćanske ženidbe. Stoga u pripravi sudjeluju kao predavači oni koji u ime Crkve govore o bračnoj i obiteljskoj tematici. Najčešće su to liječnik, bračni par i svećenik koji s različitih aspekata govore mladima o braku i obiteljskom životu.

U društvu je danas uvriježeno mišljenje da je zaručnički tečaj nešto što se mora obaviti te se smatra da većina mladih, kako nam je i sam svećenik napomenuo, gleda na to kao nešto za što će žrtvovati svoje vrijeme ako se žele vjenčati u Crkvi. No, je li to zaista tako i kako budući mladi bračni parovi doživljavaju zaručnički tečaj nakon što su ga završili, saznat ćemo u idućim retcima.

Zaručnički tečajevi u našoj župi odvijaju se u tri ciklusa – u veljači, svibnju i listopadu. Sastoje se od pet susreta koji se održavaju vikendom. Na posljednjem, zimskom tečaju, tijekom veljače, sudjelovalo je stotinjak parova iz Marije Bistrice i okolnih župa. Dva predavanja održali su bračni parovi govoreći o dobrim i lošim iskustvima iz svojih brakova, jedno predavanje liječnica koja je govorila o prirodnom planiranju obitelji, a cijelo vrijeme svojim razmišljanjima o bra-

ku pratio nas je i župnik. Analizirajući osvrt koji su ispunjavali polaznici ovog tečaja, većinu se polaznika najviše dojmilo upravo razmišljanje svećenika i njegovi savjeti o vrednotama bračnoga života. Velikom broju parova u najdubljem će sjećanju ostati i bračni par koji je govorio o bračnim problemima koji su prisutni u svakom braku te su podijelili s nama svoja iskustva i načine na koji su oni svoje probleme riješili.

Većina polaznika smatra da je ovo optimalno trajanje zaručničkog tečaja te ništa od ponuđenih sadržaja ne bi isključili. Neki polaznici smatraju da bi zaručnički tečaj trebao još duže trajati, a nekima se toliko sviđjelo da smatraju kako bi bilo dobro ići na ovakav tečaj barem jednom godišnje, kako bi se prisjetili i osvijestili si što je važno u braku.

Dojmovi svih polaznika nakon završenog tečaja su pozitivni. Neki polaznici samo su zadovoljni onim što su čuli, dok

su drugi naprosto oduševljeni. Neki zaručnici u osvrtnu su priznali kako su u početku bili skeptični, misleći kako je to trošenje vremena, no razuvjerali su se već na prvom predavanju suočivši se s pitanjima o kojima nikad prije nisu razmišljali. Od svih dojmova koje su zaručnici u osvrtima napisali, najupečatljivije je zapažanje jednog zaručnika : »Tečaj mi se čini najkorisnijom stvari, tj. najbolje uloženi vremenom za osobni razvoj, pronalaženje duhovnih vrijednosti i svega lijepoga što čovjeka gradi. Sam bih ga iz toga razloga možda preimeno- vao jer je koristan svim ljudima, a ne samo zaručnicima. Jednom riječju – sretan sam!!!«

Nakon ovako lijepih riječi vjerujem da će svi budući i trenutni zaručnici s veseljem krenuti na svoj zaručnički tečaj. Na njemu nećete dobiti gotove recepte za uspješan brak niti vam predavači to garantiraju, ali dobit ćete priliku da s osobom, s kojom ste odlučili podijeliti život, zajedno razmislite i raspravite neke stvari koje vam inače ne bi pale na pamet te da tu osobu još bolje upoznate. Da u ovom ludom životnom ritmu, kada smo svi u vječnoj jurnjavi, malo zastanete i dublje razmislite o svojim željama, ciljevima i zajedničkom životu koji je pred vama.

polaznica zaručničkog tečaja
Jelena Januš

Laički mentalitet i svećenička duša

Nalazimo se u Godini vjere koju je proglasio papa Benedikt XVI. Želja je Svetog Oca da ovo vrijeme na poseban način iskoristimo kao priliku za *»posebno razmišljanje i ponovno otkrivanje vjere«*, kako bi Crkva mogla obnoviti *»jasnu svijest o svojoj vjeri, oživjeti ju, pročistiti, potvrditi i ispovijediti«* (Porta Fidei, br. 4).

Ta obnova postiže se, među ostalim, i *»svjedočanstvom koje svojim životom daju vjernici«*, koji su *»samim svojim životom pozvani oko sebe širiti svijetlo Riječi«* (isto, br. 5). U ovom kratkom razmišljanju osvrnuo bih se na poseban aspekt svjedočanstva kršćanskog života, onaj na kojeg su pozvani vjernici laici.

Proglašenje Godine vjere usko je povezano i sa obilježavanjem 50. obljetnice sazivanja Drugog vatikanskog sabora (21. ekumenskog), pa bi ovo razmatranje bilo dobro započeti citirajući taj sveti Sabor koji je na poseban način progovorio o ulozi laika u Crkvi: *»Zadaća je, pak, laika, po vlastitom pozivu, tragati za Božjim kraljevstvom baveći se vremenitim stvarima i uređujući ih po Božjemu. Oni žive u svijetu, to jest u svim i u pojedinačnim službama i poslovima svijeta te u uobičajenim uvjetima obiteljskoga i društvenoga života, kojima je njihov život na neki način protkan. Bog ih ovdje poziva da obnašajući svoju vlastitu*

dužnost i vođeni evanđeoskim duhom, tako reći iznutra poput kvasca, pridonosi posvećenju svijeta te tako u prvom redu svjedočanstvom svojega životu, blistajući vjerom, nadom i ljubavlju, drugima očituju Krista. Njima dakle, na osobit način pripada tako rasvijetliti i urediti vremenite stvari, s kojima su tijesno povezani, da one bivaju i rastu u skladu s Kristom te budu na hvalu Stvoritelju i Otkupitelju.« (Lumen Gentium, br. 31).

Razmatrajući ovaj odlomak, prvo što možemo primijetiti jest da je biti laik *poziv*, a ne izostanak poziva. Nažalost, pogrešno shvaćen klerikalizam ponekad teži tome da samo svećenička i redovnička zvanja gleda kao na poziv, a na laike kao oni kod kojih je poziv izostao. Međutim, ako samo zavirimo u Evanđelja i u ranu Predaju Crkve, postat će nam sasvim jasno da su laici, baš kao i svećeni i redovnici, pozvani na svetost (usp. Mt 5,48). Zbog toga ne treba čuditi da se u Prvoj euharistijskoj molitvi (Rimskom kanonu) koji seže još od apostolskih vremena, u na-

brajanju svetaca čiji se zagovor traži nalazi čak pet laika. Biti laik je dakle poziv, a vjernici laici imaju posebno mjesto i poslanje u Crkvi.

Odlomak nas dalje upućuje u narav tog poslanja. Poslanje laika započinje »bavljenjem vremenitim stvarima i uređujući ih po Božjemu«, što je upravo definicija onoga što zovemo »laičkim mentalitetom«. A to znači da svaki vjernik laik treba živjeti vjeru u svom prirodnom okruženju gdje se nalazi, posebno u obitelji i obavljajući svoj profesionalni posao. Ako nastojimo na tome da od svoje obitelji učinimo topao kršćanski dom i da svoj profesionalni posao obavljamo savjesno, pošteno i kvalitetno, ispunili smo svoje laičko poslanje.

Aktivan laik u Crkvi nije samo onaj koji je učlanjen u župski zbor ili je član nekog pastoralnog vijeća, već upravo onaj koji u svojim svakodnevnim dužnostima i obavezama živi i radi kao kršćanin čija se vjera ogleda u djelima (usp. Jak 2,18). Na taj način, laici rade na posvećenju sebe samih i svijeta, djelujući kao kvasac u društvu, koje čini da svo tijesno uskisne (usp. Lk 13,21). Laik koji ozbiljno živi svoj poziv u svijetu oko sebe će širiti »Kristov miomiris« (usp. 2 Kor 2,15), koji će biti privlačan i onima koji možda još nisu upoznali Isusa Krista. To naravno ni na koji način ne isključuje, već upravo zahtjeva neprekidnu vjersku formaciju i težnju da bolje upoznamo vjeru koju ispovijedamo. Zato nas papa posebno u ovoj Godini vjere poziva da produbimo poznavanje vjere, posebno čitanjem Katekizma Katoličke Crkve. »Listajući Katekizam stranicu po stranicu, otkrivamo kako ono što je u njemu predstavljeno nije neka teorija, već susret sa Osobom koja živi u Crkvi.« (Porta Fidei, br. 11). Tome naravno treba dodati i ostale kvalitetne duhovne knjige, kao što su npr. biografije svetaca, knjige koje obrađuju neka moralna i doktrinarna pitanja posebno važna i aktualna za današnje vrijeme, itd. Osim toga, ne bismo smjeli zanemariti ni redovito čitanje i razmatranje Svetog pisma, jer »nepoznavanje Pisma je nepoznavanje Krista« (sv. Jeronim). A ni jedan vjernik si ne bi smio dozvoliti »luksuz« da ne poznaje Isusa Krista.

Kako bismo zaista bili »sol zemlje« i »svijetlo svijeta«, a Gospodin upravo to od nas traži (usp. Mt 5,13), potrebno je uz laički mentalitet imati i svećeničku dušu. Sv. Petar, prvi papa, naziva kršćane »rod izabrani, kraljevsko svećenstvo« (1 Pt 2,9). Kako dakle pomiriti to dvoje? S jedne strane Crkva od nas traži da razvijamo laički mentalitet, a s druge nas poziva na univerzalno svećeništvo. Naravno da ovaj poziv ne treba shvatiti kao brisanje razlika između svećeničkog staleža (osoba koje su primile sakrament svetog reda) i laika. Upravo suprotno, način na koji laik treba živjeti svoje »kraljevsko svećenstvo« dijametralno je suprotan od načina na koji ga živi klerik (iako je temeljni poziv u oba slučaja isti, a to je poziv na svetost koji je upućen svim kršćanicima). Dok je prvenstvena zadaća svećenika da Trojedinom Bogu prinosi svetu Misnu žrtvu, u kojoj se Isus Krist u Euharistiji trajno prikazuje Bogu Ocu na spasenje svijeta, prvenstvena zadaća laika trebala bi se sastojati u tome da od svog svakodnevnog života učini prinos koji može darovati Bogu. Obiteljske obveze, kućni poslovi, profesionalni rad, male pokore i odricanja, boli, patnje i žalosti, kao i veselja i radosti... sve to može postati »žrtveni prinos« koji možemo staviti na oltar svaki put kada prisustvujemo svetoj Misi. Na taj način ćemo sve što radimo i proživljavamo, sve što želimo i za čim čeznemo – čitav svoj život – učiniti »Abelovom žrtvom«, na koju će Bog milostivo pogledati (usp. Post 4,4).

Kako bismo od svojih obveza i od svog profesionalnog rada mogli učiniti prinos ugodan Bogu, nužno je da im pristupimo ozbiljno i trezveno, po savjetu sv. Pavla: »Što god činite, zdušno činite, kao Gospodinu, a ne ljudima« (Kol 3,23). A da bismo to mogli, potrebno je stalno imati svijest o Božjoj prisutnosti u svemu što radimo, te biti svjesni da u konačnici sve što činimo činimo radi Boga, jer je On jedina svrha, cilj i počelo našega postojanja. Na taj način vidimo da se kontemplativni duh nipošto ne ograničava samo na redovnike i redovnice. Laici u

svijetu također mogu biti kontemplativne duše, u stalnom razgovoru sa Bogom ma gdje bili i ma što činili.

A sv. Majka Crkva na tom putu daje nam pouzdana i prokušana sredstva. Ojačani snagom svetih sakramenata (posebno sv. euharistija i ispovijed), okrijepljeni molitvom i osnaženi vjerom, imamo sva sredstva koja su nam potrebna da bismo služili Crkvi te svijet učinili boljim mjestom, po mjeri Boga i čovjeka.

Luka Popov

Poštovani gospodine Rektore!

Zovem se Antun Haus, iz Vučaka, župa Donja Stubica, oženjen, otac troje predivne djece, inženjer strojarstva. Budući da živimo 600-700 m od Crkve Majke Božje u Dubovcu (granica Gornje i Donje Stubice), većinu svetih Misa prisustvujemo u Dubovcu no od kada je otišao vlč. Franjo, sveta Misa je u Dubovcu svake druge nedjelje u mjesecu. Naravno, imamo svete Mise u Lepoj Vesi u tri sata popodne, ali nekako više volimo jutarnje mise. Novi župnik vlč. Luka je izvanredan svećenik, ali župa sv. Jurja u Gornjoj Stubici je prevelika da bi mogao služiti svete Mise kao u doba službovanja vlč. Franje i mons. Špoljara. Budući da vlč. Franjo neće više možda nikada doći u Dubovec, ja bih Vas zamolio slijedeće: mi Hausi jesmo župljani Donje Stubice, ali crkva Svete Marije u Dubovcu nama je blizu kuće i prirasla nam je srcu jer smo uz vlč. Franju odrastali. Bio je svećenik od Božića 1981. godine u vrijeme okorjelog komunizma. Generacije su se rodile, odrastale, vjenčale se, umirale... 31 godina službovanja u jednoj maloj župi nije malo. Vlč. Franjo obavljao je svećeničke dužnosti u crkvi Majke Božje u Dubovcu kao pravi apostol vjere, kao Božji misionar. Sam dragi Bog poslao ga je 1981. za Božić u komunistički Dubovec u kojem je komunizam ostavio težak trag. Na svete Mise u Dubovcu godinama su dolazili vjernici iz Dubovca, Vučaka, Lepe Vesi, dijela Selnice, Banšćice. Crkva u Dubovcu uistinu bijaše mala »župa«. Teško nam je pao rastanak od vlč. Franje, otišao je nečujno i tiho kako je i došao, ali ostao je zaštitni znak Dubovca, legenda Dubovca, neumorni navjestitelj Evanđelja bez obzira na vremenske prilike ili doba dana. Sretni smo što smo živjeli u vrijeme vlč. Franje Pranjčića, kardinala Franje Kuharića, Franje Tuđmana. Danas je u Dubovcu svetu Misu služio Vaš mladi Kapelan. Uistinu Božji čovjek, odan Kristu i Evanđelju, neumorni apostol vjere. Da li biste nam, poštovani Rektore, mogli poslati prvu i treću nedjelju u mjesecu mladog kapelana da nam služi svetu misu kada nema u Dubovcu župnika Luke, jer tada služi mise u Dobrom Zdencu? Bit ćemo Vam zahvalni, dolaziti ćemo na svetu Misu, jer želimo slušati Riječ Božju od doista pobožnog i Božjeg apostola. Hvaljen Isus!

Zavjetno k Majke Božje Bistričke 323. put

I denes sonce pripieče z Neba,
a kuruzne betve pofureno zgledi.
»Dežđa! Božjuga dežđa treba«,
vehnuto betve žejno skrušeno zemli veli.

A snočka se mouke i brige vu pameti sme zmiksali,
deli vu cule, stroškem ancug i šuoline zbiksali.
Da je trejti pout kokut zakukurikal, vuprli sme oči v Nebe,
čisla vu rouke i rekli: »Vu Buože ime ideme 323. pout k Tebe.

Hrvatski narod se svoje Kraljice ne srami.
Z nami si bila, Kraljice Krunice, vu sakoj dramu.
Denes nam je od radosti souza v oku,
Tvoja Duhovna Lađa je na počasnom doku.

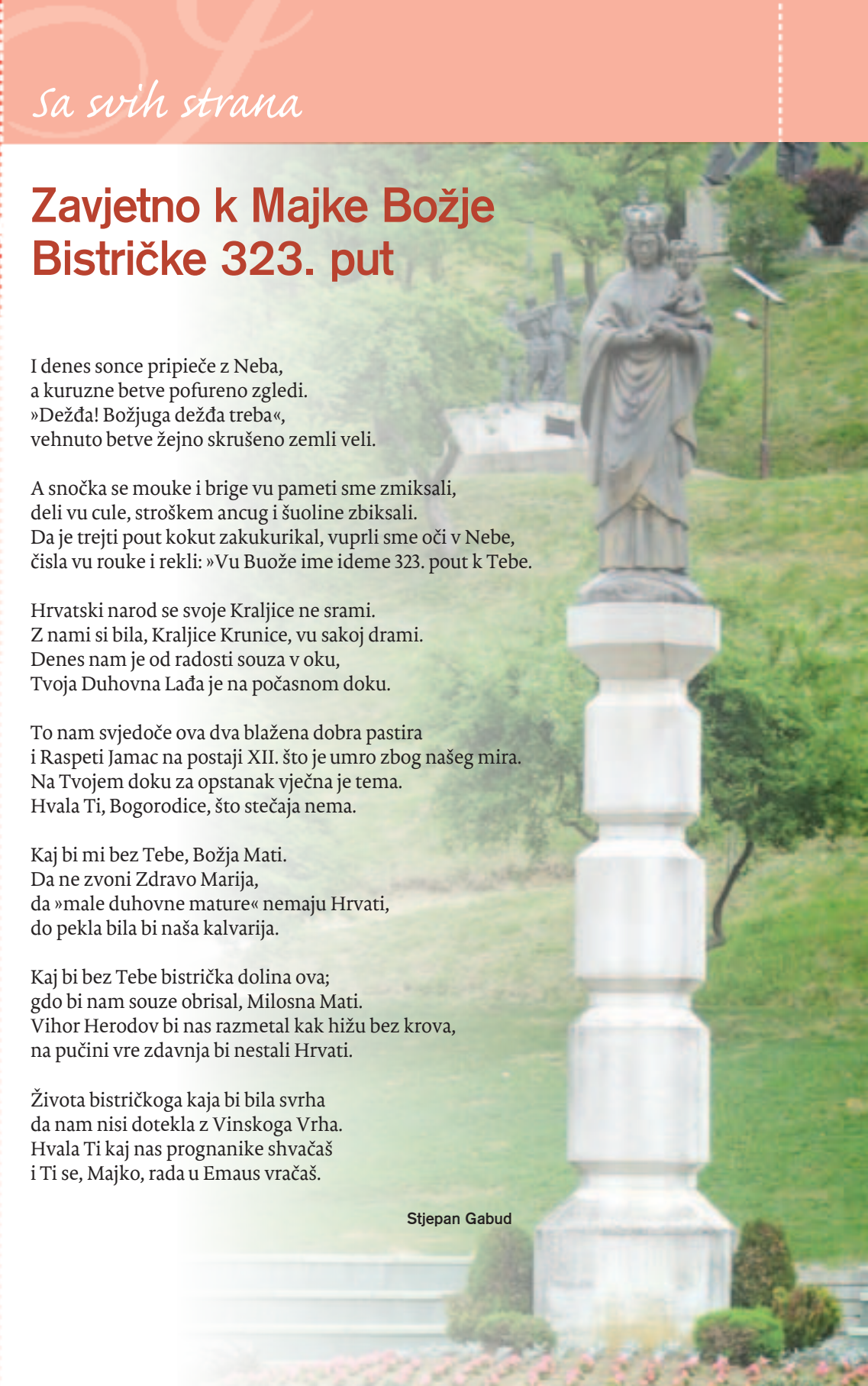
To nam svjedoče ova dva blažena dobra pastira
i Raspeti Jamac na postaji XII. što je umro zbog našeg mira.
Na Tvojem doku za opstanak vječna je tema.
Hvala Ti, Bogorodice, što stečaja nema.

Kaj bi mi bez Tebe, Božja Mati.
Da ne zvoni Zdravo Marija,
da »male duhovne mature« nemaju Hrvati,
do pekla bila bi naša kalvarija.

Kaj bi bez Tebe bistrička dolina ova;
gdo bi nam souze obrisal, Milosna Mati.
Vihor Herodov bi nas razmetal kak hižu bez krova,
na pučini vre zdavnja bi nestali Hrvati.

Života bistričkoga kaja bi bila svrha
da nam nisi dotekla z Vinskoga Vrha.
Hvala Ti kaj nas prognanike shvačaš
i Ti se, Majko, rada u Emaus vračaš.

Stjepan Gabud

Uz predan rad na trajnom duhovnom rastu i obnovi župljana zlatarske župe, vlč. Čukman zaslužan je za temeljitu obnovu župne crkve koja je započela njegovim dolaskom u župu 1989. godine, kao i za obnovu župnog dvora, župnih kapela te izgradnju Doma sv. Vinka Paulskog u Zlataru.

Utorak, 30. listopada 2012. godine nakon teške bolesti, preminuo je u Bolnici Jordanovac u Zagrebu, u 62. godini života i 37. godini svećeništva, svećenik Zagrebačke nadbiskupije vlč. Josip Čukman, župnik župe Uznesenja Blažene Djevice Marije u Zlataru.

Misu zažadušnicu za pokojnog vlč. Čukmana predvodito je zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić u župnoj crkvi Župe Uznesenja Blažene Djevice Marije u Zlataru u subotu, 3. studenog 2012. godine u 11 sati.

Vlč. Josip Čukman rođen je 2. siječnja 1951. godine u mjestu Hum Bistrički, Župa Marija Bistrica. Za svećenika je zaređen 27. lipnja 1976. godine, a prvu pastoralnu službu, župnog vikara, vršio je u župi u Novoj Gradišci – Centar gdje ostaje do 1981. godi-

Hvala, vlč. Joža!

ne kada preuzima službu upravitelja Župe Đulovac koju vrši do 1989. godine.

Župnikom župe Uznesenja Blažene Djevice Marije u Zlataru imenovan je 1989. godine gdje ostaje do svoje smrti. U vrijeme svog službovanja u župi Zlatar, vršio je i službu dekana Zlatarsko-belečkog dekanata od 2001. do 2005. godine.

Uz predan rad na trajnom duhovnom rastu i obnovi župljana zlatarske župe, vlč. Čukman zaslužan je za temeljitu obnovu župne crkve koja je započela njegovim dolaskom u župu 1989. godine, kao i za obnovu župnog dvora, župnih kapela te izgradnju Doma sv. Vinka Paulskog u Zlataru.

Govor mons. Zlatka Korena na proslavi 250. obljetnice posvete župne crkve u Zlataru 18. studenoga 2012.

104

*Budi hvaljeno i slavljeno Presveto Trojstvo
Oče, Sine, Duše Sveti
po ovoj našoj zlatarskoj župi kroz koju
nas uvijek iznova
stvaraš, spašavaš, posvećuješ, blagoslivljaš!
Pozdravljam Tebe, Majko naša,
Isusova i naša Majko Marijo,
ovdje Ti iz svega srca kličemo
samo ovdje, samo ovdje Te Zlatarskom zovemo.
Pred nama si na ovom starodrevnom oltaru
proslavljena u svome uznesenju
i postavljena za Kraljicu neba i zemlje, anđela i ljudi.
Čuvaj nas, Zlatarska Majko!
Pozdravljam tebe, župna crkvo naša,
tu si već dvjesto pedeset ljeta
stojiš, bdiješ, pozivaš i čekaš...
Tu si, između naših hižica i kuća,
kraj škole i knjižnice, sokolane i suda...
Ne, nisi na brijegu i nisi van puta,
Ti si na raskršću moje duše, moga žića i bića...
i premda šutiš, ti uvijek govoriš.
Čujem te uvijek, osobito jasno u tami mojih dana:
»Ja sam Put Istina i Život!«
Pozdravljam tebe, Domovino naša,
tebe, koja si lijepa i u kamenu i žalu, u rijeci i slapu,
u hrastu i boru, u gori i na moru.*

*Tebe, koja si lijepa u milome kraju,
u našem kajkavskom rajju.
Tu gdje se Ivančica spušta Krapini,
tu gdje bregi dodiruju polje,
tu je zakucalo srce moje.*

Domovino, domajo!

(Z. Koren, M. Bistrica, 16. 11. 2012.)

Uzoriti gospodine Nadbiskupe, srdačno Vas pozdravljam u ime svih župljana slavljeničke Zlatarske župe koji nošeni tradicionalno i na široko poznatom zagorskom gostoljubivošću kliču: »Dobro mi došel prijatelj!« Mi danas slavimo 250 obljetnicu posvete ovog Božjeg doma, naše župne crkve. Ovo je slavlje snažno želio naš pokojni župnik, prečasnii Josip Čukman. Sigurni smo da je On i dalje s nama i da će iz vječne Radosti sudjelovati u našoj radosti. U našem pretposljednem razgovoru u petak 19. listopada izrekao mi je pregršt misli koje su tek trebale postati okosnica pozdravnog govora ove svečanosti. Premda se pribijavao da ih zbog emocija i zdravstvenih tegoba

neće moći izgovoriti, danima je razmišljao što bi sve trebalo reći. Osjećao je da ima mnogo više naboja u srcu, nego što je prostora koji može prihvatiti riječ zaustavljena na papiru. Tada sam zapisao ove Josipove misli koje bez razrađivanja izgovaram sada i ovdje pred Vama:

- spomenuti krštenja, pričesti, firme, vjenčanja, ispovijedi, mise, Božiče i Uskrse, hodočašća; kardinal je bio uvijek s nama rado se odazvao našim pozivima (jedne je godine Josipovo slavio s nama vlastitom inicijativom); svećenici kapelani, mlade mise; časne sestre (brižnost i angažiranost); Lovrečani i Batina; glazbena kultura Zlatara; župni zbor; župni suradnici i vijećnici, vatrogasci, ministranti; obnova župne crkve i napose župljani koji su svojim darom pratili obnovu i vraćali velike kredite; pohvaliti župljane...

Ovim mislima dodajem ono što bi, siguran sam i on dodao. On bi danas, dragi naš Nadbiskupe, citirao Vaše riječi koje su zaokružile Dan naše radosti i konačne pobjede. Rekli ste: »Braćo i sestre, ovih dana nas povijest upozorava da se ne odmičemo od životnoga izvora koji je u Bogu. Onda kada ljudski oslonci padaju, znamo da ostaje sigurnost i uporište u Bogu koji nam ponovno vraća snagu. Dragi generali, hvala vam za svjedočanstvo i žrtvu! Vi se vraćate svojoj Domovini. Hrvatska vas i danas treba. Dobri Bože, hvala ti za očitovanje dobrote! Čuvaj nas uvijek svojom zaštitom!«

Uzoriti gospodine Nadbiskupe, ovih su dana mnogi pokušali govoriti, stavljam naglasak na pokušali, no jedino ste Vi izrekli istinu kako je hrvatski narod osjeća i živi. Hvala Vam! *Dragi prijatelji! Drag mi je stari stih: »Meknite se se gore da se bude videlo Zagorje da se bude videla zibelka v kojoj sam se zibal ja.« Neka ovo slavlje bude i naša molitva, molitva za život, za budućnost, za osmeh, za radost, za zipku Zlatara, Zagorja i Lijepe Naše! Dobrodošli!*

U svemu Isusa susretati

106

U svim događajima koji se tako vrtoglavo brzo odvijaju pred našim očima u Crkvi i u svijetu mi nastojimo u svemu prepoznati moćnu, ali ljubeću ruku Božju koja je uvijek milosrdno okrenuta prema nama. Kad budete čitali ove naše retke, u kojima dijelimo s vama najznačajnije događaje u našem Karmelu, na prvi se pogled može učiniti da se kod nas ništa i ne događa osim slavljenja i susretanja s drugima. Pa i jest tako – u svim svagdašnjim i svim nesvakidašnjim događanjima nastojimo Boga slaviti i živjeti onaj istinski susret s Njim iz dana u dan. Željelo bismo da vas to potakne da zajedno s nama zahvaljujete Gospodinu za Njegovu ljubav i brižnu skrb za vas i nas.

Sv. Otac Benedikt XVI. je 11. listopada 2012. svečano otvorio Godinu vjere i mi smo se odazvale na poziv našega Nadbiskupa te smo toga dana imale cjelodnevno klanjanje moleći od Gospodina da ova sveta godina donese obilne plodove u srcima svih Kristovih vjernika kako bi čitava Crkva s novom vjernošću i jasnoćom svjedočila Krista svijetu. Ove korizme od srca molimo da Gospodin providi svojoj Crkvi hrabrog i odvažnog Pastira koji će nas voditi Kristovim putem. A sada ukratko o najznačajnijim događajima od prošlog broja »Milosti puna«:

Prošlogodišnje romarsko ljeto

Velike vrućine nisu spriječile mnoge ljubitelje Majke Božje Bistričke pa su prošlo ljeto »protegnuli noge« hodočasteći u njeno svetište, a onda, usput, došli i do našega Karmela. Susrele smo tako brojne hodočasnike iz gotovo svih krajeva Lijepe naše. Bilo je većih i manjih grupa, mladih i starih, planinara i pješaka, župa i raznih zajednica kao i pojedinačnih posjetitelja - onih koji se prvi puta susreću s Karmelom kao i onih koji već tradicionalno dolaze i znaju »sve« o nama... Teško je sve nabrojiti, ali Gospodin ih zna.

Na blagdan sv. Bartola 24. kolovoza 2012. obilježile smo 450. obljetnicu obnove Karmelskoga Reda. Uz svečani Tebe Boga hvalimo, čitav je dan bio u znaku slavljenja i zahvaljivanja za sve milosti koje je Bog obilno sipao na naš Red kroz sve te godine - za tolike sestre i braću koji su za Božju slavu i spas ljudi istrošili svoje živote i sada nas s neba prate i zagovaraju; za tolike svece među njima koje je Gospodin podigao i postavio kao životne uzore svim svojim vjernicima a osobito nama; i napokon za dar zvanja kojim smo i mi danas uključene u tu veliku rijeku djece naše Gospe koje Ona vodi ovim životom i upravlja onom istinskom motrenju koje nas očekuje u Vječnosti.

Obljetnica obnove Karmela

Na blagdan sv. Bartola 24. kolovoza 2012. obilježile smo 450. obljetnicu obnove Karmelskoga Reda. Uz svečani Tebe Boga hvalimo, čitav je dan bio u znaku slavljenja i zahvaljivanja za sve milosti koje je Bog obilno sipao na naš Red kroz sve te godine - za tolike sestre i braću koji su za Božju slavu i spas ljudi istrošili svoje živote i sada nas s neba prate i zagovaraju; za tolike svece među njima koje je Gospodin podigao i postavio kao životne uzore svim svojim vjernicima a osobito nama; i napokon za dar zvanja kojim smo i mi danas uključene u tu veliku rijeku djece naše Gospe koje Ona vodi ovim životom i upravlja onom istinskom motrenju koje nas očekuje u Vječnosti.

Karmelijada u našem Karmelu

Zajedništvo u duhu Karmela iskusile smo i 30. 8. 2012. u susretu s mladima Karmela koji se okupljaju oko sestara karmelićanki Božanskog Srca Isusova koji su ove godine u Mariji Bistrici imali svoj godišnji susret. Nakon susreta u kojem smo progovorile mladima o našem načinu života i

odgovarale na njihova pitanja, zajedno smo molili 6. čas a zatim slavili sv. Misu koju je predvodio o. Dražen Vargašević, OCD u koncelebraciji s o. Zlatkom Pletikosićem, OCD. Susret nam je ostao u osobito lijepoj uspomeni tako da u ih molitvi i dalje nosimo a također i sve one koji s njima i za njih rade.

Duhovno usavršavanje

Na zauzetije življenje našeg posvećenog života potaklo nas je više predavača. O. Srećko Rimac, OCD, nam je 16. 8. govorilo o ljubavi prema bližnjemu, a 19. 9. o. Zvonko Martić, OCD, o trima neprijateljima duše, odnosno, o trima slijepcima koji vode dušu (prema sv. Ocu Ivanu od Križa). Na 14. obljetnicu dolaska sestara u Mariju Bistricu, 25. rujna 2012., o. Jure Zečević imao je predavanje o poeziji sv. Majke Terezije (Avilske) u kojem nam je, na meditativan način, prikazao dubinu njezinih pjesama u kojima je ona uspjela izraziti svoju veliku dušu kao možda ni u kojem drugom djelu. Predavanje »Uvod u Evanđelja« održao je 7. studenoga 2012. o. Dario Tokić. Na blagdan

Na blagdan sv. Male Terezije (1. listopada) zajedno smo s karmelićanskim bogoslovima i njihovim magistrom o. Stjepanom Vidakom, OCD, razgovarali o sv. Maloj Tereziji i utjecaju njezine duhovnosti na naš karmelski život.

sv. Male Terezije (1. listopada) zajedno smo s karmelićanskim bogoslovima i njihovim magistrom o. Stjepanom Vidakom, OCD, razgovarali o sv. Maloj Tereziji i utjecaju njezine duhovnosti na naš karmelski život. Poticajni nagovor o početku Godine vjere imao nam je i naš redoviti ispovjednik p. Jure Bosančić, DI, a i mi same potrudile smo se pronaći neke sadržaje i načine da u to milosno vrijeme produbimo svoju vjeru i sve više po njoj živimo. Na svetkovinu sv. Oca Ivana od Križa, kada slavimo i dan utemeljenja našega samostana, 14. prosinca 2012., Sv. Misu je predslavio p. Mirko Nikolić, DI, a potom nam je prikazao prezentaciju o životu i djelovanju p. Ante Gabrića u Indiji i malo nam progovorio o svom putovanju na mjesta na kojima je p. Gabrić proveo svoj misionarski život.

Prema kraju godine i početak nove

Radost nam je također bila susresti se na prvu adventsku nedjelju sa 22 bogoslova prve godine Zagrebačke bogoslovije te s vicerektorom i njihovim prefektom vlč. Dubravkom Škrlinom Hrenom. Bilo je to obostrano upoznavanje i sestre su preuzele obvezu da mole za njihovu ustrajnost u Božjem pozivu. Nakon radosnih nutarnjih i vanjskih priprema, svečano smo proslavile svetkovinu Rođenja našega Spasitelja, potom smo Staru godinu završile tihim danom sabranosti zahvaljujući Gospodinu za sva Njegova dobročinstva i moleći oprostnje za sve naše propuste u Njegovoj službi. Prema već uhodanoj tradiciji na svetkovinu Presvete Bogorodice imale smo blagoslov kuće koji je i ove godine, uz našega župnika mons. Zlatka Korena, predvodio mons. dr. Valentin Pozaić, pomoćni biskup zagrebački. Tako smo radosno i s novim snagama započele novu godinu.

General Reda u pohodu našoj zajednici i redovničko oblačenje

U bratski je pohod našoj zajednici došao je 1. 2. 2013. o. Saverio Cannistra, gene-

Otac General preporučio nam je da čitamo znakove vremena i otkrivamo što se danas novo rađa, a da se ne fokusiramo na ono što umire.

ral Karmelskog reda, u pratnji o. Alberta Wacha, generalnog definitora, i o. Daria Tokića iz Remeta, u sklopu pohoda Hrvatskoj karmelskoj provinciji.

Nakon objeda i razgledavanja samostana, slijedio je kratak, ali srdačan razgovor prvenstveno o stanju Karmelskog reda u svijetu. Otac General preporučio nam je da čitamo znakove vremena i otkrivamo što se danas novo rađa, a da se ne fokusiramo na ono što umire. Iz vlastitog iskustva, na temelju svoga zvanja, čiju nam je povijest o. Saverio u kratkim crtama ispričao, vidi se kako je važno životom svjedočiti ljepotu kršćanskoga života. Svoj povratak vjeri, od koje se bio udaljio, zahvaljuje jednom prijatelju i njegovom svjedočenju koje ga je približilo Crkvi i u kojoj je započeo djelotvorno pomagati potrebnima, a nakon toga vrlo je brzo osjetio i redovnički poziv. Susret je prošao u vedrom i otvorenom ozračju, upravo bratski i sestrički.

Sljedećeg dana (2.2.2013.) na blagdan Prikazanja Gospodnjega i dan posvećenog života poslije naše Jutarnje molitve bio je obred Uvođenja u redovnički život kojim je naša postulantica Ana primila redovničko odijelo i novo ime – s. Hana od Srca Isusova i Marijina.

Ovogodišnje Stepinčevo

Proslava ovogodišnjeg Stepinčeva započela je 7. 2. 2013. trodnevnicom koju je predvodio vlč. Antun Motočić, naš redoviti misnik. Na samu Svetkovinu svečano je misno slavljje predvodio mons. Ivan Miklenić, kanonik Prvostolnog kaptola zagrebačkog i urednik Glasa Koncila. U koncelebraciji je sudjelovao vlč. Antun Motočić, koji je na početku pozdravio predvoditelja slavlja i na kraju mu zahvalio u ime sestara karmelićanki.

Propovjednik je, oslanjajući se na evanđeoski ulomak o čudesnom ribolovu, naglasio kako moramo ozbiljno uzeti Isusovu ri-

ječ, poput Petra koji je poslušao Isusa makar mu je njegova logika i elementarno znanje govorilo drugačije. Ishod toga Petrova posluha bio je čudesan ribolov. I mi, današnji slušatelji Isusovih riječi, trebali bismo ozbiljno uzeti njegovu riječ i tada ćemo moći doživjeti njezinu blagodat. Poziv je to da se odrekemo svoje pameti i da činimo što on od nas traži. I bl. Alojzije Stepinac bio je suočen s Božjom riječi. Jedno se razdoblje svoga života tražio, ali kad je donio odluku da će služiti u crkvenoj zajednici, onda to ispunjava odgovorno, čvrsto, nepokolebivo. Na njemu se vidi spremnost da predajući se Isusu s njim doživi nepredvidivo iskustvo. On svaku službu obavlja temeljito, u poniznosti i malenosti. Njegov dolazak na katedru zagrebačkih nadbiskupa blagoslov je za hrvatski narod. U ondašnjoj obezglavljenosti, on je bio stijena na koju se narod upirao. Prihvaćao je sve što mu je Bog dao pa i trpljenje. I u kušnji i progonstvu bio je vjeran, dosljedan, opraštao je neprijateljima. Njegov primjer poziv je i nama danas da svaki od nas, sukladno Božjoj volji, izvrši svoje poslanje. Očevi očinsko, majke maj-

I bl. Alojzije Stepinac bio je suočen s Božjom riječi. Jedno se razdoblje svoga života tražio, ali kad je donio odluku da će služiti u crkvenoj zajednici, onda to ispunjava odgovorno, čvrsto, nepokolebivo. Na njemu se vidi spremnost da predajući se Isusu s njim doživi nepredvidivo iskustvo. On svaku službu obavlja temeljito, u poniznosti i malenosti. Njegov dolazak na katedru zagrebačkih nadbiskupa blagoslov je za hrvatski narod.

činsko, a redovnici i svi oni koji rade u službi Božjoj da svoje poslanje izvrše odgovorno i predano u svoj slobodi.

Na kraju misnog slavlja bio je blagoslov bombona u čast Blaženika, kojim se željelo sve prisutne podsjetiti na zgrade iz njegovog uzništva u Krašiću kad je djeci s veseljem dijelio bombone, te i na taj način njegov lik približiti djeci.

Poticaji za duhovni rast

Godinu smo također započele s poticajima za naš duhovni rast a u tome nam je pomogao o. Stjepan Vidak, OCD, koji je 8.1. održao nagovor o članku vjere »Začet po Duhu Svetom, rođen od Marije Djevice«, a tako i 24.1. kad je govorio o nasljedovanju Krista i redovničkom posvećenju. O „Zamku duše«, djelu koje je napisala sv. Majka Terezija Avilska, imao je predavanje 12.1. o. Dražen Vargašević, karmelićanin.

Sv. korizmeno vrijeme započele smo zajedničkim duhovnim vježbama od 18. do 23. 2. pod vodstvom o. Damjana Kružičevića, benediktinca, koji nas je uvodio u življenje Kristova otajstva kroz liturgiju, lectio divina, i život prema Božjoj riječi.

Očiju otvorenih za Božju stvarnost idemo dan za danom za Gospodinom želeći da mnoga naša braća i sestre upoznaju kako je lijepo biti s Gospodinom.

s. Marija Petra Fišter

HRVATSKO NACIONALNO SVETIŠTE MAJKE BOŽJE BISTRICKE

SVETE MISE

ponedjeljak – subota

10.30 i 18 sati

svetkovinom i nedjeljom

7.30, 9, 11 i 18 sati ili u 16 sati

do 1. IV. 2012. (Cvjetnica) i od

28. 10. 2012. (Zahvalnica)

SAKRAMENT ISPOVIJEDI

– POMIRENJA – POKORE

prije svete mise

EUHARISTIJSKO KLANJANJE

petkom u 18 h

lipanj – rujan

subotom i nedjeljom u 14 h

2013.

1. VI.
HODOČAŠĆE KATOLIČKIH VJERSKIH
VRTIĆA ZAGREBAČKE NADBISKUPIJE
Sveta misa u 11 sati

7. VI.
SVETKOVINA PRESVETOG SRCA
ISUSOVA

8. VI.
HODOČAŠĆE BOLESNIKA I
MEDICINSKOG OSOBLJA

22. i 23. VI.
KARLOVAČKO HODOČAŠĆE
HODOČAŠĆE SVETONEDJELJSKOG
DEKANATA

25. VI.
DAN DRŽAVNOSTI
HODOČAŠĆE UMIROVLJENIKA
KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE
Sveta misa u 11.30 sati

29. i 30. VI.
SVETKOVINA APOSTOLSKIH PRVAKA
PETRA I PAVLA
VARAŽDINSKO ZAVJETNO HODOČAŠĆE
Središnje misno slavlje predvodi mons.
Josip Mrzljak, biskup varaždinski

12. VII.
PREDVEČERJE SVETKOVINE
MAJKE BOŽJE BISTRičKE
20,30h PROCESIJA SA SVIJEĆAMA
OD BAZILIKE DO PRASVETIŠTA NA
VINSKOM VRHU
22h SVETA MISA NA VINSKOM VRHU

13. VII.
SVETKOVINA MAJKE BOŽJE BISTRičKE
HODOČAŠĆE REMETA, GRAČANA I
BEŠIĆA
Svete mise u 7.30, 9, 11, i 18 h
Središnje misno slavlje predvodi mons.
Mate Uzinić, biskup dubrovački

14. VII.

XV. NEDJELJA KROZ GODINU
MARGARETSKO HODOČAŠĆE
Središnje misno slavlje predvodi mons.
Mate Uzinić, biskup dubrovački

21. VII.

XVI. NEDJELJA KROZ GODINU

27. i 28. VII.

ANINSKO HODOČAŠĆE

3., 4., 5. i 6. VIII.

Blagdan Preobraženja Gospodnjega
BOŽJE LICE
Dan pobjede i domovinske zahvalnosti
Središnja misna slavlja predvodi biskup
mons. dr. Ivan Šaško

10., 11. i 15. VIII.

UZNESENJE BLAŽENE DJEVICE MARIJE
Velika Gospa

14. VIII.

PROCESIJA SA SVIJEĆAMA NA KALVARIJI
u 20,30h

10. i 11. VIII.

Središnja misna slavlja predvodi mons.
dr. Želimir Puljić, nadbiskup zadarski

15. VIII.

Središnje misno slavlje predvodi
kardinal Josip Bozanić, nadbiskup
zagrebački

17. i 18. VIII.

BARTOLOVSKO HODOČAŠĆE
Hodočašće Sisačke biskupije
Središnja misna slavlja predvodi mons.
dr. Vlado Košić, biskup sisački

24. i 25. VIII.

XXI NEDJELJA KROZ GODINU
Središnja misna slavlja predvodi mons.
Valter Župan, biskup krčki

31. VIII. i 1. IX.

XXII NEDJELJA KROZ GODINU
HODOČAŠĆE VELIKOGORIČKOG
DEKANATA
Središnja misna slavlja predvodi mons.
Slobodan Štambuk, biskup hvarski

7. i 8. IX.

ROĐENJE BLAŽENE DJEVICE MARIJE
ZAVJETNO HODOČAŠĆE GRADA
ZAGREBA
NADBISKUPIJSKO HODOČAŠĆE MLADIH
Središnje misno slavlje predvodi
kardinal Josip Bozanić, nadbiskup
zagrebački

15. IX.

XXIV. NEDJELJA KORZ GODINU
HODOČAŠĆE HRVATSKE SELJAČKE
STRANKE

22. IX.

XXV. NEDJELJA KORZ GODINU

28. i 29. IX.

HODOČAŠĆE BAČKIH HRVATA
HODOČAŠĆE HRVATSKE ZAJEDNICE
BRAČNIH VIKENDA

1. do 31. X.

listopadska pobožnost u 18h

6. X.

Godišnjica proglašenja blaženim
kardinala Alojzija Štepinca
VOJNO HODOČAŠĆE
Središnje misno slavlje predvodi mons.
Juraj Jezerinac, vojni ordinarij

8. X.

HODOČAŠĆE BARANJSKOG DEKANATA

12. X.

HODOČAŠĆE VJERNIKA VRHBOSANSKE I
BANJALUČKE BISKUPIJE
Središnje misno slavlje predvodi
kardinal Vinko Puljić, nadbiskup
vrhbosanski

13. X.

XXVIII NEDJELJA KROZ GODINU

20. X.

XXIX NEDJELJA KROZ GODINU

27. X.

ZAHVALNICA
HODOČAŠĆE DRUŽBE BRAĆE
HRVATSKOG ZMAJA
Središnje misno slavlje predvodi mons.
Josip Mrzljak, biskup varaždinski

24. XI.

SVETKOVINA KRISTA KRALJA SVEGA
STVORENJA

1. 8. 15. i 22. XII.

NEDJELJE DOŠAŠĆA
zornice u 6,30h

24. XII.

BADNJAK
20, 22 i 24h polnočke

25. XII.

SVETKOVINA ROĐENJA GOSPODINOVA
7,30, 9, 11 i 16h

26. XII.

SV. STJEPAN
7,30, 9, 11 i 16h

29. XII.

SVETA OBITEUJ
7,30, 9, 11 i 16h

31. XII.

SVETI SILVESTAR PAPA
STARA GODINA
zahvalnica u 18h

SVETKOVINA MAJKE BOŽJE BISTRičKE

Trodnevna priprava

9., 10. i 11. VII. u 18 h

Predvečerje svetkovine

12. VII. u 20.30 h

procesija sa svijećama od Bazilike do
prasvetišta na Vinskom Vrh

22.00 h

prva sv. misa Svetkovine na Vinskom Vrh

Svetkovina

13. VII.

sv. mise u 7.30, 9, 11 i 18 h

SVETKOVINA UZNESENJA BLAŽENE DJEVICE MARIJE

TRODNEVNA PRIPRAVA 11., 12. i 13. VIII. u 18 h

14. VIII.,

predvečerje svetkovine

20.30 h – procesija sa svijećama

21.30 h – prva sveta misa svetkovine, u crkvi

Svetkovina 15. VIII.

Svete mise:

6 h – u crkvi

7.30 i 9 h – u kapeli sv. Petra

11 h – u crkvi na otvorenom, predvodi uzoriti kardinal
Josip Bozanić, nadbiskup zagrebački

16 h – u kapeli sv. Petra

18 h – u crkvi na otvorenom

20 h – u bazilici

14 h – euharistijsko klanjanje u crkvi

Molitva za početak školske godine

Gospodine Bože naš,
ti si nam očitovao svoju ljubav
i darovao nam milost da budemo tvoja djeca.
U Kristu, svome Sinu,
pokazao si nam uzor novoga čovjeka
i preobrazio nas svojim uskrsnućem,
da rastemo u mudrosti, dobi i milosti.

Oče svjetlosti, svojom blizinom prati i blagoslovi
učenike, nastavnike, profesore
i sve djelatnike škola.
Moćnom rukom štiti i jačaj
sve članove odgojne zajednice
i učini plodnima njihove napore,
da novi naraštaji napreduju
u stjecanju znanja i kršćanskih krjeposti.

Roditelje neprestano potiči na očitovanje ljubavi
u odgovornosti za ljudski i vjernički odgoj svoje djece,
a djeci otvori srce
za prepoznavanje žrtve njihovih roditelja.
Odgojiteljima udijeli strpljivost i brižnost
u služenju mladima
i u usmjeravanju njihova života prema dobru.

Učini naše škole ozračjem ljepote zajedništva
u kojemu će se i učenici i učitelji
upućivati u istinu,
slijediti vrijednosti Kristove žrtve
i nepodijeljena srca
– poput Blažene Djevice Marije –
prijanjeni uz izvor vječne radosti.

A sve nas prožimaj svojim Duhom
i prati zagovorom Majke Božje Bistričke
da se nesebično zalažemo
za izgradnju civilizacije ljubavi
na hvalu i slavu tvoga imena.
Po Kristu Gospodinu našemu.

Mons. dr. Ivan Šaško,
iz homilije misnog slavlja u Mariji Bistrici 2. rujna 2012.